

**ZAŁĄCZNIK NR 1
DO
GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
GMINY ŁĄCKO
NA LATA 2016-2022**

Łącko, 2016 rok

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY . 4	
Uwagi metodologiczne.....	4
1. Strefa przestrzenno – funkcjonalna oraz techniczna.....	4
1.1 Położenie	4
1.2 Rys historyczny	5
1.3 Struktura gruntów	6
1.4 Infrastruktura techniczna i budownictwo	7
1.5 Kultura	14
1.6 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych	18
1.7 Identyfikacja problemów	22
2. Strefa środowiskowa.....	22
2.1 Zasoby i stan środowiska naturalnego	22
2.2 Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe	24
2.3 Identyfikacja problemów strefy środowiskowej	25
3. Strefa gospodarcza.....	26
3.1 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko .	26
3.2 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy	29
3.3 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory	31
3.4 Główni pracodawcy i zatrudnienie	32
3.5 Identyfikacja problemów w branży gospodarczej	33
4. Strefa społeczna	33
4.1 Struktura demograficzna	34
4.2 Struktura ekonomiczna ludności według wieku	37
4.3 Poziom i struktura bezrobocia	37
4.4 Pomoc społeczna	48
4.5 Struktura wykształcenia społeczeństwa	58
4.6 Edukacja i wychowanie przedszkolne	58
4.7 Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych	63
4.8 Struktura organizacji pozarządowych	64
4.9 Bezpieczeństwo gminne	66
4.10 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym	68
II. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI... 71	
1. Analiza wskaźnikowa i metoda delimitacji obszarów problemowych	71
2. Podsumowanie wyników konsultacji społecznych.....	81

3. Wyznaczenie obszarów problemowych.....	85
Spis Tabel.....	92
Spis Wykresów.....	94

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY ŁĄCKO – ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI GMINY

Uwagi metodologiczne

Analiza obecnej sytuacji w Gminie Łącko opracowana została zgodnie z wymogami *ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777) oraz *Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020*. W tym celu pozyskane dane pogrupowano i przedstawiono w ramach czterech stref:

- ✓ Przestrzenno – funkcjonalna oraz technicznej,
- ✓ Środowiskowej,
- ✓ Gospodarczej,
- ✓ Społecznej.

W przypadku braku możliwości pozyskania danych w podziale na poszczególne sołectwa przedstawiono je w odniesieniu do całej gminy. Pozwoli to interesariuszom programu rewitalizacji na poznanie tła i różnych uwarunkowań sytuacji gminy i jej mieszkańców.

Wskaźniki użyte do delimitacji obszarów rewitalizacji zostały tak dobrane, by pokazać ewentualny problem w samym sołectwie/miejscowości ale i w skali gminy. Wynika to z faktu, iż poszczególne sołectwa Gminy Łącko zamieszkałe są przez ok 400 – 3000 osób. Skutkuje to m. in tym, że wskaźniki obrazujące wartości w odniesieniu do liczby mieszkańców mogą sygnalizować duży problem w poszczególnych miejscowościach, który w skali gminy nie jest aż tak znaczący.

1. Strefa przestrzenno – funkcjonalna oraz techniczna

Przedstawiony w niniejszym rozdziale opis strefy przestrzenno – funkcjonalnej oraz technicznej pozwoli m. in. na określenie poniższych wskaźników użytych do delimitacji obszarów rewitalizacji:

- 1) *liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. w skali gminy*
- 2) *liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji*
- 3) *liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach*
- 4) *liczba i stan infrastruktury sportowej w poszczególnych miejscowościach*
- 5) *liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnątrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)*
- 6) *liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg w skali gminy*
- 7) *liczba mieszkań niewyposażonych w kanalizację w skali gminy*

Pozostałe informacje przedstawione w niniejszym rozdziale stanowią niezbędne minimum dla pokazania tła i sytuacji w gminie, a tym samym łatwiejszego zrozumienia problemów jakości życia mieszkańców.

1.1 Położenie

Gmina Łącko jest gminą wiejską, położoną w województwie małopolskim w zachodniej części powiatu nowosądeckiego przy drodze wojewódzkiej Nowy Sącz – Nowy Targ oraz Nowy Sącz – Mszana Dolna – Kraków. Powierzchnia gminy wynosi 132,95 km². Sąsiaduje z gminami Kamienica, Krościenko nad Dunajcem, Łukowica, Ochotnica Dolna, Podegrodzie, Stary Sącz i miastem Szczawnica.

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce

Źródło: <http://www.regioset.pl/gazeta.php?choice=1002>, data edycji 15.11.2015

Administracyjnie gmina składa się z 16 sołectw, tj. Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn, Zarzecze. Siedziba gminy mieści się w centralnie położonym Łącku, które ma charakter miasteczka. [Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015 dla Gminy Łącko, s. 19]

Dla celów opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łącko jako jednostki referencyjne przyjęto 16 sołectw. W dalszej części opracowania przedstawiano dane obrazujące ich sytuację jako bazę do delimitacji obszarów zdegradowanych.

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko

Źródło: www.lacko.pl, data emisji 15.11.2015

1.2 Rys historyczny

Pojawienie się człowieka w Kotlinie Łącka datuje się na ok. 1200 - 1000 r. p.n.e. Ludność kultury łużyckiej, wybudowała dwa duże grodziska: na Babiej Górze i na Górze Zyndram w Maszkowicach. Lokalna społeczność jest przekonana, że właśnie tutaj było gniazdo rodowe Mikołaja Zyndrama z Maszkowic (wodza spod Grunwaldu).

Jeszcze przed rokiem 1227 kasztelan sądecki Piotr Wydzga herbu Janina wg legendy miał na tych ziemiach kopać złoto i tratwami spławiać Dunajcem i Wisłą aż do Krakowa.

Łącko zostało założone przez księżną Kingę w 1253 lub 1293 roku. Po śmierci księżnej tereny te pozostały pod władzą klasztoru w Starym Sączu, aż do wieku XVI.

Okres międzywojenny to intensywny, trwający do dzisiaj, rozwój sadownictwa i kultury tego regionu. W tych ciężkich czasach pojawiła się potrzeba utworzenia zespołu regionalnego, działalność którego miała na celu chronić, rozwijać i wzbogacać dziedzictwo przodków związane z muzyką, tańcem, śpiewem i pięknym strojem górali łąckich. W konsekwencji jesienią 1933 roku powstał Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Górale Łąccy”.

Dzisiaj Gmina Łącko ma turystyczny charakter. Prężnie rozwija się tu również sadownictwo i przetwórstwo owocowe. [Źródło: <http://www.elacko.pl/index.php?site=Webpage&id=4>, data edycji 22.10.2015]

1.3 Struktura gruntów

Z danych Urzędu Gminy Łącko z roku 2015 wynika, że największą powierzchnię w Gminie zajmują ogółem użytki rolne, bo aż 52,3%, tj. 6 951 ha. W grupie tej wprawdzie dominują grunty orne – 24,48%, jednakże na uwagę zasługuje znaczna powierzchnia sadów – prawie 16% powierzchni gminy (2120 ha). Jest to efekt bogatych tradycji sadowniczych na tych terenach. Prawie 43% obszaru gminy zajmują lasy wraz z zadrzewieniem i zakrzewieniem, co czyni ją cenną przyrodniczo i atrakcyjną turystycznie.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko w 2015 r.

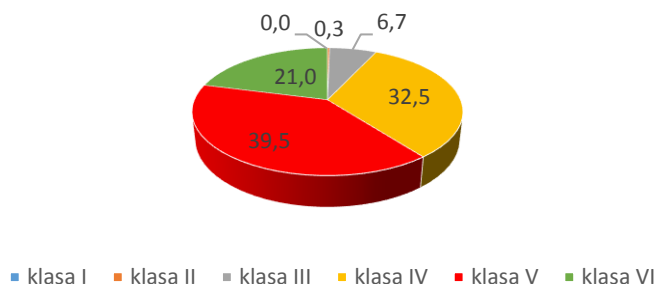
Użytki		Powierzchnia w ha	Powierzchnia w %
Użytki rolne	grunty orne	3255	24,48
	sady	2120	15,94
	łąki trwałe	116	0,87
	pastwiska trwałe	1214	9,13
	grunty rolne zabudowane	237	1,78
	grunty pod rowami	9	0,07
lasy		5468	41,13
zadrzewienia i zakrzewienia		240	1,81
tereny mieszkalne		12	0,09
tereny przemysłowe		4	0,03
tereny komunikacyjne	drogi	316	2,38
	tereny kolejowe	0	0
pozostałe		304	2,29
razem		13295	100

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Na terenie Gminy jest 2 460 gospodarstw rolnych, spośród których aż 53,5% (1316) to gospodarstwa małe do 2 ha. Gospodarstw o powierzchni 2-5 ha jest 37,5% (923), 5-10 ha – 8,6% (211) a powyżej 10 ha – 0,4% (10).

Jak pokazuje poniższy wykres użytki rolne w I klasie tu nie występują, klasa II jest na 0,3% powierzchni. Najwięcej gleb posiada klasy bonitacyjne kolejno V i IV.

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych

Źródło: Urząd Gminy Łącko

1.4 Infrastruktura techniczna i budownictwo

Na terenie Gminy Łącko za dostawę wody i odbiór ścieków odpowiada Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku (ZGK). Woda pochodzi z ujęć wyszczególnionych w poniższej tabeli.

Tabela 2. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko

Lp.	Ujęcia wody pitnej		
	Lokalizacja ujęcia	Rodzaj	Wydajność m ³ /dobę
1.	Łącko	podziemna	786,8
2.	Łącko - Czarny Potok - Szczereż	podziemna	150
3.	Łazy Brzyńskie	Powierzchniowa	89

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku, stan na 2014

Według danych GUS w 2013 r. w Gminie Łącko funkcjonowały 2 oczyszczalnie ścieków. Liczba osób korzystających z tych oczyszczalni ścieków wynosiła 4 360, tj. 27,2% mieszkańców Gminy. Stosunek długości sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej wynosi 1,1. Jak pokazują poniższe tabele liczba przyłączy do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania sieci kanalizacyjnej nieznacznie przewyższa przyłącza sieci wodociągowej.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2013 następujący odsetek ludności Gminy Łącko korzystał z urządzeń sieciowych:

- Wodociąg – 33,6%
- Kanalizacja – 33%
- Gaz – 0,2%

Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2014 r.

SIEĆ WODOCIĄGOWA	
długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej [km]	100,59
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	100,59
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1267
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	115,58
zużycie wody z wodociągów na 1 mieszkańca [m ³]	22,81

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2014 r.

SIEĆ KANALIZACYJNA	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	93,76
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy [km]	93,76
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1384
ścieki odprowadzone [dam ³] – gospodarstwa domowe	141
ścieki odprowadzone [dam ³] – podmioty gospodarcze	18

Źródło: Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku

Według danych z gminnej ewidencji wg stanu na dzień 31.12.2014 największa liczba budynków, bo aż 936 położona jest w m. Łącko. Spośród nich 61% zostało wybudowanych przed 1989 r., co w skali gminy stanowi 19,5% - najwięcej w gminie. Z kolei budynków wybudowanych po 1989 r. jest tu 39%, a w skali gminy stanowi to 20,6%. Największy odsetek budynków wybudowanych przed 1989 r. występuje w miejscowości Brzyna – aż 92,3%.

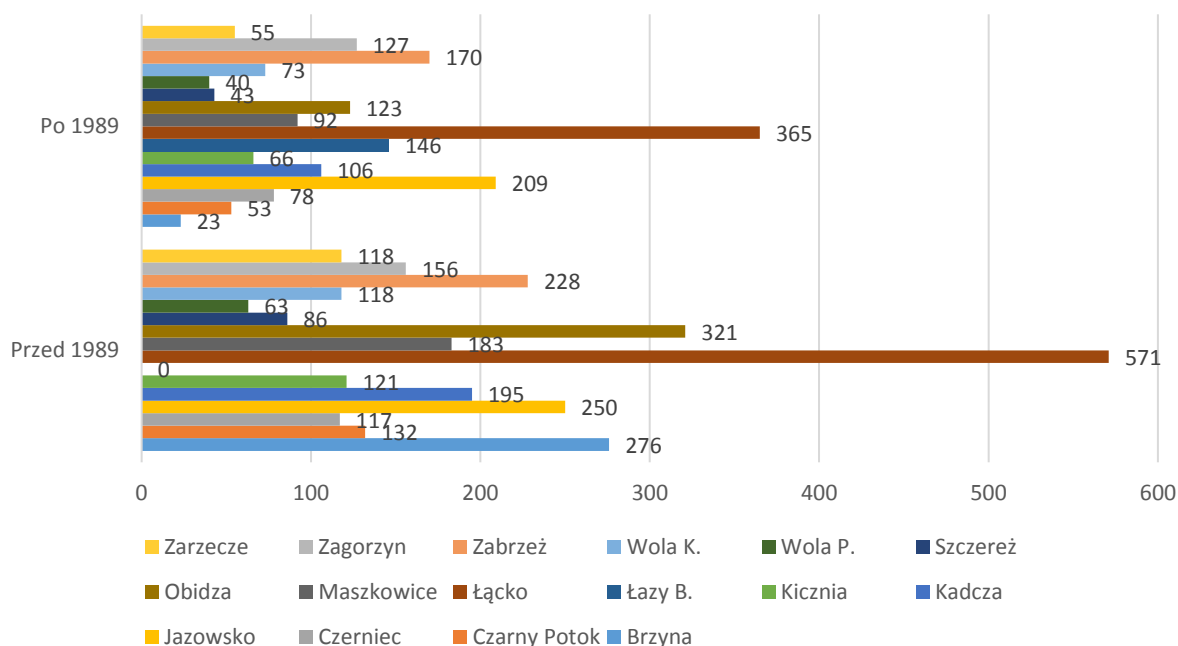
Tabela 5. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

	Przed 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Po 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Ogółem	Ogółem [%]
Brzyna	276	92,3%	9,4%	23	7,7%	1,3%	299	6,36%
Czarny Potok	132	71,4%	4,5%	53	28,6%	3,0%	185	3,93%
Czerniec	117	60,0%	4,0%	78	40,0%	4,4%	195	4,15%
Jazowsko	250	54,5%	8,5%	209	45,5%	11,8%	459	9,76%
Kadcza	195	64,8%	6,6%	106	35,2%	6,0%	301	6,40%
Kicznia	121	64,7%	4,1%	66	35,3%	3,7%	187	3,98%
Łazy Brzyńskie	0	0,0%	0,0%	146	100,0%	8,3%	146	3,10%
Łącko	571	61,0%	19,5%	365	39,0%	20,6%	936	19,90%
Maszkowice	183	66,5%	6,2%	92	33,5%	5,2%	275	5,85%
Obidza	321	72,3%	10,9%	123	27,7%	7,0%	444	9,44%
Szczereż	86	66,7%	2,9%	43	33,3%	2,4%	129	2,74%
Wola Piskulina	63	61,2%	2,1%	40	38,8%	2,3%	103	2,19%
Wola Kosnowa	118	61,8%	4,0%	73	38,2%	4,1%	191	4,06%
Zabrzeż	228	57,3%	7,8%	170	42,7%	9,6%	398	8,46%
Zagorzyn	156	55,1%	5,3%	127	44,9%	7,2%	283	6,02%
Zarzecze	118	68,2%	4,0%	55	31,8%	3,1%	173	3,68%
Razem	2935	62,4%	100,0%	1769	37,6%	100,0%	4704	100,00%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 2. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Według stanu na 31.12.2014 r. w Gminie Łącko było 3807 budynków mieszkalnych (mieszkalnych i mieszkalno-usługowych, jeśli posiadają jedno mieszkanie) i 3712 mieszkań o średniej powierzchni 86,4 m². Baza mieszkaniowa od 2011 r. rosła rocznie o 29 – 34 mieszkania. Największy przyrost liczby mieszkań i budynków mieszkalnych odnotowano w roku 2013, kolejno o 1,06% i 0,9%. Zarówno w roku 2013 jak i w pozostałych latach odnotowywano większy przyrost liczby izb niż mieszkań, co świadczy o tym, że w nowym budownictwie przeważała liczba mieszkań dużych. Z danych GUS 2013 wynika, że w zasobach komunalnych pozostawało 45 mieszkań o średniej powierzchni 40,3 m².

Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2011 - 2014.

Wyszczególnienie	ROK			
	2011	2012	2013	2014
Liczba budynków mieszkalnych w gminie	3713	3744	3778	3807
mieszkania	3610	3642	3681	3712
izby	14915	15102	15337	15523
powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	305189	310277	316171	320808

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.3678745485448289, data emisji 24.10.2015

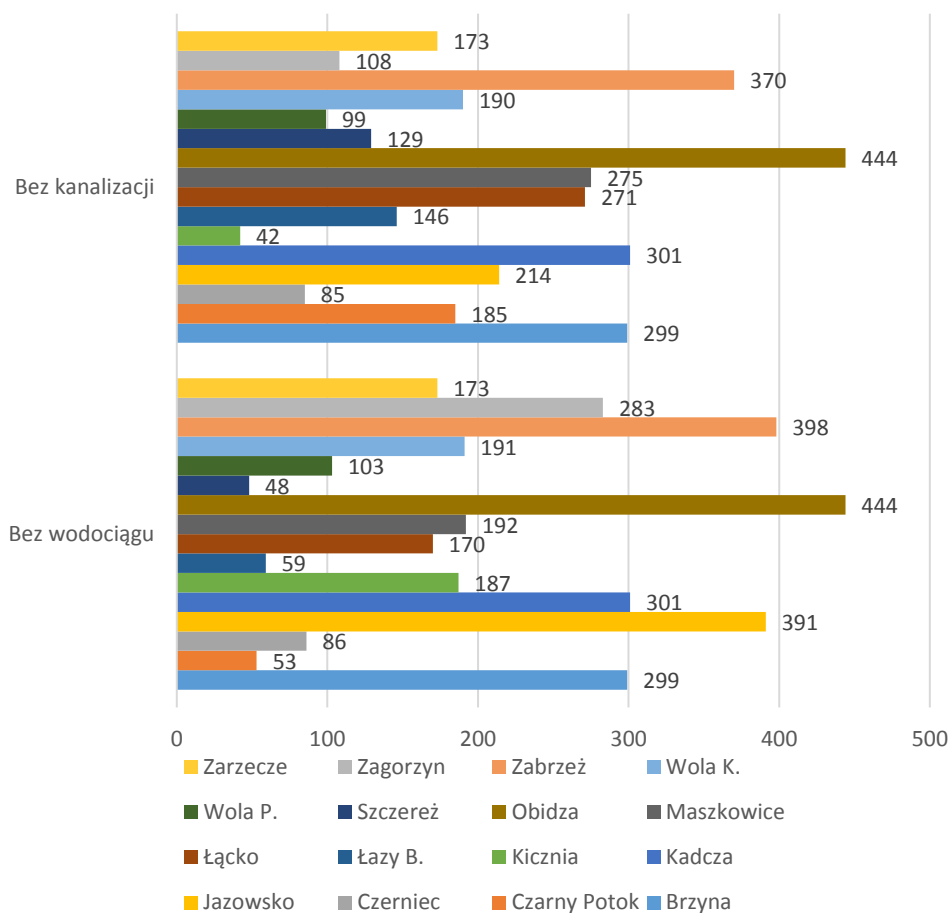
W skali gminy 71,8% budynków nie jest wyposażonych w instalację wodociągową a 70,8% nie ma kanalizacji. W następujących miejscowościach: Brzyna, Kadcza, Obidza, Zarzecze żaden z budynków nie jest wyposażony w te instalacje.

Tabela 7. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

	Liczba budynków ogółem	Bez wodociągu	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie	Bez kanalizacji	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie
Brzyna	299	299	42,17%	100,0%	8,85%	299	42,17%	100,0%	9,0%
Czarny Potok	185	53	8,31%	28,6%	1,57%	185	29,00%	100,0%	5,6%
Czerniec	195	86	11,80%	44,1%	2,55%	85	11,66%	43,6%	2,6%
Jazowsko	459	391	23,33%	85,2%	11,57%	214	12,77%	46,6%	6,4%
Kadcza	301	301	28,08%	100,0%	8,91%	301	28,08%	100,0%	9,0%
Kicznia	187	187	22,24%	100,0%	5,54%	42	4,99%	22,5%	1,3%
Łazy Brzyńskie	146	59	11,92%	40,4%	1,75%	146	29,49%	100,0%	4,4%
Łącko	936	170	5,47%	18,2%	5,03%	271	8,73%	29,0%	8,1%
Maszkowice	275	192	17,14%	69,8%	5,68%	275	24,55%	100,0%	8,3%
Obidza	444	444	29,35%	100,0%	13,14%	444	29,35%	100,0%	13,3%
Szczereż	129	48	8,87%	37,2%	1,42%	129	23,84%	100,0%	3,9%
Wola Piskulina	103	103	24,18%	100,0%	3,05%	99	23,24%	96,1%	3,0%
Wola Kosnowa	191	191	25,95%	100,0%	5,65%	190	25,82%	99,5%	5,7%
Zabrzeż	398	398	33,39%	100,0%	11,78%	370	31,04%	93,0%	11,1%
Zagorzyn	283	283	28,16%	100,0%	8,38%	108	10,75%	38,2%	3,2%
Zarzecze	173	173	31,92%	100,0%	5,12%	173	31,92%	100,0%	5,2%
Razem	4704	3378	20,67%	71,8%	100,00%	3331	20,38%	70,8%	100,0%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

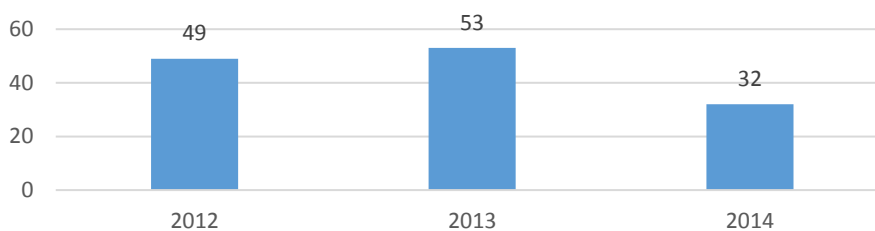
Wykres 3. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W sferze budownictwa w roku 2014 odnotowano niższą o 34,7% w porównaniu z rokiem 2012 oraz o 39,6% w porównaniu z rokiem 2013 liczbę mieszkań oddanych do użytku. Spośród nich tylko 1 mieszkanie w roku 2012 należało do zasobów komunalnych, wszystkie pozostałe do indywidualnych inwestorów. 100% oddanych do użytku budynków mieszkalnych stanowiły budynki jednomieszkaniowe całoroczne.

Wykres 4. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2012-2014

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.04065940037103388, data emisji 24.10.2015

Jak wynika z poniższej tabeli w Gminie Łącko również budownictwo niemieszkalne największy rozkwit przeżywało w roku 2012 z 12 oddanymi budynkami niemieszkalnymi, ze znacznym spadkiem w tym obszarze, bo aż o 58% w roku 2014. W latach 2012 – 2014 aż 67% - 100% inwestorów należało do grupy osób indywidualnych. W ostatnich latach brak było inwestycji w budowę/rozbudowę budynków hotelarskich, zakwaterowania turystycznego, jak również kulturalnych. Nie odnotowano również żadnych inwestycji na obiektach zabytkowych, objętych indywidualną ochroną konserwatorską. Świadczyć to może o braku niezbędnych zasobów finansowych a co za tym idzie perspektyw rozwoju w branży turystycznej, która ze względu na położenie, walory i zasoby Gminy Łącko stanowi naturalną szansę na licząc się źródło utrzymania mieszkańców regionu.

Tabela 8. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2012 - 2014

Rodzaj budynku	ogółem			inwestor indywidualny			inwestor inny		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
Budynki nowe									
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	12	7	5	10	7	3	2	0	2
budynki handlowo-usługowe (PKOB = 1230)	3	1	1	3	1	0	0	0	1
budynki garaży (PKOB = 1242)	1	2	1	1	2	1	0	0	0
budynki przemysłowe (PKOB = 1251)	1	0	0	1	0	0	0	0	0
budynki szkół i instytucji badawczych (PKOB = 1263)	0	1	1	0	1	0	0	0	1
budynki kultury fizycznej (PKOB = 1265)	2	0	0	0	0	0	2	0	0
budynki gospodarstw rolnych (PKOB = 1271)	5	3	2	5	3	2	0	0	0
Budynki rozbudowane									
budynki niemieszkalne ogółem (PKOB = od 1211 do 1274)	0	1	0	0	1	0	0	0	0
budynki handlowo-usługowe (PKOB = 1230)	0	1	0	0	1	0	0	0	0

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419757&p_token=0.5319555605562828, data emisji 24.10.2015

BUDYNKI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na terenie Gminy Łącko zlokalizowane są następujące obiekty użyteczności publicznej:

- ✓ Budynek Urzędu Gminy w Łącku (mieści się tu również Ośrodek Pomocy Społecznej w Łącku i Przedszkole Samorządowe w Łącku)
- ✓ Budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Łącku (mieści się tu również Gminna Biblioteka Publiczna w Łącku)
- ✓ Zakład Gospodarki Komunalnej w Łącku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Łącku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Jazowsku
- ✓ Świetlica Środowiskowa w Brzynie
- ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Łącku
- ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Jazowsku
- ✓ Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Zagorzynie
- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy

- ✓ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czarnym Potoku
- ✓ Szkoła Podstawowa w Kiczni
- ✓ Szkoła Podstawowa w Maszkowicach
- ✓ Szkoła Podstawowa w Obidzy
- ✓ Szkoła Podstawowa w Szczereżu
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zabrzeży
- ✓ Szkoła Podstawowa w Zarzeczu (Szkoła prowadzona przez Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rozwoju Wsi Zarzecze)
- ✓ Zespół Szkół im. Św. Kingi
- ✓ Przedszkole Samorządowe w Jazowsku

Spośród wyżej wymienionych jedynie budynek Urzędu Gminy w Łącku został poddany kompleksowej termomodernizacji.

BOISKA SPORTOWE

Jak wynika z poniższej tabeli na terenie Gminy Łącko jest 12 boisk sportowych, wśród których dobry stan techniczny posiadają głównie Orliki w Łącku i Jazowsku oraz boiska wielofunkcyjne przy zespołach szkół w Kadczy i Czarnym Potoku. Pozostałe obiekty według oceny Gminy Łącko posiadają przeciętny i zły stan techniczny.

Tabela 9. Spis boisk sportowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Miejscowość	Charakterystyka
Łącko	boisko trawiaste – stan techniczny przeciętny
Łącko	ORLIK – dobry stan techniczny
Jazowsko	boisko trawiaste – stan techniczny przeciętny
Jazowsko	ORLIK – dobry stan techniczny
Maszkowice	boisko trawiaste – dobry stan techniczny
Kadcza	boisko trawiaste – zły stan techniczny
Kadcza	boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym – dobry stan techniczny
Czarny Potok	boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym – dobry stan techniczny
Szczereż	boisko trawiaste – stan techniczny przeciętny
Zabrzeż	boisko trawiaste – zły stan techniczny
Zarzecze	boisko trawiaste – zły stan techniczny
Zagorzyn	boisko trawiaste – zły stan techniczny

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W zaledwie siedmiu na szesnaście sołectw znajdują się place zabaw dla dzieci, które funkcjonują przy zlokalizowanych tam szkołach. Ich wykaz zawiera poniższa tabela. Brak jest natomiast tego typu obiektów ogólnodostępnych dla wszystkich mieszkańców miejscowości/gminy. Uniemożliwia to spędzanie wolnego czasu na powietrzu i integrowanie się społeczeństwa w przyjaznym i zorganizowanym do tego celu otoczeniu.

Tabela 10. Spis publicznych placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Miejscowość	Charakterystyka
Łącko	2 szt. (przy Zespole Szkolno- Gimnazjalnym w Łącku i przy Przedszkolu Samorządowym w Łącku)
Jazowsko	1 szt. (przy Zespole Szkolno- Gimnazjalnym w Jazowsku)
Zagorzyn	1 szt. (przy Zespole Szkolno- Gimnazjalnym w Zagorzynie)
Kicznia	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Obidza	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Szczereż	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)
Maszkowice	1 szt. (przy Szkole Podstawowej)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

INWESTYCJE

Na terenie Gminy Łącko zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego brak jest wyznaczonych terenów inwestycyjnych. Jedynie w miejscowościach Jazowsko i Łącko znajdują się tereny mogące pełnić funkcje terenów inwestycyjnych.

1.5 Kultura

Na terenie Gminy Łącko funkcjonuje Gminny Ośrodek Kultury. Został on powołany przez Naczelnika Gminy Łącko zarządzeniem 19/83 z dnia 30 grudnia 1983 r. Zakres działalności tej instytucji obejmuje:

- działalność społeczno-kulturalną,
- upowszechnianie sztuki,
- tworzenie warunków do rozwoju folkloru oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- promocję dóbr kultury Gminy Łącko.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/content.php?page=informacje>, data edycji 22.10.2015]

Do najważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych Gminy należą:

➤ **Święto Owocobrania**

Organizowany jest w miesiącu wrześniu w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami są Gminny Ośrodek Kultury i władze Gminy Łącko. To typowa impreza regionalna, druga co do wielkości zaraz po Święcie Kwitnącej Jabłoni organizowanym corocznie w maju. W imprezie licznie biorą udział orkiestry dęte z Polski i zagranicy, a także zespoły folklorystyczne. Obok dorobku kulturalnego poszczególnych sołectw gminy prezentowane są tu także stoiska rolników i sadowników. Kolejnym punktem programu jest Turniej Wsi, gdzie drużyny poszczególnych sołectw walczą o miano najlepszej, następnie występuje zaproszony zespół lub kabaret a zwieńczeniem jest zabawa taneczna do późnych godzin wieczornych. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=owocobranie>, data edycji 23.10.2015]

➤ **Święto Kwitnącej Jabłoni**

Odbywa się w drugi weekend maja w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami jest Gminny Ośrodek Kultury i władze lokalne Gminy Łącko. Impreza ta posiada długą tradycję – po raz pierwszy zorganizowana została w roku 1949. Jej program rozłożony jest na dwa dni z kulminacją obchodów w niedzielę. Sobota zarezerwowana jest na konferencje sadownicze i zawody sportowe. Wieczór obfituje w rozrywki jakie zapewniają zaproszeni znani aktorzy lub kabaret a dzień kończy zabawa taneczna. W niedzielę po uroczystej mszy świętej orkiestry dętej i zespoły regionalne gromadzą się na Rynku, skąd wyrusza barwny, rozśpiewany korowód do Amfiteatru na Jeżowej. Na program

artystyczny składają się występy zespołów regionalnych i orkiestr dętych z kraju i zagranicy. W Łącku występowały już grupy z Danii, Słowacji, Rosji, Estonii i Węgier. Impreza ta jest doskonałą promocją Ziemi Łąckiej i Sądeckiej. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=skj>, data edycji 23.10.2015]

Gminny Ośrodek Kultury organizuje również następujące imprezy wspierające kultywowanie rodzimej tradycji:

- **Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych**
- **Konkurs Podłaźniczek, Pająków Świątecznych**, który ma na celu kultywowanie rodzimej tradycji z zakresu zdobnictwa domostw w okresie Bożego Narodzenia
- **Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych** - dla szkół z obszaru Gminy Łącko
- **Konkurs Poezji Regionalnej i Gadek Ludowych** - rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych, najmłodszy prezentują wiersze w oryginalnej gwarze a starsi gadki ludowe.
[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

Oferta GOK-u dla najmłodszych mieszkańców gminy jest następująca [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]:

- **Konkurs Młodych Muzyków, Wokalistów i Instrumentalistów** - organizowany z myślą o młodych zdolnych muzykach z Gminy Łącko, z których najzdolniejsi kwalifikują się na powiatowy przegląd do Starego Sącza.
- **Konkurs fotograficzny „Cudze chwalicie... - gmina Łącko w obiektywie”** - zorganizowany dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i dorosłych.

Pełną ofertę imprez i wydarzeń kulturalnych co roku publikuje na swojej stronie internetowej Gminny Ośrodek Kultury. W okresie wiosenno-letnim część z nich ma miejsce w plenerze (festyny w poszczególnych miejscowościach, Święto Owocobrania i Kwitnącej Jabłoni) – w przypadku Łącka jest to Amfiteatr na Jeżowej, a w pozostałych miejscowościach głównie są to boiska. Pozostałe imprezy (konkursy, przeglądy, itp.) odbywają się w siedzibie GOK.

Na terenie Gminy Łącko działają następujące zespoły prezentujące folklor ludowy górali białych:

- Górale Łąccy (przy GOK),
- Małe Łącko (przy ZSG w Łącku),
- Mali Zagorzynianie (przy ZSG w Zagorzynie),
- Czarny Potoczek (przy ZSP w Czarnym Potoku),
- Mali Maszkowianie (przy SP w Maszkowicach),

Działalność prowadzi tu także Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto należąca do najlepszych amatorskich orkiestr Sądeckizny. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

SKOŁA MUZYCZNA

W Łącku działa Szkoła Muzyczna I stopnia, która została utworzona Uchwałą Nr 46/2007 Rady Gminy z dnia 22.06.2007 r. Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Łącko. Nadzór pedagogiczny sprawuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Siedziba szkoły mieści się w budynku przy jednostce OSP w Łącku. Szkoła użytkuje dziesięć sal, w których uczniowie pobierają indywidualną naukę gry na instrumencie, a także jedną dużą salę gdzie odbywają się zajęcia z kształcenia słuchu i rytmiki. Szkoła wymaga wyposażenia m. in w sprzęt. W pierwszym roku działalności szkoły otwarta została klasa fortepianu, skrzypiec, klarnetu, saksofonu, fletu oraz trąbki. Dyrektorem Szkoły jest dr hab. Stanisław Strączek. [Źródło: <http://www.smlacko.pl/>, data edycji 09.11.2015] Oprócz wynajętych sal od OSP w Łącku wynajęto również salę na hali widowiskowo-sportowej w Łącku gdzie odbywają się zajęcia z perkusji. Ta ograniczona baza lokalowa stanowi duże utrudnienie w podejmowaniu

jakichkolwiek działaniach planistyczno – rozwojowych placówki. Zarówno kadra pedagogiczna jak i władze gminy widzą konieczność przeniesienia szkoły do odrębnego budynku dostosowanego do prowadzenia tego typu działalności, by mogła ona prowadzić kształcenie na wysokim poziomie. Wynika to z rosnących potrzeb i oczekiwań społeczeństwa w zakresie edukacji muzycznej, które mają odzwierciedlenie w stale rosnącej licznie uczniów jak i kandydatów do szkoły. Według stanu na dzień 31.12.2016 do szkoły uczęszcza 195 uczniów, z czego:

✓ W cyklu sześcioletnim – 119 uczniów

- 30 uczniów-fortepian
- 46 uczniów-skrzypce
- 11 uczniów- flet
- 5 uczniów-trąbka
- 4 uczniów –klarnet
- 6 uczniów saksofon
- 4 uczniów perkusja
- 2 uczniów puzon
- 7 uczniów gitara
- 4 uczniów akordeon

✓ W cyklu czteroletnim – 76 uczniów

- 6 uczniów –skrzypce
- 13 uczniów- flet
- 7 uczniów-klarnet
- 13 uczniów saksofon
- 10 uczniów trąbka
- 2 uczniów tuba
- 9 uczniów perkusja
- 6 uczniów gitara
- 3 uczeń fortepian
- 3 uczniów akordeon
- 3 uczniów puzon
- 1 uczeń sakshorn

W roku szkolnym 2015/2016 edukację zakończyło tu 28 absolwentów, w tym 12 w cyklu sześcioletnim i 16 w cyklu czteroletnim.

Jak pokazuje poniższa tabela zainteresowanie edukacją muzyczną stale wzrasta i co roku wzrasta liczba kandydatów do szkoły. Naukę pobiera tu młodzież i dzieci z Gminy Łącko, ale również z gmin ościennych czy nawet z Nowego Sącza.

Kadrę placówki stanowi 26 nauczycieli w tym:

- ✓ 6 nauczycieli dyplomowanych
- ✓ 2 mianowanych
- ✓ 14 kontraktowych
- ✓ 4 stażystów
- ✓ 2 pracowników niepedagogicznych

Tabela 11. Liczba podań jakie wpłynęły do szkoły muzycznej na rok szkolny 2014/2015 i na 2015/16 (w tym liczba przyjętych i nie przyjętych)

Rok szkolny	Liczba podań	przyjęci	nieprzyjęci
2014/2015	64	50	14
2015/2016	78	60	18

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W Gminie Łącko silne tradycje muzyczne i potrzebę edukacji w tym zakresie widać nie tylko w stale rosnącej liczbie uczniów szkoły muzycznej ale również w funkcjonujących ogniskach i kołach muzycznych, które przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Ilość kół/ ognisk muzycznych w poszczególnych sołectwach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

kola/ogniska muzyczne	liczba uczestników	instruktorzy
MASZKOWICE – Zespół Regionalny „Mali Maszkowianie”	24 uczniów	1 instruktor
MASZKOWICE – koło muzyczne	10 uczniów	1 instruktor
ZSG JAZOWSKO Zespół „Jazowiaczek”	36 uczniów	2 instruktorów
ZSG ZAGORZYN „Mali Zagorzynianie”	40 uczniów	2 instruktorów
CZARNY POTOK – Zespół Regionalny „Czarny Potoczek”	24 uczniów	1 instruktor

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Szkoły z terenu Gminy Łącko dokładają również wszelkich starań, by kształtować i pielęgnować tradycje muzyczne w regionie, dlatego też dzieci i młodzież ma możliwość uczęszczania na koła zainteresowań o tematyce muzycznej.

Tabela 13. Pozaszkolne zajęcia z nauki gry na instrumentach muzycznych w szkołach na terenie Gminy Łącko

Miejscowość/zajęcia	liczba uczniów	liczba instruktorów
MASZKOWICE – nauka gry na instrumentach 2 godz. w tyg.	15 uczniów	1 instruktor
KICZNIA – koło artystyczno - muzyczne dla uczniów kl. 1-3	16 uczniów	1 instruktor
ZSG JAZOWSKO – I grupa, Koło wokально-instrumentalne	10 uczniów	1 instruktor
ZSG JAZOWSKO – GIMNAZJUM: koło gitarowe I grupa	10 uczniów	1 instruktor
ZSG JAZOWSKO – GIMNAZJUM: koło wokально-instrumentalne I grupa	10 uczniów	1 instruktor
ZSG ZAGORZYN – koło artystyczne (w tym śpiew)	30 uczniów	1 instruktor

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Mieszkańcy Gminy Łącko mają silne poczucie tożsamości i lokalnego patriotyzmu, co pokazują powyższe informacje. Jest tu duży potencjał ludzki i bogate tradycje kulturalne, w tym muzyczne, które wymagają pielęgnacji i szczególnej uwagi. Odczuwalny jest natomiast brak odpowiedniej infrastruktury dla rozwoju i propagowania kultury i edukacji kulturalnej. Dotyczy to głównie braku siedziby dla szkoły muzycznej – prowadzonych tam zajęć jak i wydarzeń muzycznych (obecnie zajęcia odbywają się w wynajmowanych salach nie dostosowanych do specyfiki realizowanego tam kształcenia). Niewystarczająca jest również powierzchnia zajmowana przez GOK w szczególności jeżeli chodzi o przeglądy, konkursy czy wystawy. Dlatego ważne jest by w Łącku powstał obiekt przeznaczony na cele edukacyjno – kulturalne zaspokajający potrzeby lokalnej społeczności w tym zakresie.

1.6 Analiza zasobów rekreacyjno-turystycznych

Poddając ocenie zasoby rekreacyjno-turystyczne Gminy Łącko należy wziąć pod uwagę walory przyrodnicze z pięknymi krajobrazami, w które od lat wpisują się liczne sady owocowe oraz bogaty i posiadający długą tradycję folklor regionu. Te dwa elementy budują solidne podstawy do rozwoju regionu jako miejsca atrakcyjnego turystycznie. Region ten przyciąga licznymi znakowanymi i nieoznakowanymi szlakami górskimi, ścieżkami rowerowymi, panoramą Beskidów, Tatr, Pienin i Doliny Dunajca. Turyści mogą również spróbować sił w łowieniu ryb w Dunajcu (pstrągi, szczupaki, głowacice), oraz w uprawianiu narciarstwa.

Bazę noclegową stanowią [Źródło: *Urząd Gminy Łącko*]:

- Zbozień Andrzej, Łącko
- Pałka Witold „Zajazd Kałużna” w Zabrzeży
- Restauracja „Pod Jabłonią”
- Leonia Dybiec Gospodarstwo Agroturystyczne „Stefania”
- Kłag Urszula „Karczma u Kłagów”
- Maria Klimek Gospodarstwo Agroturystyczne
- Gospodarstwo Agroturystyczne "POD GRAPĄ" – Czerniec
- Krajewski Stefan Wola Kosnowa
- Łatka Helena, Kadcza
- Gospodarstwo Agroturystyczne "FARONÓWKA" w Łącku
- Dom Sądecki – pokoje gościnne – Zarzecze
- Chata na Bucniku – Obidza
- Agroturystyka "Pod Dębem" – Zabrzeż
- Gospodarstwo agroturystyczne "SAWINA" – Zarzecze
- Ośrodek Wypoczynkowo-Rekreacyjny "SOBEL" s.c. –Wietrznice
- Chata Miłośliwka, Czerniec
- Obidza 438

Oprócz noclegu z wyżywieniem turyści mają możliwość wzięcia udziału np. w warsztatach zielarskich, wypieku chleba, ceramicznych oraz w spotkaniach z licznymi tu twórcami ludowymi. Baza gastronomiczna liczy około 14 lokalizacji w całej gminie.

Niebagatelną atrakcją stanowi również jedyny w Polsce sztuczny tor kajakowy do sportu wyczynowego. Znajduje się on w korycie Dunajca w Zabrzeży – Wietrznicach. Odbywają się tu treningi kadry narodowej seniorów i juniorów. Na torze tym możliwa jest organizacja międzynarodowych zawodów w kajakarstwie górskim jak Mistrzostwa Europy czy Mistrzostwa Świata. [Źródło: <http://www.lacko.pl/kajakarstwo.html>, data edycji 23.10.2015]

Na terenie gminy Łącko znajdują się następujące zabytki świadczące o bogatej historii regionu [Źródło: *Urząd Gminy Łącko*]:

- Kościół Parafialny Pw. Św. Jana Chrzciciela w Łącku z 1728 r. Zgodnie z lokalną legendą materiał do budowy kościoła pochodzi z rozebranego zameczku Zyndrama z Maszkowic, znanego z bitwy pod Grunwaldem. W kościele znajduje się kamienna chrzcielnica z 1493 r.
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Jazowsku z 1726 r.
- Grodzisko w Maszkowicach - Grodzisko o dużej wartości poznawczej, związane z epoką brązu i użytkowane również w epoce żelaza, oraz z kulturą łużycką z elementami kultur południowych /pilińskiej, otomani/. Jako unikalna forma terenowa musi być bezwzględnie chroniona przed zniszczeniem /oranie wałów, rozkopywanie/.

- Grodzisko w Zabrzeży - Grodzisko nosi ślady osadnictwa z epoki brązu /kultura łużycka/ powstałe najprawdopodobniej we wczesnym średniowieczu z udokumentowanym osadnictwem z wieku XIII i XIV. Jako unikalna forma terenowa wymaga ochrony przed zniszczeniem substancji zabytkowej.
- Plac Św. Floriana i studnia w Łącku
- Izba Regionalna
- Obelisk na górze Zyndrama w Maszkowicach
- Drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Czarnym Potoku z 1400 r. W ołtarzu głównym jest obraz Matki Bożej Bolesnej zwany Pietą z 1644 r.
- Kapliczka skrzynkowa na lipie w ogrodzeniu kościoła w Czarnym Potoku
- Kapliczka murowana 4 ćw. XIX w. obok zabudowań w Czarnym Potoku
- Kapliczka, mur. 4 ćw. XIX w. w Czerńcu obok zabudowań
- Kapliczka mur. 4 ćw. XIX w. w Kiczni
- Kaplica cmentarna w Łącku drewniana, poł. XIX w.
- Kapliczka, krzyż z figurą Chrystusa, mur 1914 w Łącku ul. Ks. Piaskowego
- Krzyż z figurą Chrystusa ul. Zyndrama w Łącku
- Kapliczka w Łącku mur. XIX ul. Zyndrama
- Kapliczka słupowa w Maszkowicach kam 4 ćw. XIX przy drodze do Nowego Sącza
- Kapliczka w Obidzy mur. 4 ćw. XIX w. obok zabudowań
- Kapliczka w Woli Piskulinej mur. XVIII w. obok zabudowań
- Kapliczka słupowa w Zabrzeży kam. 4 ćw. XIX w. przy drodze do Kamienicy
- Kapliczka w Zagorzynie mur. 4 ćw. XIX przy drodze do Łącka
- Kapliczka w Zagorzynie słupowa kam. 1870 r. przy szkole podstawowej
- Krzyż kamienny w Zagorzynie 1889, przy zabudowaniach

Przez obszar Gminy Łącko prowadzą następujące, znakowane szlaki turystyczne [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-turystyczne-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- żółty: Modyń (1032m) - Kicznia - Łącko - przeprawa łodzią przez Dunajec - Łąckie Zawodzie - Suchy Groń (945 m) - Dzwonkówka (984 m). Czas przejścia: 7 godz., punkt do GOT: 17/9;
- zielony: Jazowsko - Łazy Brzyńskie - Kamień św. Kingi - Przehyba (1175 m). Czas przejścia: 3 godz., punkt do GOT: 29/29;
- zielony: "Szlak Kwitnącej Jabłoni": Łącko - Czarny Potok - Rogi - Podegrodzie - Gostwica - Brzezna - Trzetrzewina - Wysokie - Krasne Potockie - Chomranice - rez. "Białowodzka Góra" - Tęgorborze - Przełęcz św. Justa. Czas przejścia: 11 godz., punkt do GOT: 42/41;

Znajdziemy tu szlaki rowerowe, które jednak nie są oficjalnie wytyczone i nie spełniają standardów trasy rowerowej [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-rowerowe-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- **Trasa z Zarzecza**
Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony
- **Trasa z Brzyny**
Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak niebieski
- **Trasa z Jazowska**
Jazowsko - Jastrzębówka - Na Potokach - Sopotowice - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak zielony

- **Trasa z Zarzecza**
Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko
Długość trasy - 13 km, szlak czerwony
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi
Długość trasy - 7 km, szlak brązowy
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyznia - Byniowa
Długość trasy - 5 km, szlak brązowy
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Czerniec
Długość trasy- 4 km, szlak zielony
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Zagorzyn
Długość trasy- 3 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Jeżowa - Byniowa
Długość trasy - 4 km, szlak czarny
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Kicznia - G. Klończyk - Wyrobiska - Modyń
Długość trasy - 12 km, szlak niebieski
- **Trasa z Kiczni**
Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko
Długość trasy - 16 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko
Długość trasy - 10 km, szlak żółto-zielony
- **Trasa ze Szczereża**
Szczereż - Padowa - Maszkowice
Długość trasy - 5 km, szlak żółto-niebieski
- **Trasa ze Szczereża**
Szczereż - Podewzorze - Jazowsko
Długość trasy - 5 km, szlak żółto-czerwony
- **Trasa z Zagorzyna**
Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary
Długość trasy - 7 km, szlak żółty
- **Trasa z Zakicznia**
Zakicznie - Długa Łąka - Wola Kosnowa
Długość trasy - 2.1 km, szlak
- **Trasa z Zakicznia**
Zakicznie - Długa Łąka - Dąbrowa - Bukówki
Długość trasy - 2.5 km, szlak

Beskid Sądecki - szlaki czerwone

- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko [14 km]
- Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko [8 km]
- Jazowsko - Jastrzębiówka - Na Potokach - Sopotowiec - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko [8 km]
- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko [13 km]

Beskid Wyspowy - szlaki granatowe

1. Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyznia - Byniowa [5 km]
2. Byniowa - Czerniec [4 km]
3. Byniowa - Zagorzyn [3 km]
4. Łącko - Jeżowa - Byniowa [4 km]
5. Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń [14 km]
6. Łącko - Kicznia - G. Klończyk - Wyrobiska - Modyń [12 km]
7. Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko [16 km]
8. Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko [10 km]
9. Szczereż - Padowa - Maszkowice [5 km]
10. Szczereż - Podewzorze - Jazowsko [5 km]
11. Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary [7 km]

Gorce

- Zabrzeż - Boczów - Wójciki - Jaworze - Kluczники - Zabrzeż Koniec Wsi [7 km]

Istnieje możliwość przedłużenia trasy na Twarogi ze zjazdem do Ochotnicy Centrum lub Młynne.

Według raportu „*Badanie ruchu turystycznego w Województwie Małopolskim w 2014 roku*” opracowanym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego właśnie Województwo Małopolskie plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby turystów korzystających tu z noclegów – aż 14,9% w skali kraju. W czterech typach respondentów (goście i turyści krajowi oraz goście i turyści zagraniczni) dominującymi celami podróży do Małopolski są: wypoczynek, zwiedzanie zabytków i turystyka aktywna (w tym narciarstwo i wędrówki piesze). Do głównych atrakcji regionu góry (w tym Tatry, Pieniny i Beskidy) wskazało odpowiednio 10,3% turystów krajowych i 5,9% turystów zagranicznych. Turyści ogólnie do mocnych stron Małopolski zaliczają bogactwo przyrodnicze (63% odwiedzających), dużą liczbę i unikatowy charakter zabytków (wskazywane przez co trzeciego odwiedzającego) i zróżnicowaną ofertę atrakcji (ok 20% badanych). Do słabych stron zaliczają głównie infrastrukturę drogową (niemal połowa wszystkich wskazanych słabych stron), w tym zły stan dróg, korki na drogach i złe połączenia z innymi regionami.

Podsumowując Gmina Łącko posiada bardzo duży potencjał turystyczny i rekreacyjny, ze względu na swoje walory przyrodniczo – krajobrazowe. Dostrzegają to już mieszkańcy oferujący noclegi głównie w ramach gospodarstw agroturystycznych. Odczuwalny jest natomiast brak infrastruktury rekreacyjnej z zapleczem by odpowiedzieć na potrzeby nie tylko tych, którzy preferują aktywny wypoczynek. Skutkuje to powstawaniem np. dzikich, niestrzeżonych kąpielisk na rzece Dunajec, co prowadzi do zaśmiecania i zanieczyszczenia jej okolic, które objęte są Południowo-małopolskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Tereny nad rzeką Dunajec byłyby idealnym miejscem wypoczynku letniego nad wodą. Rozwój miejsc aktywności turystycznej jest szczególnie istotny z punktu widzenia tworzenia nowych miejsc pracy oraz zwiększenia liczby turystów odwiedzających Gminę.

1.7 Identyfikacja problemów

W strefie funkcjonalno – przestrzennej oraz technicznej, zidentyfikowano następujące problemy:

- 1) Brak odczuwalny w każdej miejscowości Gminy Łącko obiektu kultury, który zapewniłby możliwość pielęgnowania tak bogatych tradycji kultury i folkloru.
- 2) W miejscowościach: Brzyna, Czerniec, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Obidza, Wola Piskulina i Wola Kosnowa – brak obiektu infrastruktury sportowej, w Zabrzeży, Zagorzynie i Zarzeczcu – taka infrastruktura jest ale o złym stanie technicznym. W pozostałych miejscowościach ten problem nie występuje.
- 3) Brak w każdej miejscowości w gminie publicznych miejsc sportowo – rekreacyjnych jak np. place zabaw, zewnętrzne siłownie, itp.
- 4) Duża liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. (mierzona jako udział liczby budynków sprzed 1989 r. z danej miejscowości w liczbie tych budynków w całej gminie) w miejscowościach: Brzyna, Jazowsko, Kadcza, Łącko, Obidza, Zabrzeż.
- 5) Niski stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy: w skali całej gminy wysoki udział mieszkań bez wodociągu i kanalizacji notuje się w miejscowościach: Brzyna, Jazowsko, Kadcza, Obidza i Zabrzeż, ponadto w Łącku i Maszkowicach duża liczba mieszkań nie ma kanalizacji a w Zagorzynie wodociągu.
- 6) W następujących miejscowościach zlokalizowane są obiekty użyteczności publicznej (szkoły, remizy OSP) wymagające termomodernizacji: Czarny Potok, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Zabrzeż i Zagorzyn.
- 7) Trasy rowerowe na terenie Gminy Łącko nie spełniają standardów dla tras rowerowych.
- 8) Problem zaśmiecania i zanieczyszczania terenów wzdłuż rzeki Dunajec wskutek powstawania dzikich kąpielisk w m.: Kadcza, Jazowsko, Maszkowice, Łącko, Zabrzeż i Zarzeczce.

Reasumując największa skala problemów w sferze przestrzenno - funkcjonalnej występuje w m. Brzyna, Czerniec, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Obidza, Wola Piskulina i Wola Kosnowa. W strefie technicznej natomiast kumulacja problemów najbardziej odczuwalna jest w Obidzy, Zabrzeży, Jazowsku i Łącku.

2. Strefa środowiskowa

Strefę środowiskową przeanalizowano głównie pod względem zagrożeń występowania zanieczyszczeń powietrza, wód oraz zagrożeń powodziowych i osuwiskowych. Strefa ta jest trudnym obszarem do badań z powodu niemożności pozyskania danych dla każdego sołectwa osobno. Dla celów delimitacji obszarów rewitalizacji przyjęto wskaźnik „występowanie zagrożenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza”. Ryzyko takich zagrożeń oszacowano wykorzystując wyniki pomiarów jakości powietrza w niedalekim Nowym Sączu.

2.1 Zasoby i stan środowiska naturalnego

Gmina Łącko leży na wysokości 315 – 1155 m n.p.m. z najwyższymi wzniesieniami: Koziarz (945 m n.p.m.), Dzwonkówka (982 m n.p.m.) oraz Modyń (1028 m n.p.m.). Około 42% obszaru gminy zajmują góry średnie i wysokie, 44% - pogórza a 14% doliny rzeczne głównie rzek Dunajec i Kamienica. Lasy pokrywają ok. 41% terenu Gminy, a ok. 62% użytków rolnych gminy to gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Panują tu specyficzne warunki klimatyczne charakteryzujące się niskimi opadami atmosferycznymi, niewielkim zachmurzeniem i późnymi pierwszymi przymrozkami. Brak przemysłu na tych terenach pozwolił zachować niezdegradowane środowisko naturalne co sprzyja

rozwojowi turystycznemu regionu oraz gospodarstw ekologicznych. Od XII w. datuje się tu tradycje sadownicze i po dziś dzień charakterystycznym elementem krajobrazu Łącka i okolic są właśnie sady. Uprawiane są tu jabłonie i śliwy (głównie śliwki węgierki), z których produkowana jest znana w całym kraju Łącka Śliwowica. [Źródło: *Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009 – 2015 dla Gminy Łącko*, s. 20 – 21]

Obszar, na którym leży Gmina Łącko jest bardzo cenny przyrodniczo, dlatego też część jej powierzchni jest prawnie chroniona w postaci:

- obszaru Natura 2000 PLH120088 Środkowy Dunajec z dopływami
- obszaru Natura 2000 PLH120019 Ostoja Popradzka
- obszaru Natura 2000 PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego
- Popradzkiego Parku Krajobrazowego – 1 496,6 ha na obszarze gminy
- Południowo-małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – 11 798,4 ha obszaru gminy
- Pojedynczych pomników przyrody

[Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 31]

Na terenie Gminy Łącko nie ma stałych stanowisk pomiarowych monitoringu jakości powietrza. Stanowisko takie zlokalizowane jest w Nowym Sączu. Stan i ewentualne przekroczenia dopuszczalnych norm w ośrodkach położonych w pobliżu Gminy Łącko mogą mieć wpływ na jakość powietrza w gminie (zanieczyszczenia napływowe). Dopuszczalna częstość przekraczania dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w roku szkolnym to 35 razy. W roku 2014 w Nowym Sączu odnotowano ich aż 96, z czego 21 w styczniu, 16 w lutym, 14 w marcu, 5 w kwietniu, 7 w październiku, 12 w listopadzie i 21 w grudniu. W wyniku rocznej oceny jakości powietrza w strefie małopolskiej w 2012 i 2013 roku wykonano klasyfikację stref dla kryterium ochrony zdrowia i kryterium ochrony roślin. Zgodnie z tą klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia strefa małopolska zakwalifikowana została do klasy C (poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji; niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza (POP)).

Dla kryterium ochrony roślin zaliczono strefę małopolską do klasy A (poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza). Do opracowania programów ochrony powietrza (POP) zostały zakwalifikowane wszystkie strefy województwa małopolskiego - dla kryterium ochrony zdrowia (strefa małopolska w 2012 roku ze względu na SO₂, pył zawieszony PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}, a w 2013 roku ze względu na pył zawieszony PM₁₀, benzo(a)piren w pyłe PM₁₀, pył zawieszony PM_{2,5}).

Ze względu na stwierdzone w poprzednich latach przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ konieczna jest kontrola stężeń zanieczyszczeń na obszarach przekroczeń oraz realizacja wszystkich działań określonych w *Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego* opracowanym w 2013 roku. Nie przewidziano w nim jednak żadnych działań naprawczych odnoszących się bezpośrednio do terenów położonych w gminie Łącko. [Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 38-42].

W roku 2013 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadził badania wód powierzchniowych zgodnie z „Programem Państwowego Monitoringu Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2013-2015”. Monitoring przeprowadzono na odcinku rzeki Dunajec od Grajcarka do Obidzkiego Potoku o numerze punktu poboru PLRW20001521419937. W wyniku badań, monitorowany fragment rzeki Dunajec na terenie gminy Łącko sklasyfikowano w wymaganym dobrym i powyżej dobrego stanie i potencjale ekologicznym. Stan chemiczny Dunajca na odcinku przepływającym przez gminę Łącko został zaklasyfikowany jako dobry. Ogólnie biorąc pod uwagę powyższe wyniki, odcinek rzeki Dunajec przepływającej przez gminę Łącko posiada aktualnie dobry stan wód. Oznacza to umiarkowaną poprawę w stosunku do lat ubiegłych. Ocena jakości wody

w zakresie spełnienia wymagań stawianych wodom wykorzystywanym do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia wykazała, że badane wody Dunajca posiadają jakość odpowiadającą kategorii A2. Wartości graniczne dla kategorii najwyższej A1 przekraczają w tym punkcie najczęściej takie wskaźniki jakości wody jak: odczyn, biologiczne pięciodobowe zapotrzebowanie tlenu BZT5, Ogólny Węgiel Organiczny (OWO), azot Kjeldahla oraz fenole lotne. [Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, s. 42-45].

2.2 Zagrożenia powodziowe i osuwiskowe

Gmina Łącko w związku ze swym położeniem w dorzeczu rzeki Dunajec jest narażona na występowanie powodzi. Ryzyko powodziowe w tym rejonie jest o około 15% wyższe od przeciętnego zagrożenia powodziowego w Polsce. Określone jest ono na podstawie wskaźników opadu i odpływu, które o około 15% i 50% przewyższają średnie wartości dla Polski. Górski charakter zlewni (m. in. jej owalny kształt, duże spadki zboczy i koryt, duża gęstość dróg stokowych) sprzyja powstawaniu powodzi błyskawicznych. Na terenie zlewni Dunajca nie występują przepompownie, suche zbiorniki ani zbiorniki małej retencji. W zakresie ochrony przed zjawiskami powodziowymi zostało opracowane przez RZGW „*Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni górnego Dunajca do ujścia Popradu, Kraków 2005r.*” Analiza rozkładu przestrzennego ryzyka zlewni Dunajca wykonana przez RZGW w Krakowie wskazuje, że najwyższe ryzyko powodziowe występuje w gminach: Nowy Sącz i Nowy Targ. Obszar, na którym zlokalizowana jest Gmina Łącko oceniony został jako obszar o podwyższonym poziomie ryzyka powodziowego. W przypadku wystąpienia powodzi zagrożona tu będzie m.in. oczyszczalnia ścieków komunalnych. [Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022, s. 46-47].

W zakresie zagrożeń osuwiskami Powiat Nowosądecki prowadzi *Rejestr osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi*. Od 2004 r. odnotowano ruchy ziemi na powierzchni przekraczającej 20 ha, powodujące uszkodzenia dróg, budynków mieszkalnych i gospodarczych a także zniekształcenia terenu utrudniające prace rolnicze.

Szczegółowy wykaz osuwisk przedstawiono w Tabeli 1.

Tabela 14. Zarejestrowane osuwiska na terenie Gminy Łącko w latach 2004 – 2015.

Lp.	Miejscowość	Kraina Geograficzna	Inne dane lokalizacyjne	Powierzchnia [ha]	Powstałe szkody	Rozwój osuwiska w czasie/aktywność
1.	Wola Kosnowa	Pogórze Łąckie	osuwisko rozwinięte w obszarze źródłowym prawobocznego dopływu Czarnej Wody w rejonie osiedla Zagórze	3,76	uszkodzone 3 budynki, powstałe skarpy i szczeliny utrudniają prace rolnicze	aktywne w 2010
2.	Czarny Potok	Pogórze Łąckie	Przysiółek Wolaki Łąckie	0,268	popękane budynki gospodarcze	czerwiec 2010
3.	Czarny Potok	Pogórze Łąckie	prawy brzeg prawobocznego dopływu potoku Jastrzębik, Czarny Potok 18	0,18	uszkodzony budynek mieszkalny, powstałe skarpy i szczeliny utrudniają prace rolnicze	czerwiec 2010
4.	Zagorzyn	Pogórze Łąckie	prawostronna część doliny potoku bez nazwy będącym dopływem potoku Czarna Woda, rejon osiedla Sośnie	0,5	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia utrudniające prace rolnicze	aktywne w 2010
5.	Zagorzyn	Pogórze Łąckie	lewy brzeg potoku Czarna Woda	0,537	zasypana ściana budynku nr 8 i pęknięcia budynku nr 168	aktywne w 2004 r.

6.	Czerniec	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	1,68	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia utrudniające prace rolnicze, ślady spękań na budynkach mieszkalnych, uszkodzony wodociąg	aktywne w 2010 r.
7.	Czerniec	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	0,52	powstały skarpy, szczeliny i nabrzmienia, uszkodzenia drzew owocowych, nasunięcie koluwiów na budynek gospodarczy	aktywne w 2010 r.
8.	Maszkowice	Pasmo Radziejowej	Przysiółek Mańkowskie Wyrobisko	0,068	uszkodzony budynek mieszkalny, zniszczony odcinek drogi dojazdowej do domu, zniszczony wodociąg	czerwiec 2010
9.	Kadcza	Pogórze Łąckie	lewostronna część doliny Dunajca na stromym stoku	2,82	zalne budynki gospodarcze i mieszkalne, zasypała droga i uszkodzone mostki na potoku, zniszczony wał wzdłuż koryta potoku	czerwiec 2010
10.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasmo Radziejowej	Przysiółek Musołówka	0,05	zniszczony budynek mieszkalny i gospodarczy, częściowe zasypianie drogi dojazdowej do posesji	maj - czerwiec 2010
11.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasmo Radziejowej	Przysiółek Falłynówka	6,6	deformacja powierzchni terenu, uszkodzone 2 budynki mieszkalne, zniszczona droga dojazdowa, przechylone słupy energetyczne	maj - czerwiec 2010
12.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasmo Radziejowej	prawy brzeg potoku Obidza przy jego ujściu do Dunajca na stromym stoku	0,07	ślady spękań na zabudowaniach	18-19 maj 2010
13.	Obidza	Pasmo Radziejowej	na prawym brzegu Dunajca na stromej skarpie ok 150 m od mostu w Jazowsku	1,38	uszkodzenia i zapadnięcia drogi - brak przejezdności	2008 - 2010
14.	Obidza	Beskid Sądecki - Pasmo Radziejowej	prawy brzeg potoku Obidza przy jego ujściu do Dunajca na stromym stoku	0,01	nasunięcie koluwiów na ścianę budynku	18-19 maj 2010
15.	Łącko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Krakowska	0,536	uszkodzona izolacja przeciwwilgociowa w budynku mieszkalnym, pęknięcia w pozostałych budynkach, zniszczony odcinek drogi dojazdowej, uszkodzony wodociąg	czerwiec 2010
16.	Jazowsko	Beskid Wyspowy - Pogórze Łąckie	Przysiółek Opijówka	0,37	zniszczony mur oporowy budynku, zniszczona droga dojazdowa do pól (ok10m)	czerwiec 2010
17.	Jazowsko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Pomiałów	0,268	zniszczony budynek mieszkalny, zniszczony odcinek drogi dojazdowej do domów	6-10 czerwiec 2010
18.	Jazowsko	Pogórze Łąckie	Przysiółek Bielówka Wyzna	1,22	uszkodzone 2 budynki mieszkalne i 2 gospodarcze, uszkodzenia i zapadnięcia drogi, uszkodzona linia energetyczna	czerwiec 2010

Źródło: http://www.bip.powiat.nowy-sacz.pl/rejestr_osuwisk/gmina_lacko/, data emisji 03.11.2015

2.3 Identyfikacja problemów strefy środowiskowej

Z powyższego można wyciągnąć wniosek, że w Gminie Łącko, a co za tym idzie w poszczególnych sołectwach nie występuje problem zanieczyszczenia wód powierzchniowych rzeki Dunajec. Jest to duży atut i ułatwiający rozwój turystyki dającej szansę na rozwój przedsiębiorczości i tworzenie w tej branży nowych miejsc pracy. Problemem z kolei jest stan powietrza atmosferycznego, na którego jakość negatywnie wpływa kilka czynników, m. in:

- ✓ bliska odległość od Nowego Sącza, w którym w 2014 roku odnotowano aż 96 przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń przy dopuszczalnych 35 przekroczeniach w roku

szkolnym. Występuje tu ryzyko napływu zanieczyszczeń na obszar Gminy Łącko wraz z przemieszczającymi się masami powietrza.

- ✓ zanieczyszczenia powietrza związane z emisją spalin ze stale zwiększającego się ruchu kołowego głównie na przecinających Gminę Łącko drogach wojewódzkich Nowy Targ – Stary Sącz oraz Lubień – Zabrzeż.
- ✓ zanieczyszczenia głównie w sezonie jesienno – zimowym wynikające z ogrzewania budynków tradycyjnymi piecami węglowymi.

Występowanie zagrożeń osuwiskowych w następujących sołectwach: Wola Kosnowa, Czarny Potok, Zagorzyn, Czerniec, Maszkowice, Kadcza, Obidza, Łącko i Jazowsko. Z tego też powodu w tychże miejscowościach jest największe w gminie nasilenie problemów środowiskowych.

3. Strefa gospodarcza

W celu opisanie sytuacji gospodarczej Gminy Łącko poruszono w niniejszym rozdziale kwestie liczby podmiotów gospodarczych w podziale na poszczególne sołectwa. Przedstawiono również w ujęciu dla całej gminy podział podmiotów na branże i sektory, a także wskazano głównych pracodawców tworzących miejsca pracy.

Do delimitacji obszarów rewitalizacji wykorzystane zostaną wskaźniki:

- 1) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gospodarcza ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2014 r.* – obrazuje zróżnicowanie aktywności gospodarczej w poszczególnych miejscowościach mierzone ilością podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców miejscowości,
- 2) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej w skali gminy - dane za 2014 r.* – obrazuje jaki udział w liczbie aktywnych działalności gospodarczych mają poszczególne sołectwa, a tym samym pokazuje najbardziej i najmniej aktywne obszary gminy,
- 3) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)*
- 4) *niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w poszczególnych miejscowościach w danym roku w skali gminy)* – obrazuje, w których miejscowościach powstało najwięcej nowych podmiotów gospodarczych,
- 5) *liczba terenów inwestycyjnych występujących w poszczególnych miejscowościach*
- 6) *liczba terenów mogących pełnić funkcje terenów pod inwestycje*

3.1 Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Z danych Urzędu Gminy Łącko wynika, że na koniec 2014 r. łącznie zarejestrowanych tu było 658 podmiotów gospodarczych, z czego najwięcej w miejscowościach Łącko – 30,7% i Jazowsko 10,2%.

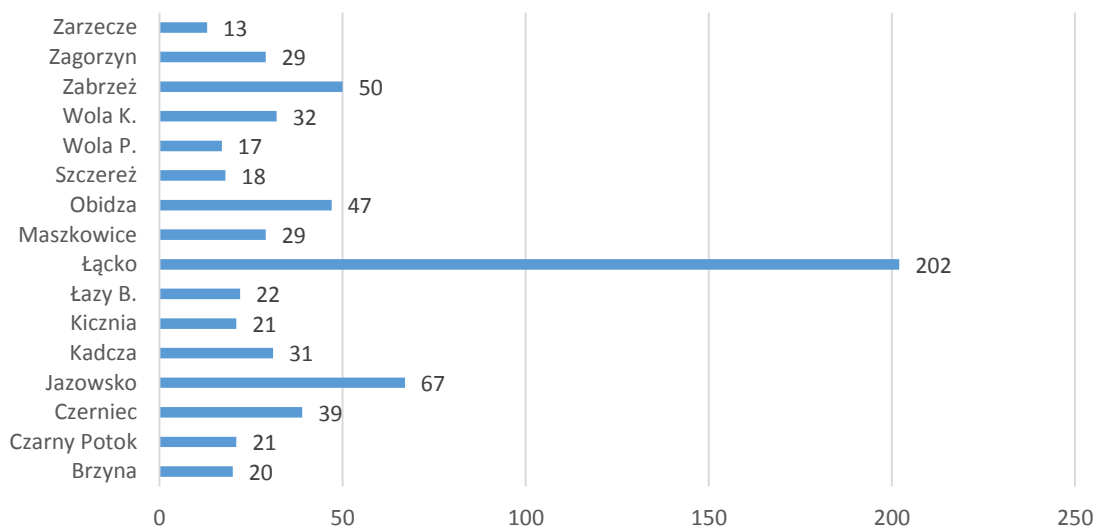
W stosunku do liczby mieszkańców, najniższą aktywność wykazywali mieszkańcy miejscowości Zarzecze (2,4) i Kicznia (2,5). Aż w 9 miejscowościach wskaźnik aktywności był niższy od średniej dla całej gminy, który wynosił 4 podmioty na 100 mieszkańców.

Tabela 15. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Na 100 mieszkańców	W % gminy
Brzyna	20	2,8	3,0%
Czarny Potok	21	3,3	3,2%
Czerniec	39	5,3	5,9%
Jazowsko	67	4,0	10,2%
Kadcza	31	2,9	4,7%
Kicznia	21	2,5	3,2%
Łazy Brzyńskie	22	4,4	3,3%
Łącko	202	6,5	30,7%
Maszkowice	29	2,6	4,4%
Obidza	47	3,1	7,1%
Szczereż	18	3,3	2,7%
Wola Piskulina	17	4,0	2,6%
Wola Kosnowa	32	4,3	4,9%
Zabrzeż	50	4,2	7,6%
Zagorzyn	29	2,9	4,4%
Zarzecze	13	2,4	2,0%
Razem Gmina	658	4,0	100,0%

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

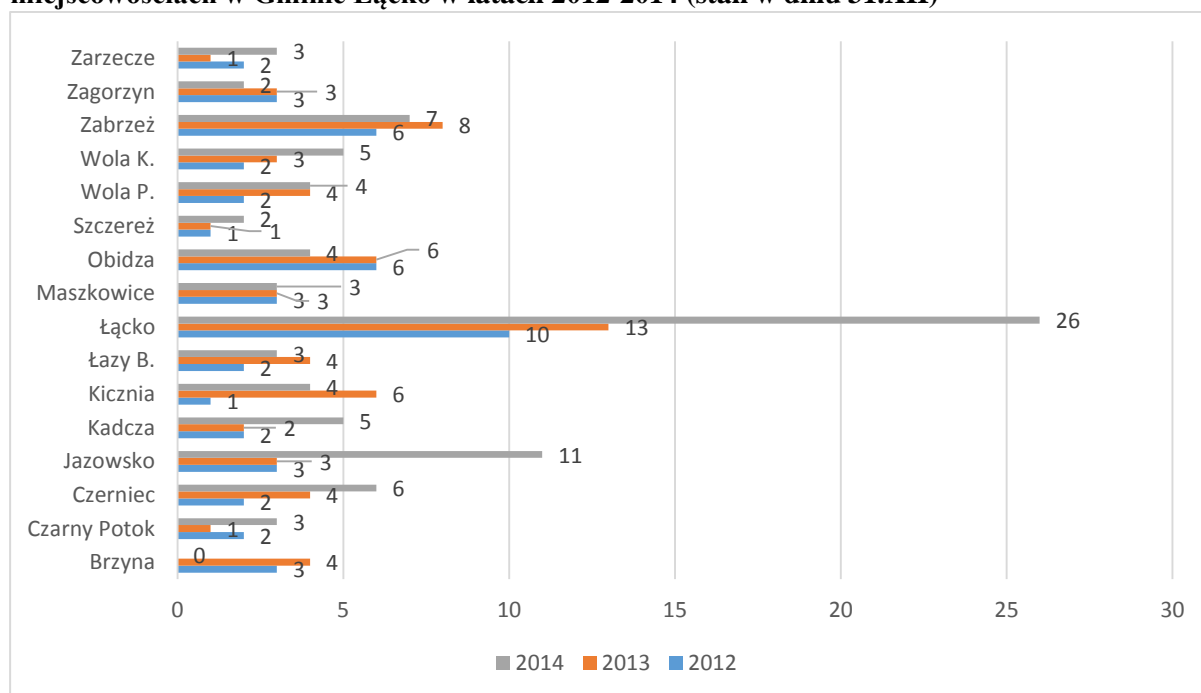
W latach 2012-2014 dokonano w gminie łącznie 204 rejestracji nowych podmiotów gospodarczych, z czego w 2014 r. najwięcej, bo 88. W roku 2014 najwięcej podmiotów w stosunku do liczby mieszkańców przybyło w Woli Piskulinie (0,94%), a najmniej w Brzynie (0%), Zagorzynie (0,2%), Obidzy i Maszkowicach (0,3%).

Tabela 16. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2012	2013	2014	w stosunku do liczby mieszkańców	w % gminy	Średnia wartość
Brzyna	3	4	0	0,0%	0,0%	2
Czarny Potok	2	1	3	0,5%	3,4%	2
Czerniec	2	4	6	0,8%	6,8%	4
Jazowsko	3	3	11	0,7%	12,5%	6
Kadcza	2	2	5	0,5%	5,7%	3
Kicznia	1	6	4	0,5%	4,5%	4
Łazy Brzyńskie	2	4	3	0,6%	3,4%	3
Łącko	10	13	26	0,8%	29,5%	16
Maszkowice	3	3	3	0,3%	3,4%	3
Obidza	6	6	4	0,3%	4,5%	5
Szczereż	1	1	2	0,4%	2,3%	1
Wola Piskulina	2	4	4	0,9%	4,5%	3
Wola Kosnowa	2	3	5	0,7%	5,7%	3
Zabrzeż	6	8	7	0,6%	8,0%	7
Zagorzyn	3	3	2	0,2%	2,3%	3
Zarzecze	2	1	3	0,6%	3,4%	2
Razem Gmina	50	66	88	0,5%	100,0%	68

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 6. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII)

Źródło: Urząd Gminy Łącko

3.2 Struktura i trendy głównych branż na terenie gminy/główni pracodawcy

W latach 2012 – 2014 na terenie Gminy Łącko odnotowywano wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przy czym najwyższy przyrost zaobserwowano w roku 2014 w stosunku do 2013 – 6,1%. W analizowanych latach liczba podmiotów gospodarczych wzrosła w Gminie Łącko z 779 do 851, tj. o 72, co stanowi 11,9% ogółu nowych podmiotów w Powiecie Nowosądeckim.

Zdecydowanie dominującymi branżami w Gminie Łącko są sekcja F (budownictwo) i sekcja G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle), które w roku 2014 stanowiły kolejno 38,3% i 23,6% analizowanych jednostek. W Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014 najwięcej podmiotów działało również i w tych branżach.

Największą dynamiką wzrostu w Gminie Łącko w ostatnich latach charakteryzowały się stosunkowo nieliczne jeszcze sekcja N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca) i sekcja H (transport i gospodarka magazynowa) ze wzrostem kolejno o 84,6% i 40% jednostek w roku 2014 w porównaniu z rokiem 2012. Z kolei liczebnie najwięcej jednostek, bo 53 przybyło w sekcji F (budownictwo).

W Gminie Łącko w czterech sekcjach odnotowano spadek liczby podmiotów, a były to: sekcja A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) – spadek o 30 jednostek tj. 63,8%, sekcja J (informacja i komunikacja) – spadek o 1 jednostkę tj. 5,6%, sekcja K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) – spadek o 4 jednostki, co stanowi 30,8% i sekcja R (działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją) – spadek o 1 jednostkę, co stanowi regres o 100%. W Powiecie Nowosądeckim w roku 2014 w porównaniu z 2012 najwięcej jednostek ubyło w sekcji A – spadek o 333 podmioty (50,8%) oraz w sekcji K – spadek o 19 podmiotów (6,7%).

W analizowanych latach w Gminie Łącko żadna z zarejestrowanych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne nie zajmowały się następującymi branżami: górnictwo i wydobywanie, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana

z rekultywacją, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne. W Powiecie Nowosądeckim z kolei nie odnotowano żadnych podmiotów prowadzących działalność w obszarze administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2012 - 2014

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg sekcji PKD 2007						
Branża	2012		2013		2014	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	779	11718	802	12072	851	12324
Sekcja A	47	655	35	567	17	322
Sekcja B	0	2	0	2	0	2
Sekcja C	77	888	76	924	81	1003
Sekcja D	3	14	4	16	4	14
Sekcja E	0	23	0	24	0	26
Sekcja F	273	3687	282	3805	326	3994
Sekcja G	193	2616	198	2690	201	2742
Sekcja H	35	721	44	758	49	786
Sekcja I	16	505	17	515	18	507
Sekcja J	18	196	15	204	17	208
Sekcja K	13	282	14	277	9	263
Sekcja L	0	62	0	57	0	65
Sekcja M	42	582	40	637	48	692
Sekcja N	13	255	23	289	24	318
Sekcja O	0	0	0	0	0	0
Sekcja P	11	185	12	212	13	223
Sekcja Q	21	524	21	527	24	598
Sekcja R	1	97	2	103	0	101
Sekcje S, T, U	16	424	19	465	20	460

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=366612&p_token=0.33864121727523644#, data edycji 09.11.2015

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w Gminie Łącko w 2014 r. stanowiły 6% ogółu podmiotów zarejestrowanych w Powiecie Nowosądeckim. Z ogólnej liczby 162 podmiotów w 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły podmioty prowadzące działalność w obszarze sekcji P (edukacja) 19,7%, sekcji S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby) 17,9% oraz sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 16%. Od 2012 roku w analizowanej grupie podmiotów gospodarczych rysował się trend zwykły ich liczebności rzędu 11,7%, tj. 17 organizacji. W Powiecie Nowosądeckim wzrost ten był rzędu 9,9%.

Ilościowo w Gminie Łącko w ciągu dwóch lat, tj. 2012 - 2014 najwięcej przybyło podmiotów gospodarczych w obrębie sekcji S (pozostała działalność usługowa) – 5 jednostek i sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) – 4 jednostki. Nie odnotowano redukcji analizowanych podmiotów.

Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 - 2014

Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007						
	2012		2013		2014	
	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki	Gmina Łącko	Powiat Nowosądecki
ogółem	145	2461	154	2571	162	2705
Sekcja A	2	44	2	46	2	50
Sekcja B	0	5	0	5	0	6
Sekcja C	11	166	11	172	12	183
Sekcja D	1	9	1	8	1	11
Sekcja E	2	37	2	37	2	38
Sekcja F	6	160	8	188	9	195
Sekcja G	22	361	24	374	26	377
Sekcja H	3	65	5	69	5	70
Sekcja I	4	97	4	101	4	102
Sekcja J	1	18	1	22	1	23
Sekcja K	1	19	1	22	1	23
Sekcja L	0	158	0	164	0	168
Sekcja M	3	51	3	52	3	57
Sekcja N	2	33	4	36	4	39
Sekcja O	14	137	14	136	14	136
Sekcja P	32	384	32	392	32	398
Sekcja Q	5	96	5	94	5	97
Sekcja R	12	203	12	204	12	211
Sekcje S i T	24	418	25	449	29	521
Sekcja U	0	0	0	0	0	0

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=370412&p_token=0.03079158244663116#, data emisji 09.11.2015

3.3 Liczba podmiotów gospodarczych z podziałem na sektory

Analizując podmioty gospodarcze wg sektorów własnościowych widzimy dominującą przewagę tych zgrupowanych w sektorze prywatnym i w roku 2014 stanowiły one 96,4% ogółu jednostek. W sektorze prywatnym z kolei przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z udziałem rządu 87,2%.

Ogółem podmiotów gospodarki narodowej w Gminie Łącko w latach 2011 – 2014 przybyło 13,2%, tj. 118 podmiotów. Ubytek odnotowano jedynie w sektorze publicznym, a były to 2 państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, co stanowi 5,7% jednostek ogółem. Ilościowo najczęściej powstało nowych działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne – 96 a następnie spółek handlowych – 8.

Tabela 19. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2011 - 2014

Podmioty gospodarcze	podmioty gospodarki narodowej ogółem			
	2011	2012	2013	2014
podmioty gospodarki narodowej ogółem	895	924	956	1013
sektor publiczny - ogółem	39	38	37	37
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne ogółem	-	-	-	-
jednostki prawa budżetowego państwowe i komunalne, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	35	34	33	33
przedsiębiorstwa komunalne	-	-	-	-
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	1	1	1	1
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	-	-	-	-
sektor prywatny - ogółem	856	886	919	976
zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	-	-	-	-
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	755	779	802	851
spółki prawa handlowego	-	-	-	-
spółki handlowe	18	19	24	26
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	1	1	1
spółdzielnie	4	4	4	4
fundacje	2	2	2	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	32	35	36	36

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=370586&p_token=0.26793598917433725#, data emisji 09.11.2015

3.4 Główni pracodawcy i zatrudnienie

Z informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Łącko wynika, że do głównych pracodawców tu działających należy zaliczyć następujące podmioty:

- GS „SCH” w Łącku
- Bank Spółdzielczy w Łącku
- 12 szkół
- 5 przedszkoli
- 4 Stacje Paliw
- 8 NZOZ
- OWOC Łącki w Łącku
- Spółdzielnia Ogrodnicza w Nowym Sączu
- STEFAR Zabrzeż
- Firma TESCO w Łącku
- Firma Biedronka w Łącku
- Sklep Centrum w Łącku

- Sklep Carrefour w Łącku
- Firma BATPOL w Jazowsku
- Firma MAURER w Zarzeczcu
- Firma „Wójcik” w Czerńcu
- Urząd Gminy Łącko

Brak jest szczegółowych danych o liczbie pracowników zatrudnionych u większości w/w pracodawców.

3.5 Identyfikacja problemów w branży gospodarczej

Analizując branżę gospodarczą w Gminie Łącko stwierdzono:

- 1) Przy średniej liczbie 4 podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców gminy wskaźnik tej jest na tym samym lub niższym poziomie w Brzynie, Czarnym Potoku, Jazowsku, Kadczy, Kiczni, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Piskulinie, Zagorzynie i Zarzeczcu.
- 2) W skali gminy ilościowo najmniej jest podmiotów w Brzynie, Czarnym Potoku, Kadczy, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Szczereżu, Woli Piskulinie, Woli Kosnowej, Zagorzynie i Zarzeczcu (łącznie 38,4% wszystkich podmiotów w gminie)
- 3) W zakresie powstawania nowych podmiotów gospodarczych przy średniej dla gminy 5 nowych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców wskaźnik ten na takim lub niższym poziomie odnotowano w 2014 r. w Brzynie, Kadczy, Kiczni, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu i Zagorzynie.
- 4) W skali gminy najmniej podmiotów gospodarczych powstało w 2014 r. w Brzynie, Czarnym Potoku, Kadczy, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Piskulinie, Woli Kosnowej, Zagorzynie i Zarzeczcu (nowe podmioty gospodarcze z 2014 r. w tych miejscowościach stanowią 43,2% wszystkich nowych podmiotów gospodarczych powstałych w Gminie Łącko w 2014 r.)
- 5) W żadnym sołectwie w Gminie Łącko nie ma wyznaczonych terenów inwestycyjnych
- 6) Tylko w Jazowsku i Łącku znajdują się tereny mogące pełnić funkcje terenów inwestycyjnych
- 7) Niewielka liczba podmiotów gospodarczych związanych z zakwaterowaniem i usługami.

Reasumując największe nasilenie problemów w strefie gospodarczej występuje w m. Brzyna, Zagorzyn, Kicznia, Maszkowice, Zarzeczce i Kadcza.

4. Strefa społeczna

Podobnie jak we wcześniejszych rozdziałach i tutaj oprócz informacji zebranych w podziale na poszczególne sołectwa znajdują się dane obrazujące ogólną sytuację w gminie na tle Powiatu Nowosądeckiego. Do delimitacji obszarów rewitalizacji zastosowane zostały poniższe wskaźniki:

- 1) *Poziom bezrobocia w skali gminy - dane za 2015 r.*
- 2) *Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru (miejscowości) - dane za 2015 r.*
- 3) *Poziom długotrwałego bezrobocia w skali gminy - dane za 2015 r.*
- 4) *Poziom przestępczości (liczba przestępstw w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.*
- 5) *Odsetek osób objętych pomocą OPS w skali gminy*
- 6) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w skali gminy*
- 7) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w skali gminy*
- 8) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm w skali gminy*
- 9) *Odsetek osób objętych pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność w skali gminy*
- 10) *Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w skali gminy*

- 11) Liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości
- 12) Oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży
- 13) Wyniki z egzaminów klasy 6 szkoły podstawowej
- 14) Wyniki egzaminów klasy 3 gimnazjum
- 15) Liczba stałych wydarzeń kulturalnych w roku

4.1 Struktura demograficzna

Według stanu na dzień 31.12.2015 na terenie Gminy Łącko zamieszkiwały (były zameldowane) 16 333 osoby. Do najliczniejszych miejscowości zaliczyć można Łącko, Jazowsko i Obidzę. Gęstość zaludnienia od kilku lat oscyluje wokół 123 os/km².

Tabela 20. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Rok	2013	2014	2015
Brzyna	714	709	698
Czarny Potok	638	638	655
Czerniec	713	729	740
Jazowsko	1656	1 676	1673
Kadcza	1050	1 072	1073
Kiecznia	837	841	826
Łazy Brzyńskie	498	495	496
Łącko	3068	3 106	3098
Maszkowice	1100	1 120	1123
Obidza	1483	1 513	1502
Szczereż	538	541	546
Wola Piskulina	421	426	433
Wola Kosnowa	723	736	732
Zabrzeż	1200	1 192	1202
Zagorzyn	981	1 005	1005
Zarzeczce	536	542	531
Razem Gmina	16156	16341	16333

Źródło: Urząd Gminy Łącko

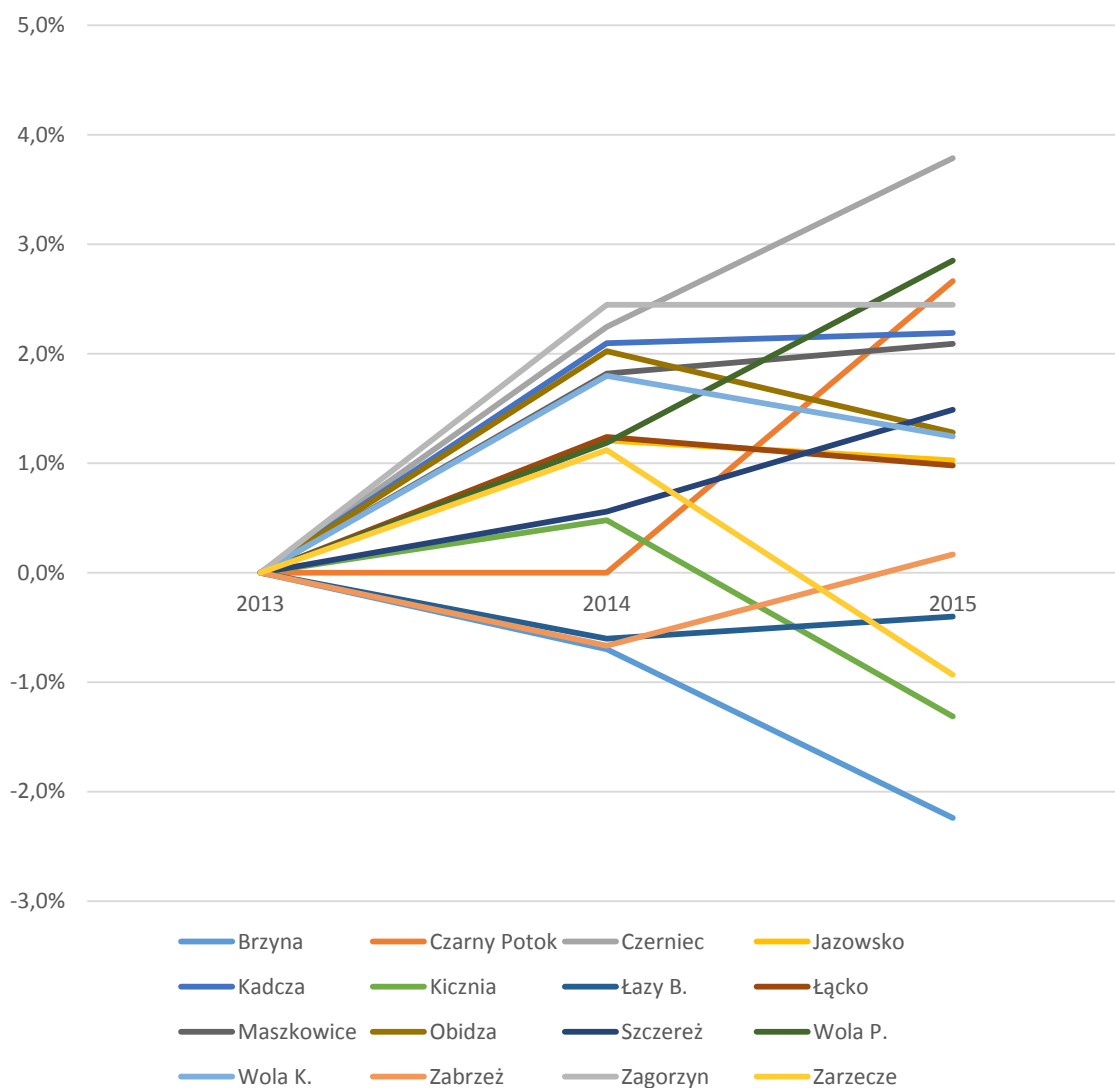
Średni wzrost liczby ludności dla Gminy Łącko wyniósł na koniec 2015 roku 1,1% w porównaniu z rokiem 2013. Depopulacja dotyczy przede wszystkim miejscowości: Brzyna, przeciętnie -1,5% rocznie, Łazy Brzyńskie – 0,5% rocznie, Kiecznia -0,4% rocznie i Zabrzeż - 0,3% rocznie. Największa dynamika wzrostu liczby ludności notowana jest w miejscowościach: Czerniec: średnio 3,0% rocznie i Zagorzyn: średnio 2,4% rocznie.

Tabela 21. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2013

Rok	2013	2014	2015	Średnia roczna zmiana w stosunku do 2013 r.
Brzyna	0,0%	-0,7%	-2,2%	-1,5%
Czarny Potok	0,0%	0,0%	2,7%	1,3%
Czerniec	0,0%	2,2%	3,8%	3,0%
Jazowsko	0,0%	1,2%	1,0%	1,1%
Kadcza	0,0%	2,1%	2,2%	2,1%
Kiecznia	0,0%	0,5%	-1,3%	-0,4%
Łazy Brzyńskie	0,0%	-0,6%	-0,4%	-0,5%
Łącko	0,0%	1,2%	1,0%	1,1%
Maszkowice	0,0%	1,8%	2,1%	2,0%
Obidza	0,0%	2,0%	1,3%	1,7%
Szczereż	0,0%	0,6%	1,5%	1,0%
Wola Piskulina	0,0%	1,2%	2,9%	2,0%
Wola Kosnowa	0,0%	1,8%	1,2%	1,5%
Zabrzeż	0,0%	-0,7%	0,2%	-0,3%
Zagorzyn	0,0%	2,4%	2,4%	2,4%
Zarzecze	0,0%	1,1%	-0,9%	0,1%
Razem Gmina	0,0%	1,1%	1,1%	1,1%

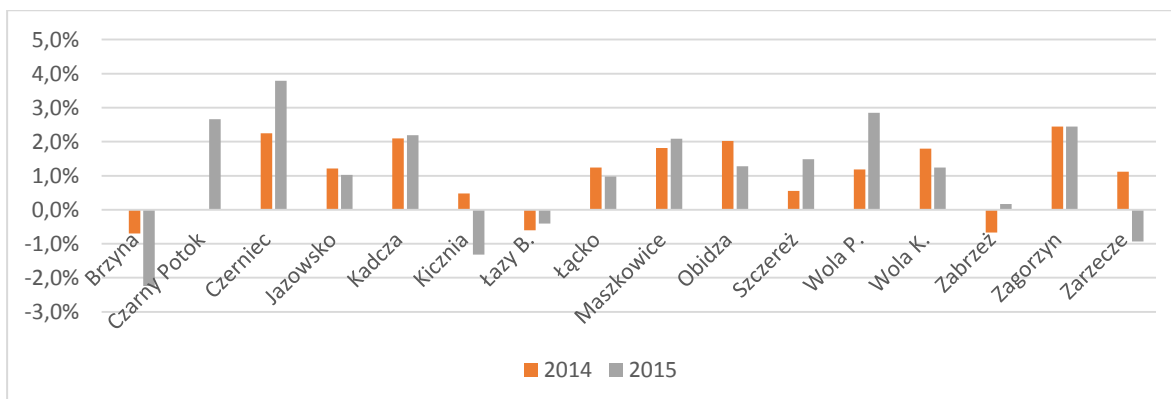
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 7. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013 – 2015 w stosunku do roku 2013.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Wykres 8. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 w stosunku do roku 2013.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.2 Struktura ekonomiczna ludności według wieku

Analizując strukturę ekonomiczną ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg danych na koniec 2014 r. można stwierdzić, że problem dużego udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców występuje głównie w miejscowości Czarny Potok (15,05%) i Łazy Brzyńskie (13,33%). Z kolei największa liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie gminy występuje w miejscowościach: Łącko (18,06%) i Jazowsko (10,41%).

Tabela 22. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014 roku (stan w dniu 31.XII)

	Liczba ludności				Struktura ludności w [%]			Udział w skali gminy w [%]		
	W wieku przedproduk.	W wieku produk.	W wieku poproduk.	Suma	W wieku przedproduk.	W wieku produk.	W wieku poproduk.	W wieku przedproduk.	W wieku produk.	W wieku poproduk.
Brzyna	193	423	93	709	27,22%	59,66%	13,12%	4,67%	4,07%	5,12%
Czarny Potok	136	406	96	638	21,32%	63,64%	15,05%	3,29%	3,91%	5,29%
Czerniec	192	467	70	729	26,34%	64,06%	9,60%	4,65%	4,49%	3,85%
Jazowsko	420	1067	189	1 676	25,06%	63,66%	11,28%	10,16%	10,27%	10,41%
Kadcza	284	676	112	1 072	26,49%	63,06%	10,45%	6,87%	6,51%	6,17%
Kicznia	228	538	75	841	27,11%	63,97%	8,92%	5,52%	5,18%	4,13%
Łazy Brzyńskie	114	315	66	495	23,03%	63,64%	13,33%	2,76%	3,03%	3,63%
Łącko	693	2085	328	3 106	22,31%	67,13%	10,56%	16,77%	20,06%	18,06%
Maszkowice	319	685	116	1 120	28,48%	61,16%	10,36%	7,72%	6,59%	6,39%
Obidza	392	949	172	1 513	25,91%	62,72%	11,37%	9,48%	9,13%	9,47%
Szczereż	145	333	63	541	26,80%	61,55%	11,65%	3,51%	3,20%	3,47%
Wola Piskulina	119	261	46	426	27,93%	61,27%	10,80%	2,88%	2,51%	2,53%
Wola Kosnowa	189	485	62	736	25,68%	65,90%	8,42%	4,57%	4,67%	3,41%
Zabrzeż	264	770	158	1 192	22,15%	64,60%	13,26%	6,39%	7,41%	8,70%
Zagorzyn	298	607	100	1 005	29,65%	60,40%	9,95%	7,21%	5,84%	5,51%
Zarzeczce	147	325	70	542	27,12%	59,96%	12,92%	3,56%	3,13%	3,85%
Razem	4133	10392	1816	16341	25,29%	63,59%	11,11%	100,00%	100,00%	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

4.3 Poziom i struktura bezrobocia

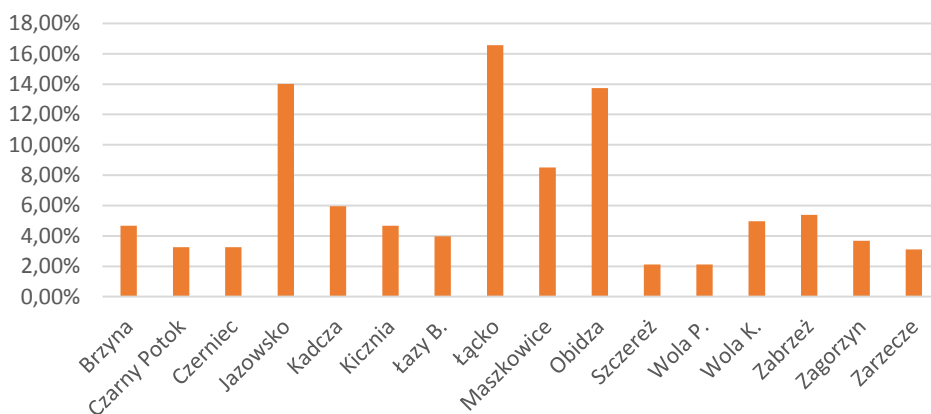
W Gminie Łącko w roku 2015 w porównaniu z rokiem 2013 obserwuje się spadek liczby osób bezrobotnych ogółem o 26,6%. Wg stanu na dzień 31.12.2015 zarejestrowanych tu było ogółem 706 osób bezrobotnych, z czego zdecydowanie najwięcej w miejscowościach Łącko – 117 osób i Jazowsko – 99 osób. W latach 2013-2015 ilościowo najwięcej osób bezrobotnych ubyło w Łącku (45) i Obidzy (35) natomiast analizując tą dynamikę jako % bezrobotnych w danej miejscowości największy spadek zaobserwowano w Zarzeczcu – 48,8% i Szczereżu – 42,3%. W analizowanych latach w Zagorzynie liczba osób bezrobotnych pozostała na niezmiennym poziomie a w Kadczy wzrosła o 1 osobę.

Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2013	2015	dynamika
Brzyna	54	33	-38,89%
Czarny Potok	33	23	-30,30%
Czerniec	38	23	-39,47%
Jazowsko	128	99	-22,66%
Kadcza	41	42	2,44%
Kiecznia	37	33	-10,81%
Łazy Brzyńskie	34	28	-17,65%
Łącko	162	117	-27,78%
Maszkowice	78	60	-23,08%
Obidza	132	97	-26,52%
Szczereż	26	15	-42,31%
Wola Piskulina	24	15	-37,50%
Wola Kosnowa	51	35	-31,37%
Zabrzeż	55	38	-30,91%
Zagorzyn	26	26	0,00%
Zarzeczce	43	22	-48,84%
Razem Gmina	962	706	-26,61%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 9. Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łącko w ogólnej liczbie bezrobotnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko na dzień 31.12.2015 był najwyższy w Obidzy (6,5%) i Jazowsku (5,9%), Łazy Brzyńskie (5,6%), Maszkowice (5,3%), Wola Kosnowa (4,8%), Brzyna (4,7%) i był większy niż średnia wartość dla gminy w tym czasie: 4,3%.

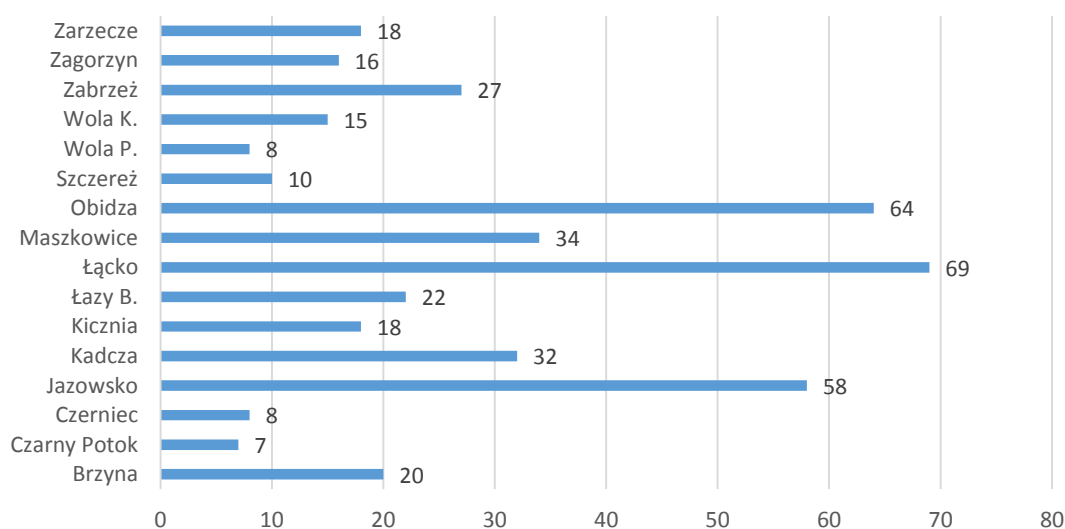
Tabela 24. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Rok	2013	2015	Średnia wartość
Brzyna	7,6%	4,7%	6,1%
Czarny Potok	5,2%	3,5%	4,3%
Czerniec	5,3%	3,1%	4,2%
Jazowsko	7,7%	5,9%	6,8%
Kadcza	3,9%	3,9%	3,9%
Kicznia	4,4%	4,0%	4,2%
Łazy Brzyńskie	6,8%	5,6%	6,2%
Łącko	5,3%	3,8%	4,5%
Maszkowice	7,1%	5,3%	6,2%
Obidza	8,9%	6,5%	7,7%
Szczereż	4,8%	2,7%	3,8%
Wola Piskulina	5,7%	3,5%	4,6%
Wola Kosnowa	7,1%	4,8%	5,9%
Zabrzeż	4,6%	3,2%	3,9%
Zagorzyn	2,7%	2,6%	2,6%
Zarzecze	8,0%	4,1%	6,1%
Razem Gmina	6,0%	4,3%	5,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych kobiet wynosiła 426 osób, tj. 60,34% ogółu bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkiwało miejscowości: Łącko (69 osób), Obidza (64 osoby) i Jazowsko (58 osób).

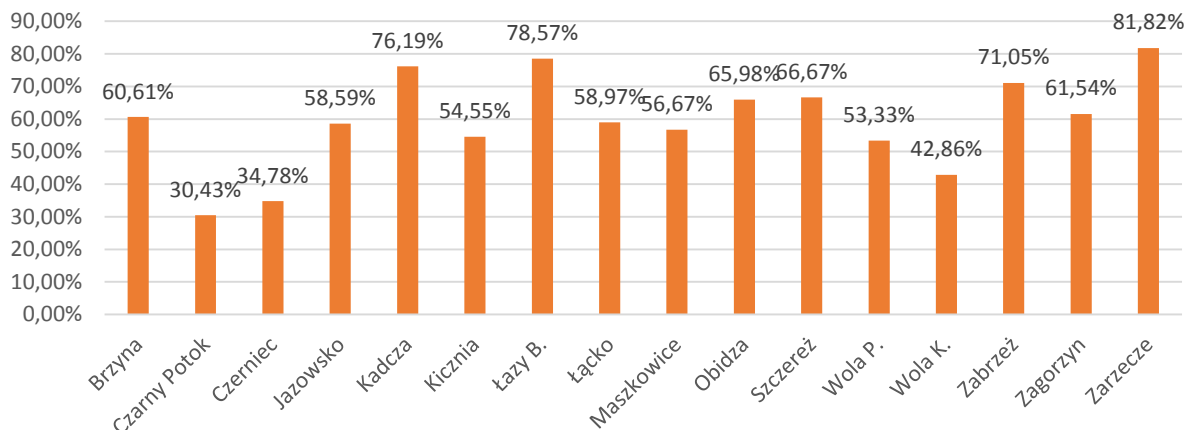
Wykres 10. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Największy udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych ogółem na koniec roku 2015 odnotowano w miejscowościach: Zarzecze (81,8%), Łazy Brzyńskie (78,6%) i Kadcza (76,2%).

Wykres 11. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Z danych PUP dla Powiatu Nowosądeckiego wynika, że najwięcej osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy na koniec 2015 roku było w Łącku, Obidzy i Jazowsku. W liczbie bezrobotnych w danej miejscowości osoby te stanowiły najwyższy procent w Łazach Brzyńskich (60,7%) i w Czerncu (52,2%). W roku 2015 w porównaniu z rokiem 2013 w Gminie Łącko ubyło 106 osób długotrwale bezrobotnych, tj. 28,42%. Największy % spadek w tym zakresie odnotowano w Maszkowicach (-66,7%) i Zarzeczcu (-58,8%). W Zagorzynie liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy nie uległa zmianie w analizowanych latach.

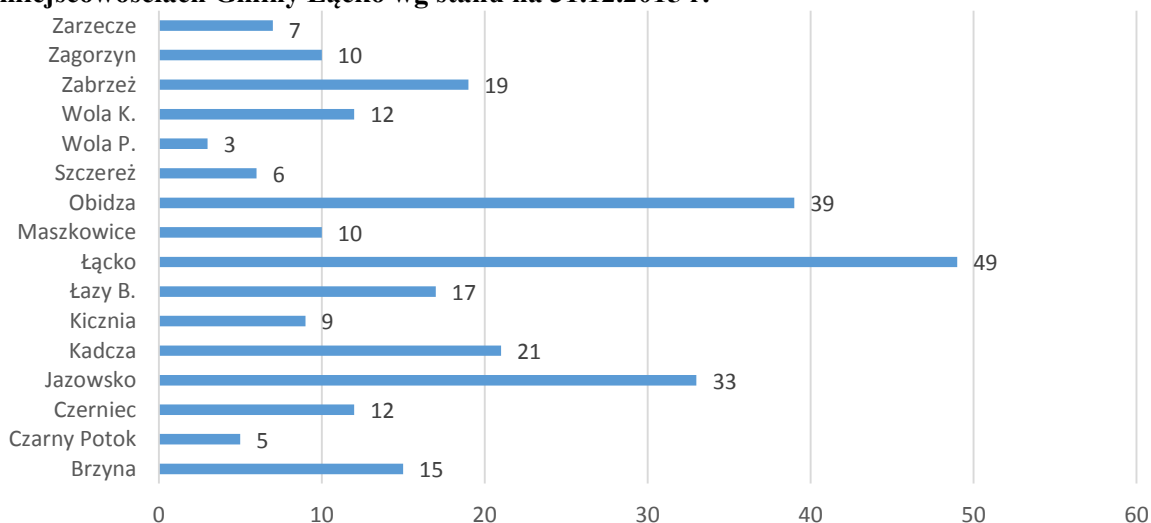

Tabela 25. Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013 – 2015.

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	19	35,19%	1,98%	2,66%	15	45,45%	2,12%	2,15%	-21,05%
Czarny Potok	11	33,33%	1,14%	1,72%	5	21,74%	0,71%	0,76%	-54,55%
Czerniec	8	21,05%	0,83%	1,12%	12	52,17%	1,70%	1,62%	50,00%
Jazowsko	46	35,94%	4,78%	2,78%	33	33,33%	4,67%	1,97%	-28,26%
Kadcza	24	58,54%	2,49%	2,29%	21	50,00%	2,97%	1,96%	-12,50%
Kicznia	12	32,43%	1,25%	1,43%	9	27,27%	1,27%	1,09%	-25,00%
Łazy Brzyńskie	14	41,18%	1,46%	2,81%	17	60,71%	2,41%	3,43%	21,43%
Łącko	65	40,12%	6,76%	2,12%	49	41,88%	6,94%	1,58%	-24,62%
Maszkowice	30	38,46%	3,12%	2,73%	10	16,67%	1,42%	0,89%	-66,67%
Obidza	60	45,45%	6,24%	4,05%	39	40,21%	5,52%	2,60%	-35,00%
Szczereż	12	46,15%	1,25%	2,23%	6	40,00%	0,85%	1,10%	-50,00%
Wola Piskulina	7	29,17%	0,73%	1,66%	3	20,00%	0,42%	0,69%	-57,14%
Wola Kosnowa	16	31,37%	1,66%	2,21%	12	34,29%	1,70%	1,64%	-25,00%
Zabrzeż	22	40,00%	2,29%	1,83%	19	50,00%	2,69%	1,58%	-13,64%
Zagorzyn	10	38,46%	1,04%	1,02%	10	38,46%	1,42%	1,00%	0,00%
Zarzecze	17	39,53%	1,77%	3,17%	7	31,82%	0,99%	1,32%	-58,82%
Razem Gmina	373	38,77%	38,77%	2,31%	267	37,82%	37,82%	1,63%	-28,42%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 12. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2015 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

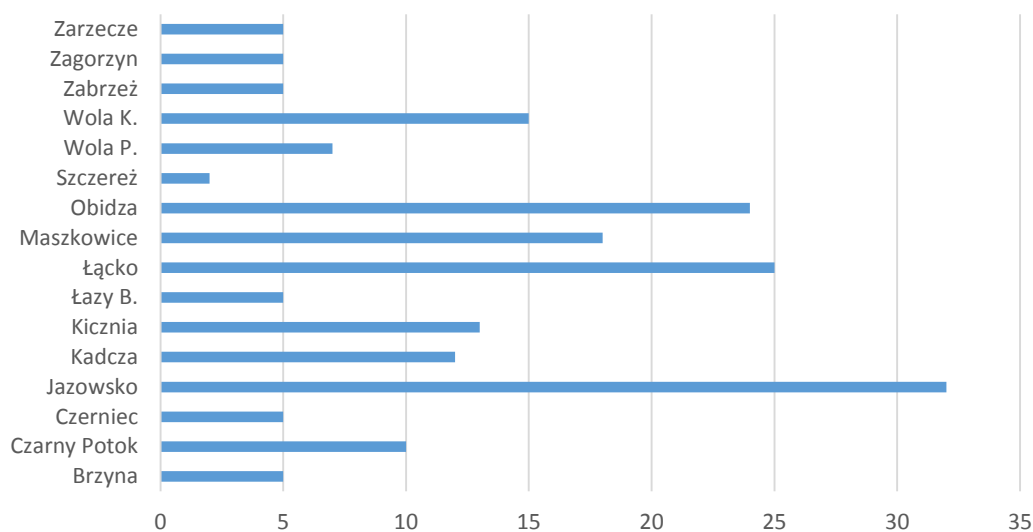
Na koniec roku 2015 najwięcej osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. pochodziło z miejscowości Jazowsko (32 osoby) i Łącko (25 osób) i w tych też miejscowościach ich udział w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych w gminie był najwyższy. Pomimo spadku w Gminie Łącko liczby osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. o 35% problem ten nadal jest dostrzegalny, ponieważ dotyczy 27% ogółu bezrobotnych.

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	17	31,48%	1,77%	2,38%	5	15,15%	0,71%	0,72%	-70,59%
Czarny Potok	17	51,52%	1,77%	2,66%	10	43,48%	1,42%	1,53%	-41,18%
Czerniec	14	36,84%	1,46%	1,96%	5	21,74%	0,71%	0,68%	-64,29%
Jazowsko	44	34,38%	4,57%	2,66%	32	32,32%	4,53%	1,91%	-27,27%
Kadcza	11	26,83%	1,14%	1,05%	12	28,57%	1,70%	1,12%	9,09%
Kicznia	14	37,84%	1,46%	1,67%	13	39,39%	1,84%	1,57%	-7,14%
Łazy Brzyńskie	9	26,47%	0,94%	1,81%	5	17,86%	0,71%	1,01%	-44,44%
Łącko	37	22,84%	3,85%	1,21%	25	21,37%	3,54%	0,81%	-32,43%
Maszkowice	21	26,92%	2,18%	1,91%	18	30,00%	2,55%	1,60%	-14,29%
Obidza	43	32,58%	4,47%	2,90%	24	24,74%	3,40%	1,60%	-44,19%
Szczereż	5	19,23%	0,52%	0,93%	2	13,33%	0,28%	0,37%	-60,00%
Wola Piskulina	5	20,83%	0,52%	1,19%	7	46,67%	0,99%	1,62%	40,00%
Wola Kosnowa	21	41,18%	2,18%	2,90%	15	42,86%	2,12%	2,05%	-28,57%
Zabrzeż	17	30,91%	1,77%	1,42%	5	13,16%	0,71%	0,42%	-70,59%
Zagorzyn	5	19,23%	0,52%	0,51%	5	19,23%	0,71%	0,50%	0,00%
Zarzecze	14	32,56%	1,46%	2,61%	5	22,73%	0,71%	0,94%	-64,29%
Razem Gmina	294	30,56%	30,56%	1,82%	191	27,05%	27,05%	1,17%	-35,03%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

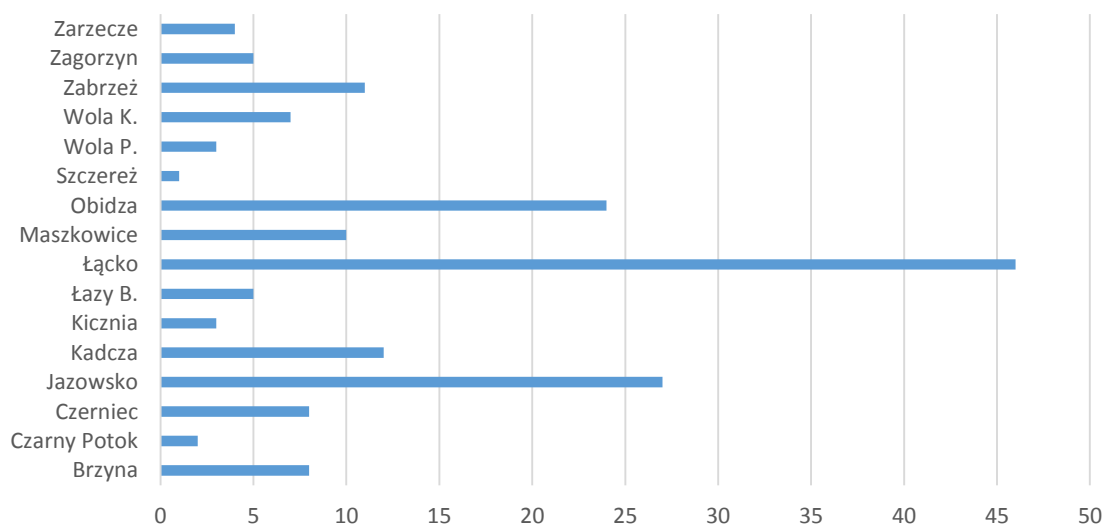
Na koniec roku 2015 problem bezrobocia w Gminie Łącko dotyczył 176 osób w wieku powyżej 45 r. ż., tj. prawie 25% ogółu bezrobotnych, z czego najwięcej ich pochodzi z Łącka (46 osób) i Jazowska (27 osób). Liczba bezrobotnych w tej kategorii wiekowej nie zmieniła się w roku 2015 w porównaniu z 2013 w Czerncu, Łącku i Zagorzynie. W pozostałych sołectwach odnotowano spadki – średnio 23,5% w całej gminie.

Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	12	22,22%	1,25%	1,68%	8	24,24%	1,13%	1,15%	-33,33%
Czarny Potok	6	18,18%	0,62%	0,94%	2	8,70%	0,28%	0,31%	-66,67%
Czerniec	8	21,05%	0,83%	1,12%	8	34,78%	1,13%	1,08%	0,00%
Jazowsko	28	21,88%	2,91%	1,69%	27	27,27%	3,82%	1,61%	-3,57%
Kadcza	13	31,71%	1,35%	1,24%	12	28,57%	1,70%	1,12%	-7,69%
Kicznia	4	10,81%	0,42%	0,48%	3	9,09%	0,42%	0,36%	-25,00%
Łazy Brzyńskie	8	23,53%	0,83%	1,61%	5	17,86%	0,71%	1,01%	-37,50%
Łącko	46	28,40%	4,78%	1,50%	46	39,32%	6,52%	1,48%	0,00%
Maszkowice	16	20,51%	1,66%	1,45%	10	16,67%	1,42%	0,89%	-37,50%
Obidza	41	31,06%	4,26%	2,76%	24	24,74%	3,40%	1,60%	-41,46%
Szczereż	5	19,23%	0,52%	0,93%	1	6,67%	0,14%	0,18%	-80,00%
Wola Piskulina	6	25,00%	0,62%	1,43%	3	20,00%	0,42%	0,69%	-50,00%
Wola Kosnowa	9	17,65%	0,94%	1,24%	7	20,00%	0,99%	0,96%	-22,22%
Zabrzeż	17	30,91%	1,77%	1,42%	11	28,95%	1,56%	0,92%	-35,29%
Zagorzyn	5	19,23%	0,52%	0,51%	5	19,23%	0,71%	0,50%	0,00%
Zarzecze	6	13,95%	0,62%	1,12%	4	18,18%	0,57%	0,75%	-33,33%
Razem Gmina	230	23,91%	23,91%	1,42%	176	24,93%	24,93%	1,08%	-23,48%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 14. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

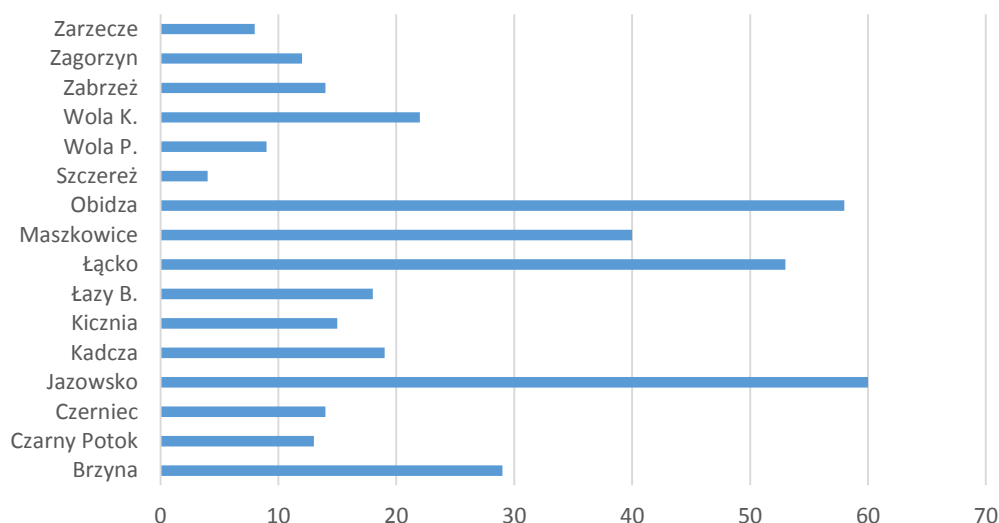
Osoby bez wykształcenia średniego stanowiły na koniec roku 2015 aż 55% ogółu bezrobotnych w gminie, z czego najwięcej zamieszkiwało w Jazowsku (60 osób), Obidzy (58 osób) i Łącku (53 osoby). Z kolei największy udział osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w danej miejscowości odnotowano w Brzynie (87,9%), Maszkowicach (66,8%), Łazach Brzyńskich (64,3%), Woli Kosnowie (62,9%), Czerńcu (60,9%), Jazowsku (60,6%), Woli Piskulinie (60%), Obidzy (59,8%) i Czarnym Potoku (56,5%) i były to wartości wyższe niż średnia dla gminy w tym czasie. Tylko w Zagorzynie nie odnotowano spadku liczby osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w roku 2015 w porównaniu z rokiem 2013.

Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	36	66,67%	3,74%	5,04%	29	87,88%	4,11%	4,15%	-19,44%
Czarny Potok	19	57,58%	1,98%	2,98%	13	56,52%	1,84%	1,98%	-31,58%
Czerniec	18	47,37%	1,87%	2,52%	14	60,87%	1,98%	1,89%	-22,22%
Jazowsko	67	52,34%	6,96%	4,05%	60	60,61%	8,50%	3,59%	-10,45%
Kadcza	20	48,78%	2,08%	1,90%	19	45,24%	2,69%	1,77%	-5,00%
Kicznia	16	43,24%	1,66%	1,91%	15	45,45%	2,12%	1,82%	-6,25%
Łazy Brzyńskie	22	64,71%	2,29%	4,42%	18	64,29%	2,55%	3,63%	-18,18%
Łącko	70	43,21%	7,28%	2,28%	53	45,30%	7,51%	1,71%	-24,29%
Maszkowice	54	69,23%	5,61%	4,91%	40	66,67%	5,67%	3,56%	-25,93%
Obidza	82	62,12%	8,52%	5,53%	58	59,79%	8,22%	3,86%	-29,27%
Szczereż	13	50,00%	1,35%	2,42%	4	26,67%	0,57%	0,73%	-69,23%
Wola Piskulina	16	66,67%	1,66%	3,80%	9	60,00%	1,27%	2,08%	-43,75%
Wola Kosnowa	26	50,98%	2,70%	3,60%	22	62,86%	3,12%	3,01%	-15,38%
Zabrzeż	23	41,82%	2,39%	1,92%	14	36,84%	1,98%	1,16%	-39,13%
Zagorzyn	12	46,15%	1,25%	1,22%	12	46,15%	1,70%	1,19%	0,00%
Zarzecze	17	39,53%	1,77%	3,17%	8	36,36%	1,13%	1,51%	-52,94%
Razem Gmina	511	53,12%	53,12%	3,16%	388	54,96%	54,96%	2,38%	-24,07%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 15. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

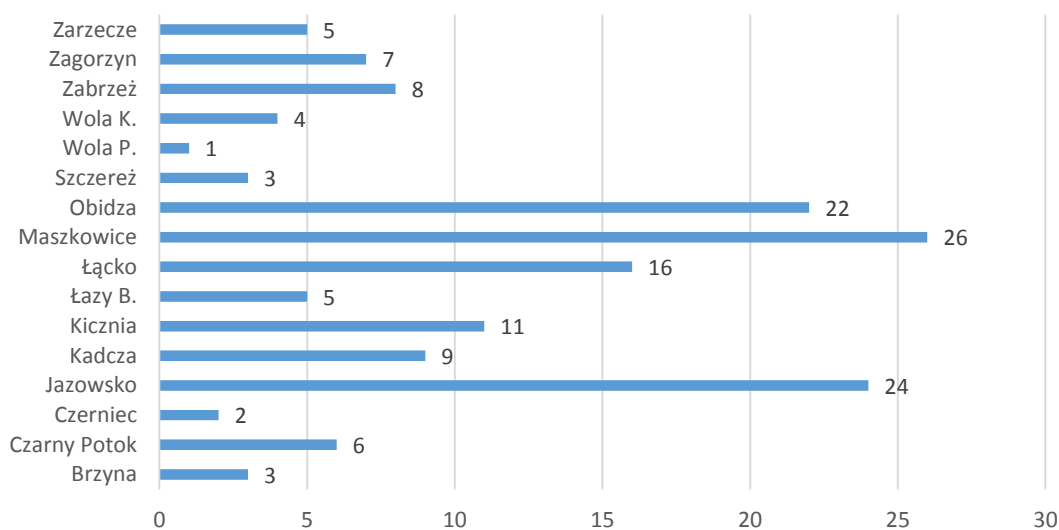
Na koniec roku 2015 osoby bezrobotne bez stażu pracy w Gminie Łącko stanowiły 21,5% ogółu bezrobotnych, a najwięcej pochodziło z miejscowości: Maszkowice (26 osób) i Jazowsko (24 osoby). Największy odsetek osób bez stażu pracy wśród osób bezrobotnych danej miejscowości odnotowano w Maszkowicach (43,3%), Kiczni (33,3%), Zagorzynie (26,9%), Czarnym Potoku (26,1%), Jazowsku (24,2%), Zarzeczu (22,7%) i Obidzy (22,7%) i były to wskaźniki wyższe niż średnia dla gminy w tym okresie.

Tabela 29. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013				2015				dynamika w roku 2015 w stosunku do 2013 roku
	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	liczba	% bezrobotnych w miejscowości	% bezrobotnych w gminie	udział w ogólnej liczbie mieszkańców miejscowości	
Brzyna	16	29,63%	1,66%	2,24%	3	9,09%	0,42%	0,43%	-81,25%
Czarny Potok	14	42,42%	1,46%	2,19%	6	26,09%	0,85%	0,92%	-57,14%
Czerniec	10	26,32%	1,04%	1,40%	2	8,70%	0,28%	0,27%	-80,00%
Jazowsko	35	27,34%	3,64%	2,11%	24	24,24%	3,40%	1,43%	-31,43%
Kadcza	8	19,51%	0,83%	0,76%	9	21,43%	1,27%	0,84%	12,50%
Kicznia	12	32,43%	1,25%	1,43%	11	33,33%	1,56%	1,33%	-8,33%
Łazy Brzyńskie	7	20,59%	0,73%	1,41%	5	17,86%	0,71%	1,01%	-28,57%
Łącko	48	29,63%	4,99%	1,56%	16	13,68%	2,27%	0,52%	-66,67%
Maszkowice	27	34,62%	2,81%	2,45%	26	43,33%	3,68%	2,32%	-3,70%
Obidza	30	22,73%	3,12%	2,02%	22	22,68%	3,12%	1,46%	-26,67%
Szczereż	5	19,23%	0,52%	0,93%	3	20,00%	0,42%	0,55%	-40,00%
Wola Piskulina	4	16,67%	0,42%	0,95%	1	6,67%	0,14%	0,23%	-75,00%
Wola Kosnowa	14	27,45%	1,46%	1,94%	4	11,43%	0,57%	0,55%	-71,43%
Zabrzeż	14	25,45%	1,46%	1,17%	8	21,05%	1,13%	0,67%	-42,86%
Zagorzyn	7	26,92%	0,73%	0,71%	7	26,92%	0,99%	0,70%	0,00%
Zarzecze	15	34,88%	1,56%	2,80%	5	22,73%	0,71%	0,94%	-66,67%
Razem Gmina	266	27,65%	27,65%	1,65%	152	21,53%	21,53%	0,93%	-42,86%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 16. Liczba bezrobotnych bez stażu pracy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.4 Pomoc społeczna

Problemy społeczne w poszczególnych miejscowościach zostały zidentyfikowane w oparciu o dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) w Łącku ze względu na ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm oraz niepełnosprawność.

W 2014 r. na 1 zatrudnionego tu pracownika socjalnego przypadało 2302 mieszkańców. W roku 2015 beneficjentami pomocy społecznej było 7% mieszkańców gminy. Spośród wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy:

- 11,71% stanowiły rodziny niepełne,
- 45,57% stanowiły rodziny wielodzietne (posiadające 3 i więcej dzieci),
- 26,18% stanowiły rodziny emerytów i rencistów.

Wskaźnik pomocy w zakresie dożywiania wynosił w 2014 r. 47 osób na 1000 mieszkańców. Wśród wszystkich osób objętych tą formą pomocy 55% stanowiły dzieci w wieku szkolnym do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Na przestrzeni lat 2013 – 2015 liczba osób objętych pomocą OPS wprawdzie zmalała o 4,1%, jednakże w 11 sołectwach (na 16 w gminie) sytuacja uległa pogorszeniu jak np. w Czarnym Potoku gdzie przybyło 38,5% beneficjentów pomocy OPS czy np. w Zagorzynie gdzie przybyło ich 16,4%. Najwięcej osób objętych pomocą OPS pochodzi z Maszkowic, Obidzy i Jazowska. W stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości najtrudniej jest w Maszkowicach, Kiczni i Woli Piskulinie.

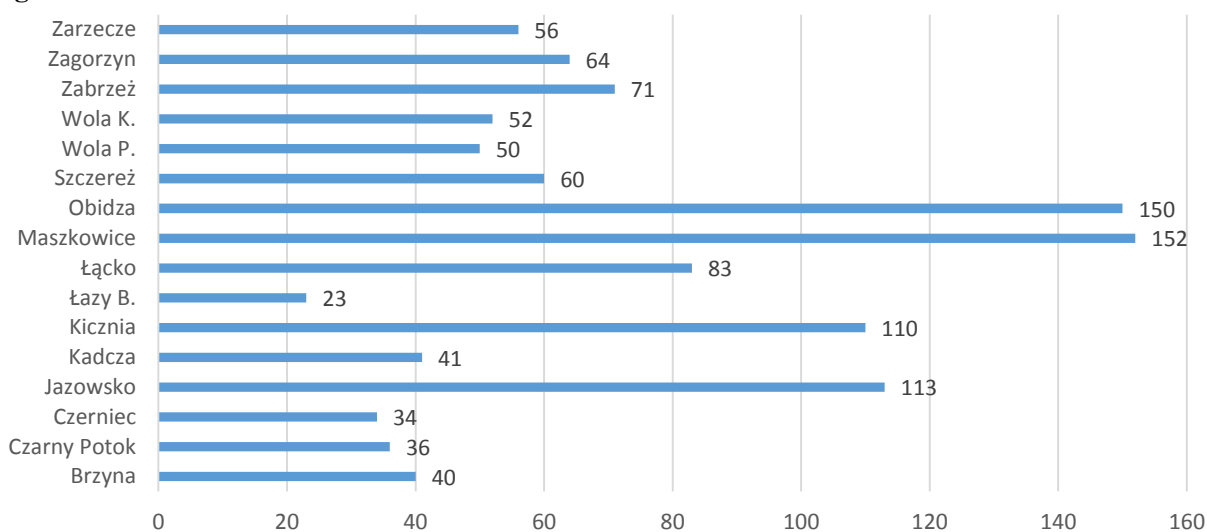
Tabela 30. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	53	7,42%	4,48%	38	5,36%	3,37%	40	5,73%	3,52%	-24,53%
Czarny Potok	26	4,08%	2,20%	25	3,92%	2,22%	36	5,50%	3,17%	38,46%
Czerniec	41	5,75%	3,46%	29	3,98%	2,58%	34	4,59%	3,00%	-17,07%
Jazowsko	111	6,70%	9,38%	113	6,74%	10,04%	113	6,75%	9,96%	1,80%
Kadcza	36	3,43%	3,04%	41	3,82%	3,64%	41	3,82%	3,61%	13,89%
Kicznia	117	13,98%	9,88%	123	14,63%	10,92%	110	13,32%	9,69%	-5,98%
Łazy Brzyńskie	29	5,82%	2,45%	28	5,66%	2,49%	23	4,64%	2,03%	-20,69%
Łącko	118	3,85%	9,97%	96	3,09%	8,53%	83	2,68%	7,31%	-29,66%
Maszkowice	158	14,36%	13,34%	167	14,91%	14,83%	152	13,54%	13,39%	-3,80%
Obidza	150	10,11%	12,67%	156	10,31%	13,85%	150	9,99%	13,22%	0,00%
Szczereż	56	10,41%	4,73%	48	8,87%	4,26%	60	10,99%	5,29%	7,14%
Wola Piskulina	43	10,21%	3,63%	30	7,04%	2,66%	50	11,55%	4,41%	16,28%
Wola Kosnowa	56	7,75%	4,73%	61	8,29%	5,42%	52	7,10%	4,58%	-7,14%
Zabrzeż	70	5,83%	5,91%	62	5,20%	5,51%	71	5,91%	6,26%	1,43%
Zagorzyn	55	5,61%	4,65%	56	5,57%	4,97%	64	6,37%	5,64%	16,36%
Zarzecze	65	12,13%	5,49%	53	9,78%	4,71%	56	10,55%	4,93%	-13,85%
Razem	1184	7,33%	100,00%	1126	6,89%	100,00%	1135	6,95%	100,00%	-4,14%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 17. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: Urząd Gminy Łącko

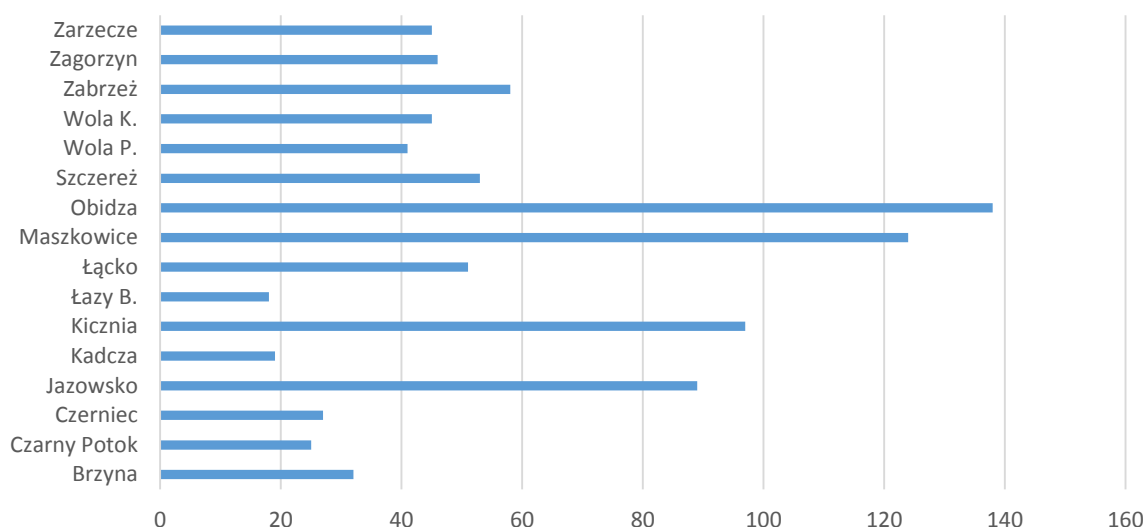
Ubóstwo w 2015 roku było powodem przyznania pomocy OPS dla 80% osób nią objętych. Największa liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo zamieszkuje w miejscowościach Obidza, Maszkowice, Kicznia i Jazowsko. Najwięcej beneficjentów korzystających z OPS ze względu na ubóstwo przybyło w Czarnym Potoku, Szczereżu i Woli Piskulinie.

Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	48	6,72%	4,05%	32	4,51%	2,84%	32	4,58%	2,82%	-33,33%
Czarny Potok	22	3,45%	1,86%	21	3,29%	1,87%	25	3,82%	2,20%	13,64%
Czerniec	36	5,05%	3,04%	20	2,74%	1,78%	27	3,65%	2,38%	-25,00%
Jazowsko	102	6,16%	8,61%	102	6,09%	9,06%	89	5,32%	7,84%	-12,75%
Kadcza	32	3,05%	2,70%	34	3,17%	3,02%	19	1,77%	1,67%	-40,63%
Kicznia	105	12,54%	8,87%	113	13,44%	10,04%	97	11,74%	8,55%	-7,62%
Łazy Brzyńskie	23	4,62%	1,94%	21	4,24%	1,87%	18	3,63%	1,59%	-21,74%
Łącko	79	2,57%	6,67%	71	2,29%	6,31%	51	1,65%	4,49%	-35,44%
Maszkowice	142	12,91%	11,99%	135	12,05%	11,99%	124	11,04%	10,93%	-12,68%
Obidza	139	9,37%	11,74%	142	9,39%	12,61%	138	9,19%	12,16%	-0,72%
Szczereż	47	8,74%	3,97%	44	8,13%	3,91%	53	9,71%	4,67%	12,77%
Wola Piskulina	38	9,03%	3,21%	27	6,34%	2,40%	41	9,47%	3,61%	7,89%
Wola Kosnowa	47	6,50%	3,97%	52	7,07%	4,62%	45	6,15%	3,96%	-4,26%
Zabrzeż	64	5,33%	5,41%	53	4,45%	4,71%	58	4,83%	5,11%	-9,38%
Zagorzyn	45	4,59%	3,80%	45	4,48%	4,00%	46	4,58%	4,05%	2,22%
Zarzecze	50	9,33%	4,22%	41	7,56%	3,64%	45	8,47%	3,96%	-10,00%
Razem	1019	6,31%	86,06%	953	5,83%	84,64%	908	5,56%	80,00%	-10,89%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 18. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: Urząd Gminy Łącko

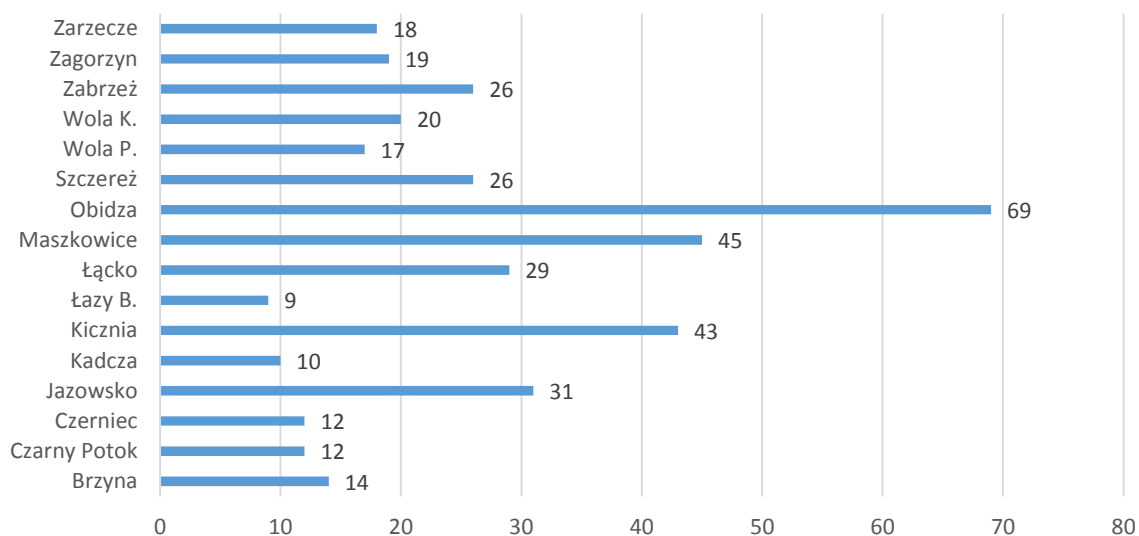
W 2015 roku ubóstwo zmusiło do szukania pomocy 908 osób pochodzących z łącznie 400 rodzin. Najwięcej rodzin pochodziło z Obidzy, Maszkowic, Kiczni i Jazowska. Pomimo, iż liczba rodzin objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo ogólnie w gminie zmniejszyła się o 5,7%, w wielu miejscowościach odnotowano ich bardzo duży przyrost jak np. w Czarnym Potoku (33,3%), Woli Piskulinie (30,8%), Szczereżu (30%), Zarzeczu (12,5%) czy Zagorzynie (11,8%).

Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

	2013		2014		2015	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	22	100,00%	17	-22,73%	14	-36,36%
Czarny Potok	9	100,00%	10	11,11%	12	33,33%
Czerniec	13	100,00%	10	-23,08%	12	-7,69%
Jazowsko	29	100,00%	28	-3,45%	31	6,90%
Kadcza	17	100,00%	17	0,00%	10	-41,18%
Kicznia	48	100,00%	47	-2,08%	43	-10,42%
Łazy Brzyńskie	15	100,00%	12	-20,00%	9	-40,00%
Łącko	37	100,00%	37	0,00%	29	-21,62%
Maszkowice	57	100,00%	46	-19,30%	45	-21,05%
Obidza	65	100,00%	58	-10,77%	69	6,15%
Szczereź	20	100,00%	21	5,00%	26	30,00%
Wola Piskulina	13	100,00%	11	-15,38%	17	30,77%
Wola Kosnowa	21	100,00%	22	4,76%	20	-4,76%
Zabrzeź	25	100,00%	23	-8,00%	26	4,00%
Zagorzyn	17	100,00%	18	5,88%	19	11,76%
Zarzecze	16	100,00%	17	6,25%	18	12,50%
Razem	424	100,00%	394	-7,08%	400	-5,66%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 19. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

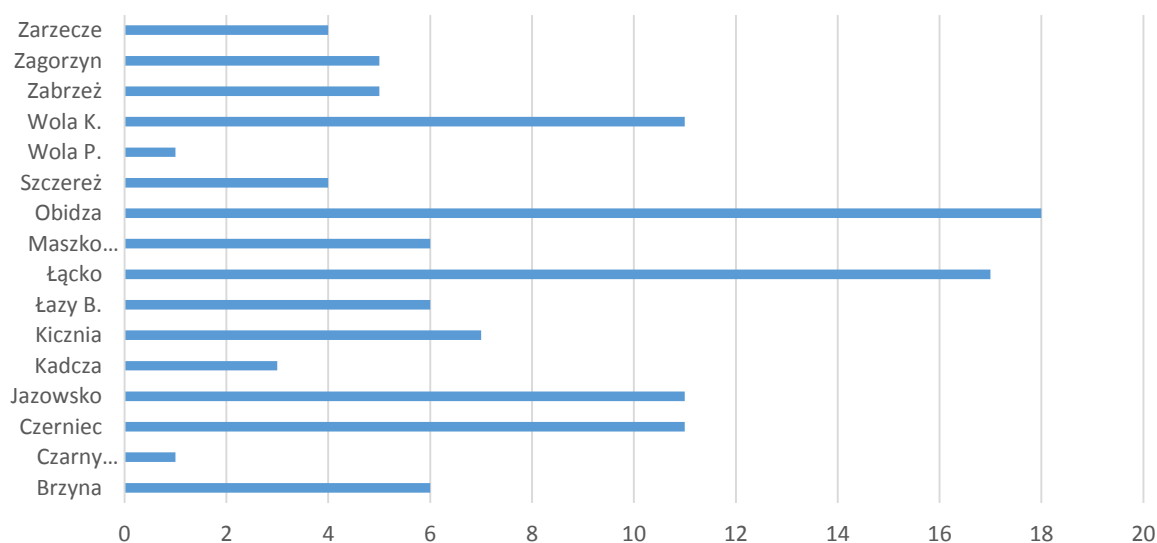
W aspekcie planowania działań rewitalizacyjnych, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest istotnym rodzajem dysfunkcji, gdyż prowadzi do zaniedbań w rozwoju najmłodszych mieszkańców i w rezultacie sprzyja utrwalaniu negatywnych postaw i zachowań. W całej gminie pomocną ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych objęte są średnio co roku około 124 osoby. Problem jest najbardziej widoczny w miejscowościach: Obidza, Łącko, Jazowsko, Wola Kosnowa i Czerniec.

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	12	1,68%	1,01%	9	1,27%	0,80%	6	0,86%	0,53%	-50,00%
Czarny Potok	1	0,16%	0,08%	1	0,16%	0,09%	1	0,15%	0,09%	0,00%
Czerniec	4	0,56%	0,34%	6	0,82%	0,53%	11	1,49%	0,97%	175,00%
Jazowsko	43	2,60%	3,63%	41	2,45%	3,64%	11	0,66%	0,97%	-74,42%
Kadcza	0	0,00%	0,00%	2	0,19%	0,18%	3	0,28%	0,26%	300,00%
Kicznia	8	0,96%	0,68%	7	0,83%	0,62%	7	0,85%	0,62%	-12,50%
Łazy Brzyńskie	7	1,41%	0,59%	8	1,62%	0,71%	6	1,21%	0,53%	-14,29%
Łącko	14	0,46%	1,18%	10	0,32%	0,89%	17	0,55%	1,50%	21,43%
Maszkowice	7	0,64%	0,59%	5	0,45%	0,44%	6	0,53%	0,53%	-14,29%
Obidza	13	0,88%	1,10%	11	0,73%	0,98%	18	1,20%	1,59%	38,46%
Szczereż	1	0,19%	0,08%	3	0,55%	0,27%	4	0,73%	0,35%	300,00%
Wola Piskulina	2	0,48%	0,17%	1	0,23%	0,09%	1	0,23%	0,09%	-50,00%
Wola Kosnowa	7	0,97%	0,59%	10	1,36%	0,89%	11	1,50%	0,97%	57,14%
Zabrzeż	2	0,17%	0,17%	2	0,17%	0,18%	5	0,42%	0,44%	150,00%
Zagorzyn	4	0,41%	0,34%	3	0,30%	0,27%	5	0,50%	0,44%	25,00%
Zarzecze	7	1,31%	0,59%	4	0,74%	0,36%	4	0,75%	0,35%	-42,86%
Razem	132	0,82%	11,15%	123	0,75%	10,92%	116	0,71%	10,22%	-12,12%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 20. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Źródło: Urząd Gminy Łącko

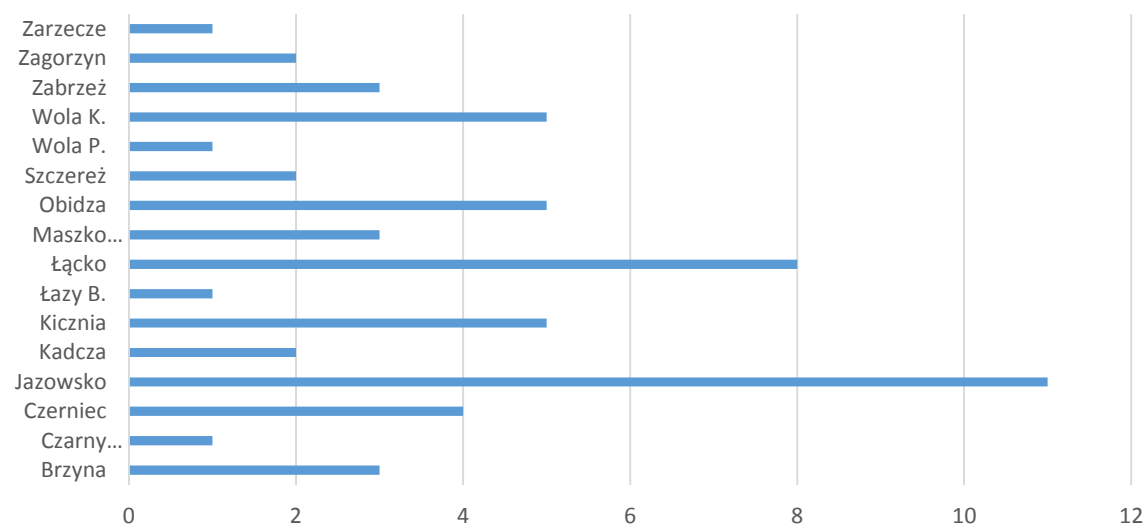
Największa liczba rodzin korzystająca z pomocy OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zamieszkiwała w latach 2013 – 2015 miejscowość Jazowsko, z kolei najwięcej takich rodzin w analizowanym okresie przybyło w Łącku.

Tabela 34. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

	2013		2014		2015	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	4	100,00%	3	-25,00%	3	-25,00%
Czarny Potok	1	100,00%	1	0,00%	1	0,00%
Czerniec	2	100,00%	3	50,00%	4	100,00%
Jazowsko	12	100,00%	13	8,33%	11	-8,33%
Kadcza	0	100,00%	1	100,00%	2	200,00%
Kicznia	5	100,00%	5	0,00%	5	0,00%
Łazy Brzyńskie	2	100,00%	2	0,00%	1	-50,00%
Łącko	4	100,00%	4	0,00%	8	100,00%
Maszkowice	3	100,00%	4	33,33%	3	0,00%
Obidza	5	100,00%	5	0,00%	5	0,00%
Szczereż	1	100,00%	1	0,00%	2	100,00%
Wola Piskulina	2	100,00%	1	-50,00%	1	-50,00%
Wola Kosnowa	4	100,00%	4	0,00%	5	25,00%
Zabrzeż	1	100,00%	1	0,00%	3	200,00%
Zagorzyn	1	100,00%	1	0,00%	2	100,00%
Zarzecze	1	100,00%	1	0,00%	1	0,00%
Razem	48	100,00%	50	4,17%	57	18,75%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 21. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

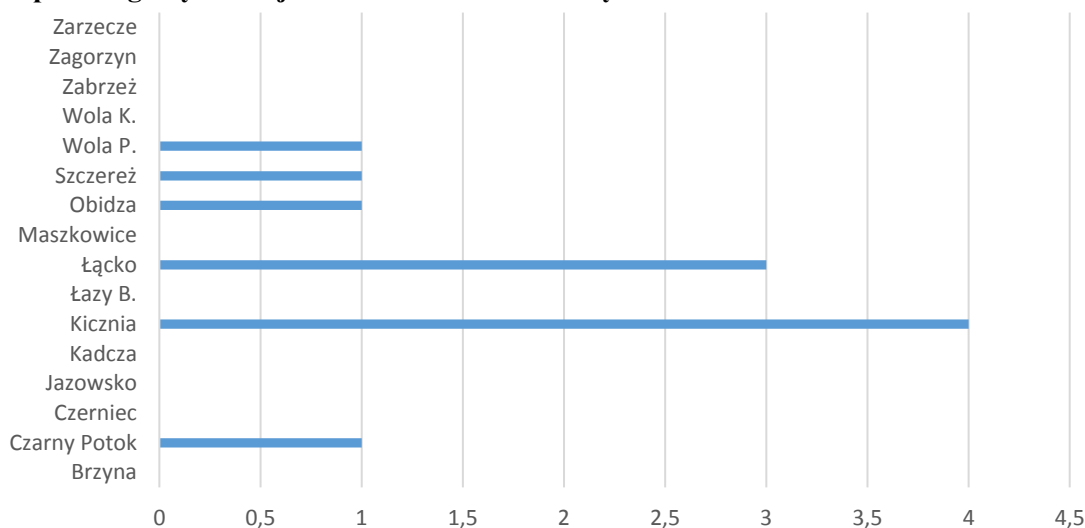
Miejscowościami najbardziej dotkniętymi problemami alkoholowymi, mierzonymi ilością osób korzystających z pomocy GOPS w tym względzie są Kicznia i Łącko. W Kiczni również wystąpił wzrost liczby osób objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm.

Tabela 35. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Czarny Potok	2	0,31%	0,17%	3	0,47%	0,27%	1	0,15%	0,09%	-50,00%
Czerniec	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Jazowsko	4	0,24%	0,34%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Kadcza	1	0,10%	0,08%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Kicznia	2	0,24%	0,17%	3	0,36%	0,27%	4	0,48%	0,35%	100,00%
Łazy Brzyńskie	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Łącko	5	0,16%	0,42%	0	0,00%	0,00%	3	0,10%	0,26%	-40,00%
Maszkowice	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Obidza	1	0,07%	0,08%	0	0,00%	0,00%	1	0,07%	0,09%	0,00%
Szczereż	1	0,19%	0,08%	1	0,18%	0,09%	1	0,18%	0,09%	0,00%
Wola Piskulina	1	0,24%	0,08%	1	0,23%	0,09%	1	0,23%	0,09%	0,00%
Wola Kosnowa	1	0,14%	0,08%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	-100,00%
Zabrzeż	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Zagorzyn	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Zarzeczce	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0	0,00%	0,00%	0,00%
Razem	18	0,11%	1,52%	8	0,05%	0,71%	11	0,07%	0,97%	-38,89%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 22. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

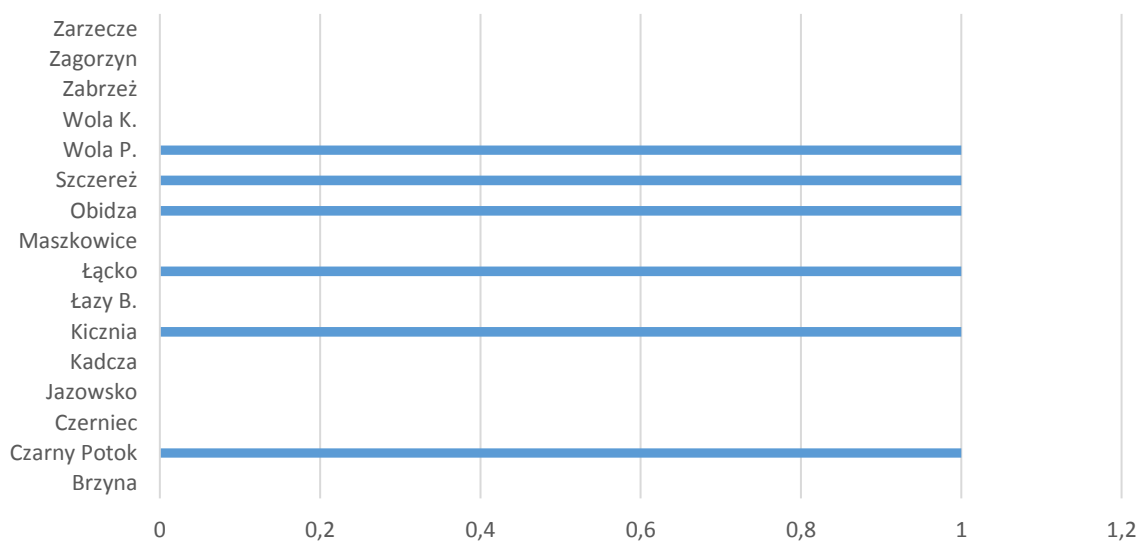
Rodziny korzystające z pomocy OPS ze względu na alkoholizm zamieszkują miejscowości: Czarny Potok, Kicznia, Łącko, Obidza, Szczereż i Wola P. W latach 2013 – 2015 było to po 1 – 2 rodzin.

Tabela 36. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

	2013		2014		2015	
	liczba	dynamika	liczba	dynamika	liczba	dynamika
Brzyna	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Czarny Potok	2	100,00%	1	-50,00%	1	-50,00%
Czerniec	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Jazowsko	2	100,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Kadcza	1	100,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Kicznia	1	100,00%	1	0,00%	1	0,00%
Łazy Brzyńskie	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Łącko	1	100,00%	0	-100,00%	1	0,00%
Maszkowice	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Obidza	1	100,00%	0	-100,00%	1	0,00%
Szczereż	1	100,00%	1	0,00%	1	0,00%
Wola Piskulina	1	100,00%	1	0,00%	1	0,00%
Wola Kosnowa	1	100,00%	0	-100,00%	0	-100,00%
Zabrzeż	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Zagorzyn	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Zarzecze	0	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
Razem	11	100,00%	4	-63,64%	6	-45,45%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 23. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w roku 2015.

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Niepełnosprawność jest podobnie jak ubóstwo bardzo częstym powodem udzielania pomocy OPS – w 2015 roku przyznana została ona 396 osobom niepełnosprawnym, z czego najwięcej ich pochodziło z Obidzy, Maszkowic, Jazowska, Szczereżu i Łącka. Najwięcej osób korzystających z pomocy ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność przybyło w Obidzy, Szczereżu i Woli Piskulinie.

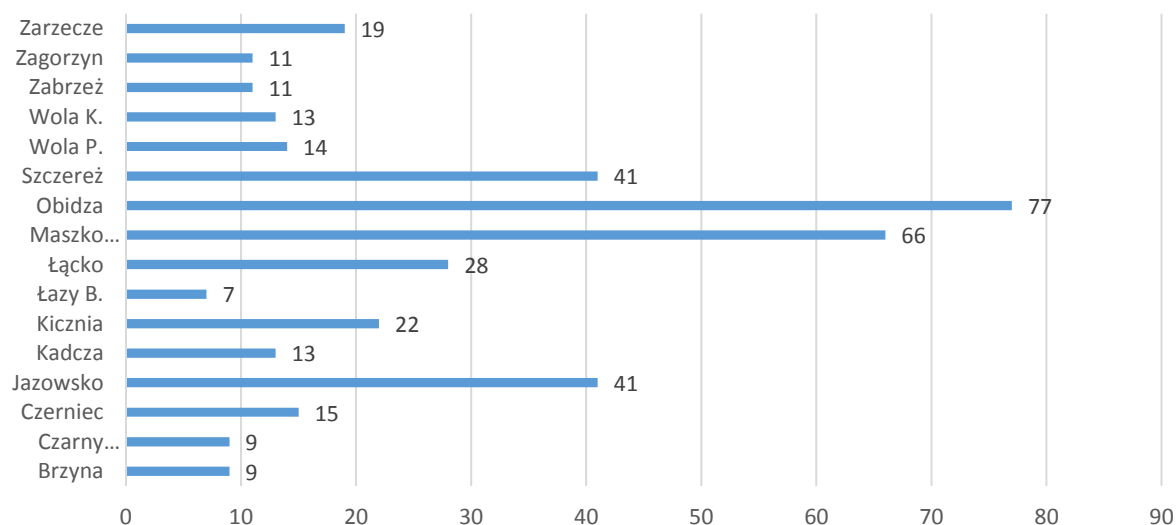

Tabela 37. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

	2013			2014			2015			dynamika w porównaniu z rokiem 2013
	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	liczba	% mieszkańców miejscowości	% osób objętych pomocą OPS w gminie	
Brzyna	8	1,12%	0,68%	11	1,55%	0,98%	9	1,29%	0,79%	12,50%
Czarny Potok	0	0,00%	0,00%	11	1,72%	0,98%	9	1,37%	0,79%	900,00%
Czerniec	13	1,82%	1,10%	12	1,65%	1,07%	15	2,03%	1,32%	15,38%
Jazowsko	40	2,42%	3,38%	53	3,16%	4,71%	41	2,45%	3,61%	2,50%
Kadcza	12	1,14%	1,01%	11	1,03%	0,98%	13	1,21%	1,15%	8,33%
Kicznia	36	4,30%	3,04%	20	2,38%	1,78%	22	2,66%	1,94%	-38,89%
Łazy Brzyńskie	7	1,41%	0,59%	4	0,81%	0,36%	7	1,41%	0,62%	0,00%
Łącko	37	1,21%	3,13%	35	1,13%	3,11%	28	0,90%	2,47%	-24,32%
Maszkowice	89	8,09%	7,52%	83	7,41%	7,37%	66	5,88%	5,81%	-25,84%
Obidza	41	2,76%	3,46%	52	3,44%	4,62%	77	5,13%	6,78%	87,80%
Szczereż	29	5,39%	2,45%	29	5,36%	2,58%	41	7,51%	3,61%	41,38%
Wola Piskulina	9	2,14%	0,76%	6	1,41%	0,53%	14	3,23%	1,23%	55,56%
Wola Kosnowa	14	1,94%	1,18%	15	2,04%	1,33%	13	1,78%	1,15%	-7,14%
Zabrzeż	20	1,67%	1,69%	19	1,59%	1,69%	11	0,92%	0,97%	-45,00%
Zagorzyn	14	1,43%	1,18%	16	1,59%	1,42%	11	1,09%	0,97%	-21,43%
Zarzecze	18	3,36%	1,52%	18	3,32%	1,60%	19	3,58%	1,67%	5,56%
Razem	387	2,40%	32,69%	395	2,42%	35,08%	396	2,42%	34,89%	2,33%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 24. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2015 r.

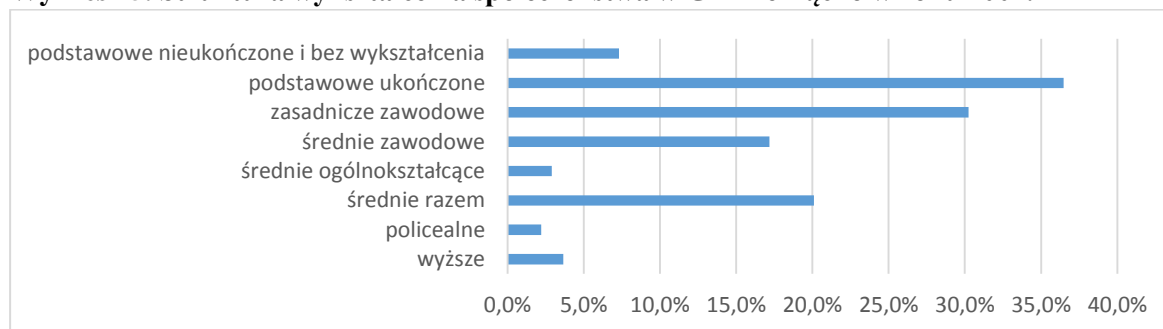

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.5 Struktura wykształcenia społeczeństwa

Ostatnie dane o poziomie wykształcenia społeczeństwa pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z roku 2002. Według nich wykształcenie policealne i wyższe posiadało 5,9% mieszkańców, wykształcenie średnie 20,1%, zasadnicze zawodowe 30,2%, podstawowe ukończone oraz nieukończone 43,8%.

Wykres 25. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2002.

Źródło: opracowanie własne na podstawie

http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.33476757258611467, data emisji 25.10.2015

Analizując strukturę wykształcenia pod względem płci jedynie w pozycji „zasadnicze zawodowe” mężczyźni przewyższają o 18% liczbę kobiet, które dominują w każdym z pozostałych poziomów wykształcenia. Największa przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn widoczna jest przy wykształceniu wyższym i policealnym.

Tabela 38. Wykształcenie społeczeństwa wg płci w Gminie Łącko – stan na 2002 r.

	Wykształcenie							
	wyższe	policealne	średnie razem	średnie ogólnokształcące	średnie zawodowe	zasadnicze zawodowe	Podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia
ogółem	417	251	2284	330	1954	3437	4148	832
mężczyźni	158	51	940	84	856	2207	2015	339
kobiety	259	200	1344	246	1098	1230	2133	493

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.33476757258611467, data emisji 25.10.2015

4.6 Edukacja i wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Łącko funkcjonują następujące placówki oświatowe:

- Szkoły podstawowe i gimnazjalne:
  - ✓ Zespoły Szkolno-Gimnazjalne w Łącku, Jazowsku i Zagorzynie
  - ✓ Zespoły Szkolno-Przedszkolne w Kadczy i Czarnym Potoku
  - ✓ Szkoły Podstawowe w Kiczni, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Zabrzeży i Zarzeczu
- Szkoły ponadgimnazjalne:
  - ✓ Zespół Szkół im. Św. Kingi,
- Przedszkola Samorządowe:
  - ✓ Przedszkole Samorządowe w Łącku i Jazowsku

Tabela 39. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko

Lp.	Placówka	Rok szkolny 2014/2015			Rok szkolny 2015/2016		
		ogółem	chłopcy	dziewczęta	ogółem	chłopcy	dziewczęta
1.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Łącku	280	167	113	275	159	116
2.	Oddział zerowy w ZSG w Łącku	46	26	20	40	19	21
3.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Łącku	347	176	171	342	179	163
4.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Jazowsku	216	105	111	240	124	116
5.	Oddział zerowy w Zespole Sz. G. w Jazowsku	55	35	20	46	32	14
6.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Jazowsku	201	102	99	187	104	83
7.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie	186	87	99	196	92	104
8.	Oddział zerowy w Zespole Sz. G. w Zagorzynie	40	21	19	43	21	22
9.	Gimnazjum w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie	103	66	37	97	61	36
10.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy	88	35	53	93	39	54
11.	Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Ks. Kard. S. Wyszyńskiego w Kadczy	20+22 "0"	6+13 "0"	14+9 "0"	20+15 "0"	6+8 "0"	14+7 "0"
12.	Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czarnym Potoku	61	32	29	65	36	29
13.	Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czarnym Potoku	13+12 "0"	9+8 "0"	4+4 "0"	9+13 "0"	8+7 "0"	1+6 "0"
14.	Szkoła Podstawowa w Kiczni	72	39	33	85	46	39
15.	Oddział zerowy w Szkole w Kiczni	25	16	9	16	13	3
16.	Szkoła Podstawowa w Maszkowicach	117	66	51	130	77	53
17.	Oddział zerowy w szkole w Maszkowicach	35	21	14	15	6	9
18.	Szkoła Podstawowa w Obidzy	113	61	52	112	55	57
19.	Oddział zerowy w Szkole w Obidzy	29	11	18	28	12	16
20.	Szkoła Podstawowa w Szczereżu	64	32	32	67	32	35
21.	Oddział zerowy w Szkole w Szczereżu	16	7	9	16	12	4
22.	Szkoła Podstawowa w Zabrzeży	82	49	33	81	43	38
23.	Oddział zerowy w Szkole w Zabrzeży	10	4	6	16	10	6
24.	Szkoła Podstawowa w Zarzeczcu	39	21	18	44	21	23
25.	Oddział zerowy w Szkole w Zarzeczcu	13	5	8	19	9	10
26.	Przedszkole Samorządowe w Łącku	50	25	25	50	26	24
27.	Przedszkole Samorządowe w Jazowsku	26	13	13	25	14	11
Razem		2381	1258	1123	2385	1271	1114

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Spośród placówek edukacyjnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Łącko najliczniejszymi są Zespoły Szkolno-Gimnazjalne w Łącku i Jazowsku. W miejscowościach tych funkcjonują także przedszkola samorządowe, do których w roku szkolnym 2015/2016 uczęszcza 75 dzieci.

W zakresie wychowania przedszkolnego w Gminie Łącko w roku 2015/2016 funkcjonowały 3 przedszkola, w których dostępnych było 100 miejsc dla dzieci w wieku 3-5 lat (w Jazowsku i Czarnym Potoku po 1 oddziale i w Łącku 2 oddziały). Łączna liczba dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Łącko na koniec marca 2016 wynosiła 716.

Z powyższych danych wynika, że liczba dzieci w wieku przedszkolnym w Gminie Łącko przewyższa liczbę dostępnych w przedszkolach miejsc.

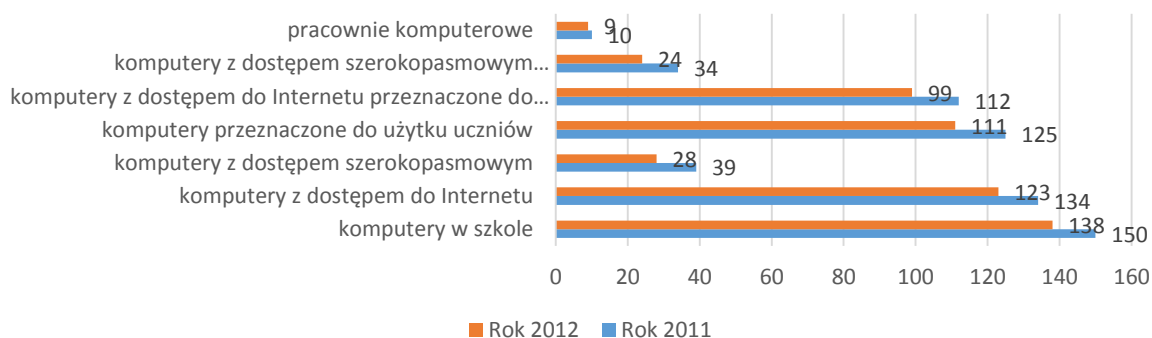
Tabela 40. Liczba dzieci wg roczników urodzenia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.03.2016 r.

Miejscowość	Liczba dzieci urodzonych w latach 2010-2016							Liczba dzieci urodzonych w latach	
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2014-2016	2011-2013
Brzyna	13	14	14	12	12	10	0	22	40
Jazowsko	36	15	23	21	30	21	10	61	59
Kadcza	15	14	16	11	16	11	5	32	41
Łazy Brzyńskie	7	9	7	5	4	9	0	13	21
Maszkowice	20	26	18	21	18	22	1	41	65
Obidza	22	21	22	18	27	20	2	49	61
Łącko	46	44	46	40	40	40	10	90	130
Czerniec	11	9	12	4	10	11	3	24	25
Kicznia	10	11	15	11	16	11	5	32	37
Wola Kosnowa	8	12	13	10	7	7	6	20	35
Wola Piskulina	11	6	14	3	5	6	1	12	23
Zagorzyn	30	14	16	16	20	6	1	27	46
Zabrzeż	20	19	16	15	18	14	6	38	50
Zarzecz	6	12	8	8	8	5	0	13	28
Szczereż	7	5	10	10	11	8	4	23	25
Czarny Potok	11	8	6	16	7	13	4	24	30
Razem Gmina	273	239	256	221	249	214	58	521	716

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Najświeższe dane Głównego Urzędu Statystycznego w Krakowie odnośnie komputeryzacji pochodzą z roku 2012. Wynika z nich, że na 11 szkół podstawowych było tu 9 pracowni komputerowych, a liczba komputerów w porównaniu z rokiem 2011 zmniejszyła się. 90,9% szkół podstawowych wyposażonych było w komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów. Na 1 komputer z dostępem do Internetu przypadało 12,7 uczniów.

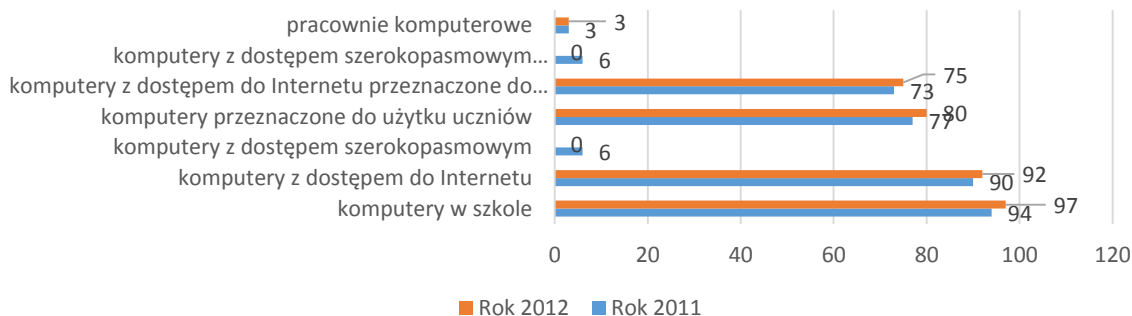
Wykres 26. Liczba komputerów w szkołach podstawowych w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=412893&p_token=0.6185369966333705#, data edycji, 03.11.2015

Wszystkie funkcjonujące na terenie Gminy Łącko gimnazja posiadały pracownie komputerowe. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer w 2012 r. była niższa niż w szkołach podstawowych i wynosiła 8,57 osoby. Analizując łącznie szkoły podstawowe i gimnazja, liczba uczniów przypadających na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu przeznaczonym do użytku uczniów wynosiła już w 2012 roku 79,3 osoby. [Źródło:http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=413095&p_token=0.5840209119762949#, data emisji 03.11.2015]. Na 97 komputerów w szkole, 92 posiadały dostęp do Internetu, a 80 przeznaczonych było do użytku uczniów.

Wykres 27. Liczba komputerów w gimnazjach w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=412893&p_token=0.6185369966333705#, data emisji 03.11.2015

Z danych Urzędu Gminy Łącko wynika, że średnio w szkołach przypada 0,14 komputera na 1 dziecko, z czego najtrudniejsza sytuacja jest w Zagorzynie, Jazowsku i Kiczni.

Tabela 41. Ilość komputerów przypadająca na 1 ucznia w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Szkoła	Ilość komputerów na 1 dziecko
SP MASZKOWICE	0,21
SP SZCZEREŻ	0,18
SP KICZNIA	0,11
SP KADCZA	0,23
ZSG ŁĄCKO	0,07
ZSG JAZOWSKO	0,10
ZSG ZAGORZYN	0,05
SP CZARNY POTOK	0,20
SP ZABRZEŻ	0,14
SP OBIDZA	0,14

Źródło: Urząd Gminy Łącko

W Gminie Łącko jest jedna biblioteka publiczna w miejscowości Łącko i posiada filie w Jazowsku, Obidzy i Woli Kosnowej. Łączna liczba woluminów z tych placówek to 42 702 sztuki.

Tabela 42. Wielkość księgozbioru w bibliotekach publicznych w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2014

Biblioteka	liczba woluminów	W tym literatura:		
		dla dzieci	dla dorosłych	z innych działów
Gminna Biblioteka Publiczna w Łącku	15851	4867	8061	2923
Filia w Jazowsku	8884	2575	4951	1358
Filia w Obidzy	9682	3669	3308	2705
Filia w Woli Kosnowej	8285	3497	3743	1045

Źródło: Urząd Gminy Łącko

Łączny nakład księgozbioru w bibliotekach szkolnych w Gminie Łącko wynosi 63 643, co daje około 32 książki na każde dziecko uczęszczające do szkoły (nie wliczając dzieci z oddziałów przedszkolnych).

Tabela 43. Wielkość księgozbioru w bibliotekach szkolnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Szkoła	Liczba woluminów
Sp w Maszkowicach	3 600
SP w Szczereżu	2 780
Sp w Kiczni	2 937
Sp w Kadczy	4 205
ZSG w Łącku	14 009
ZSG w Jazowsku	8 868
ZSG w Zagorzynie	7 744
Sp w Czarnym Potoku	6 361
Sp w Zabrzeży	5 285
Sp w Obidzy	7 854

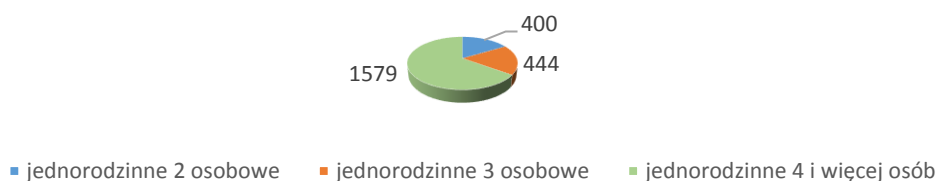
Źródło: Urząd Gminy Łącko

Z powyższych danych wynika, że obszar edukacji wymaga interwencji i wsparcia w szczególności w zakresie edukacji przedszkolnej – dostępność do przedszkoli, oraz wyposażenia szkół w sprzęt komputerowy i inny niezbędny do prowadzenia kształcenia na poziomie umożliwiającym wyrównanie szans edukacyjnych tutejszych uczniów w porównaniu z uczniami z miast.

4.7 Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

Ostatnie dane statystyczne o gospodarstwach domowych w Gminie Łącko pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r. W tym czasie były tu 3384 rodziny (0,33% w skali województwa małopolskiego), wśród których 71,6% stanowiły gospodarstwa domowe jednorodzinne. Jak pokazuje poniższy wykres ponad 65% z nich to rodziny, w których mieszka 4 i więcej osób.

Wykres 28. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2002 r.

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.display?p_id=419800&p_token=0.8452938011814095, data emisji 26.10.2015

Z informacji zawartych w Banku Danych Lokalnych wynika, że ponad 46% gospodarstw domowych wziętych pod uwagę w analizie utrzymuje się ze źródeł niezarobkowych, tj. renty, emerytury i zasiłki. 38,6% gospodarstw utrzymuje się z pracy poza rolnictwem, a dla 14,2% źródłem utrzymania jest szeroko pojęte rolnictwo.

Tabela 44. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie Łącko w 2002 r.

Źródła utrzymania	Gospodarstwa domowe
w rolnictwie w sektorze prywatnym	11
w rolnictwie w sektorze publicznym	3
poza rolnictwem w sektorze prywatnym	598
poza rolnictwem w sektorze publicznym	542
praca poza rolnictwem	166
praca w swoim gospodarstwie rolnym	462
praca w rolnictwie poza swoim gospodarstwem rolnym	4
dochody z własności	3
źródło utrzymania na utrzymaniu	19
źródło utrzymania nieustalone	8
źródła utrzymania niezarobkowe, w tym:	1568
emerytura pracownicza, kombatancka i pochodne	334
emerytura rolna	188
renta z tytułu niezdolności do pracy	751
renta socjalna	20
renta rodzinna	128
zasiłek dla bezrobotnych	87
zasiłek pomocy społecznej	29
inne niezarobkowe źródło	31

Źródło: http://stat.gov.pl/bdl/app/dane_podgrup.hier?p_id=419800&p_token=1888332317, data emisji 27.10.2015

4.8 Struktura organizacji pozarządowych

Na terenie Gminy Łącko funkcjonuje 31 organizacji pozarządowych, w tym m. in.:

- **Towarzystwo Miłośników Ziemi Łąckiej** – powstało w 1987 r., do Towarzystwa należy 87 osób z Polski i z zagranicy. Głównym celem jego działalności jest propagowanie regionu, działalność edukacyjno-wychowawcza, charytatywna, wydawnicza, prowadzenie dokumentacji historyczno-fotograficznej, kultywowanie i zachowanie tradycji. Towarzystwo pielęgnuje tradycje niepodległościowe i narodowe, uczestniczy aktywnie w obchodach świąt narodowych i kościelnych. Przy Towarzystwie działają kółka: haftu ludowego, historyczne i literackie, a także Społeczny Komitet Odnowy i Ochrony Zabytków i Dziedzictwa Narodowego
- **Fundacja Rozwoju Gminy Łącko** – powstała w 2004 r. Celem fundacji jest prowadzenie działalności w sferze zadań publicznych, o których mowa w art.4 ust.1 pkt 1, pkt 11 i pkt 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U. Nr 98 poz. 873) o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie:
  - ✓ pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
  - ✓ nauki, edukacji, oświaty i wychowania,
  - ✓ kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji.
- **Stowarzyszenie Amatorski Ruch Artystyczny Ziemi Łąckiej** – działa od 2005 r. Zajmuje się m. in. organizacją Kiermaszów Sztuki Ludowej i Kulinarnej oraz Klubu Sztuki Ludowej. Wydaje również następujące pozycje: publikacje twórczości lokalnych poetów - Stanisława Wąchały – „Kocham Cię Łącka Ziemio”, Stanisława Klimka „I co cieszy, i co boli”, album fotograficzny „Łącko dawniej i dziś” oraz „Łącko kwitnące talentami” - album promujący twórców regionu łąckiego.
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku, Ochotnicza Straż Pożarna w Jazowsku** – są jednymi z najstarszych działających na Sądecczyźnie OSP.
- **Fundacja Stypendialna Dzieło Św. Kingi w Łącku** – powstanie Fundacji jest efektem słów Jana Pawła II wypowiedzianych na krakowskich błoniach w 2002 r.: „*W obliczu współczesnych form ubóstwa, których jak wiem nie brakuje w naszym kraju, potrzebna jest dziś (...) „wyobraźnia miłosierdzia” w duchu solidarności z bliźnimi, dzięki której pomoc będzie „świadectwem braterskiej wspólnoty dóbr”. Niech tej „wyobraźni” nie zabraknie mieszkańcom (...) całej naszej Ojczyzny.*”. Fundacja wspiera zdolną młodzież, by „mogli znów marzyć” o studiach i dalszej edukacji.
- **Stowarzyszenie Łącka Droga Owocowa** - Idea przyświecająca Stowarzyszeniu to promocja regionu, gdzie intensywnie produkuje się owoce i ich przetwory (w tym napoje alkoholowe), aby zwiększyć bezpośrednią sprzedaż w gospodarstwach sadowniczych i w ten sposób podnieść dochód rolniczy, stabilizując dotychczasowe miejsca pracy.
- **Gminny Ludowy Klub Sportowy Zyndram w Łącku** – załóżek klubu powstawał już w latach `40 ubiegłego stulecia, kiedy to jeszcze niezorganizowana młodzież zaczęła grać najpierw w piłkę siatkową a następnie w nożną. Treningi odbywały się na łąkach nad rzeką Dunajec. Klub formalnie powstał w 1947 r.
- **Związek Podhalań Oddział w Łącku** – do Związku należy ponad 5 tysięcy członków, istnieje 75 oddziałów i 9 ognisk w kraju. Związek ma także swoje oddziały akademickie i młodzieżowe. Naczelne cele Związku są następujące: Służba Ojczyźnie poprzez dbałość o moralny poziom mieszkańców regionu oraz kulturalny i materialny jego rozwój; Ochrona duchowych i materialnych wartości krajobrazu i środowiska naturalnego regionu.

- **Stowarzyszenie Białych Górali i Lachów Sądeckich – Lokalna Grupa Działania** - w skład LGD wchodzi w całości Gmina Łącko, a LGD obejmuje swymi działaniami cały jej obszar. LGD nie posiada żadnych partnerów w postaci innych gmin.

Poniższa tabela zawiera wykaz wszystkich organizacji pozarządowych z terenu Gminy Łącko.

Tabela 45. Organizacje pozarządowe w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.03.2016

Lp.	Nazwa	Miejscowość	Organizacja Pożytku Publicznego
1.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZARNYM POTOKU	CZARNY POTOK	NIE
2.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W CZERŃCU	CZERNIEC	NIE
3.	STOWARZYSZENIE MIESZKAŃCÓW WSI CZERNIEC	CZERNIEC	NIE
4.	KÓŁKO ROLNICZE W JAZOWSKU	JAZOWSKO	NIE
5.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W JAZOWSKU	JAZOWSKO	NIE
6.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KADCZY	KADCZA	NIE
7.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W KICZNI	KICZNIA	NIE
8.	FUNDACJA "WSPÓŁPRACOWNICY PRAWDY I MIŁOSIERDZIA"	KICZNIA	NIE
9.	TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI ŁĄCKIEJ	ŁĄCKO	NIE
10.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ŁĄCKU	ŁĄCKO	NIE
11.	GMINNY LUDOWY KLUB SPORTOWY "ZYNDRAM" W ŁĄCKU	ŁĄCKO	NIE
12.	STOWARZYSZENIE "DOLINA DUNAJCA"	ŁĄCKO	NIE
13.	FUNDACJA "POTRAFISZ POLSKO"	ŁĄCKO	TAK
14.	STOWARZYSZENIE ŁĄCKA DROGA OWOCOWA	ŁĄCKO	NIE
15.	STOWARZYSZENIE "AMATORSKI RUCH ARTYSTYCZNY ZIEMI ŁĄCKIEJ"	ŁĄCKO	NIE
16.	FUNDACJA ROZWOJU GMINY ŁĄCKO	ŁĄCKO	TAK
17.	STOWARZYSZENIE BIAŁYCH GÓRALI I LACHÓW SĄDECKICH	ŁĄCKO	NIE
18.	STOWARZYSZENIE "WOLONTARIAT ŚW. OJCA PIO"	ŁĄCKO	NIE
19.	ZWIĄZEK PODHALAN ODDZIAŁ W ŁĄCKU	ŁĄCKO	NIE
20.	STOWARZYSZENIE ROZWOJU ZIEM GÓRSKICH	ŁĄCKO	NIE
21.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W MASZKOWICACH	MASZKOWICE	NIE
22.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W OBIDZY	OBIDZA	NIE
23.	LUDOWY KLUB SPORTOWY "GÓRKA"	SZCZEREŻ	NIE
24.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA	WOLA KOSNOWA	NIE
25.	FUNDACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MŁODZIEŻOWEJ	WOLA KOSNOWA	NIE
26.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ZABRZEŻY	ZABRZEŻ	NIE
27.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ZAGORZYNIE	ZAGORZYN	NIE
28.	STOWARZYSZENIE KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH "NASZA ZIEMIA ZAGORZYN"	ZAGORZYN	NIE
29.	OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA W ZARZECZU	ZARZECZE	NIE
30.	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA EDUKACJI I ROZWOJU WSI ZARZECZE	ZARZECZE	NIE
31.	FUNDACJA GINĄCE ZAWODY	ZARZECZE	NIE

Źródło: Urząd Gminy Łącko

4.9 Bezpieczeństwo gminne

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy Łącko zlokalizowanych jest 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w następujących miejscowościach: Łącko, Czerniec, Kadcza, Zabrzeż, Maszkowice, Wola Kosnowa, Zagorzyn, Kiczni, Zarzecze, Jazowsko, Czarny Potok, Obidza.

Trzy jednostki OSP są włączone w struktury Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego. Wszystkie natomiast przynależą do Oddziału Gminnego ZOSP RP w Łącku [Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/122>, data emisji 09.11.2015].

Ochotnicza Straż Pożarna w Łącku jest w posiadaniu 4 pojazdów bojowych. Jest nim [Źródło: <http://www.osp.lacko.pl/sprzet.html>, data emisji 09.11.2015]:

- Mercedes GBA - samochód gaśniczy, z beczką oraz autopompą (dodatkowo z torbą R1 - ratownictwo medyczne),
- Jelcz GCBA - samochód ciężki, gaśniczy z beczką,
- Lublin SLRT- samochód lekki przystosowany do ratownictwa technicznego,
- BUS Ford Transit GLM - samochód lekki gaśniczy z motopompą.

Ochotnicza Straż Pożarna w Kiczni posiada:

- średni samochód ratowniczo-gaśniczy Iveco Unic z 1991 r.
- motopompę przenośną M 8/8 Polonia PO5

Strażacy z OSP w Kiczni zgłaszają potrzebę zakupu motopompy szlamowej i pływającej.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/216>, data emisji 10.11.2015]

Ochotnicza Straż Pożarna w Kadczy to jednostka typu S-2, co oznacza że na wyposażeniu znajdują się tu dwa samochody pożarnicze:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy z funkcją ratownictwa technicznego Steyr 790/Rosenbauer z 1972 r.
- Specjalistyczny lekki samochód ratowniczo – rozpoznawczy Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/210>, data emisji 10.11.2015]

OSP Zagorzyn również zaliczana jest do jednostek typu S-2, czyli posiada na swoim wyposażeniu dwa samochody pożarnicze a są to:

- Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Jelcz 325/JZS z 1990 r.
- Lekki samochód Ratowniczo-Rozpoznawczy ARO 245 z 2004 r.

[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/214>, data emisji 10.11.2015]

OSP w Czerńcu również posiada na swoim wyposażeniu dwa pojazdy a mianowicie:

- Średni samochód ratowniczo-gaśniczy Magirus-Deutz 170D11/Magirus z 1975 r.
- Lekki samochód specjalny ratowniczo-rozpoznawczy z funkcją ratownictwa technicznego Nissan Pickup NP 300 z 2008 r.

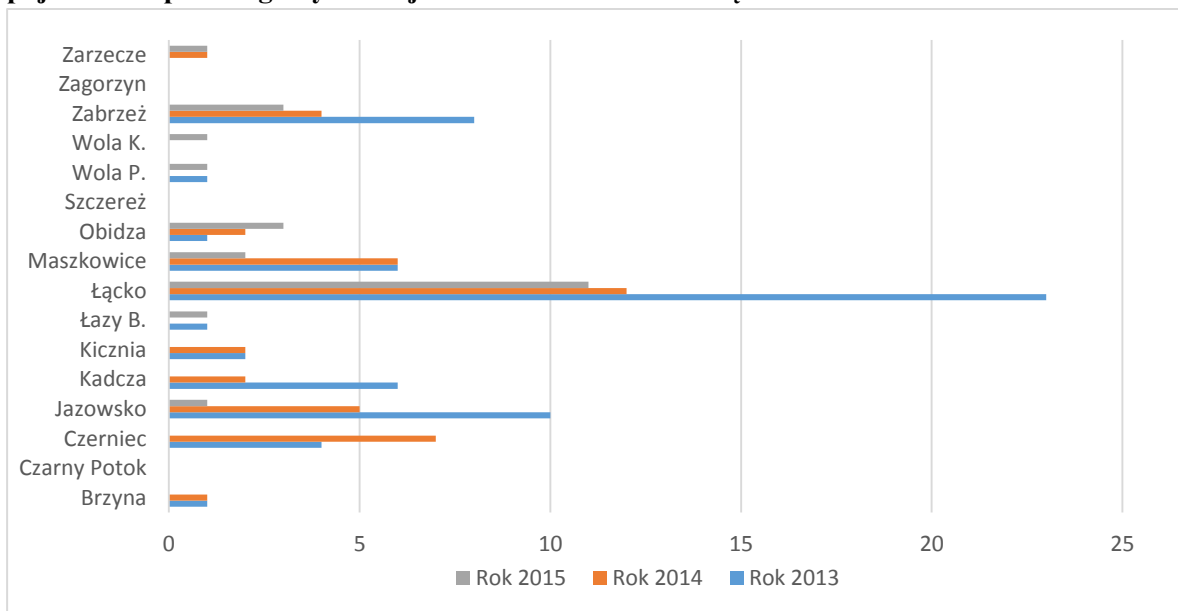
[Źródło: <http://www.nowysacz112.pl/index.php/osp/209>, data emisji 10.11.2015]

POLICJA

Gmina Łącko znajduje się w obszarze działania Komisariatu Policji w Starym Sączu, który ma przydzielony również teren Miasta i Gminy Stary Sącz oraz Gminy Podegrodzie [http://www.nowysacz112.pl/index.php/policja, data emisji 10.11.2015]. W funkcjonującym w Łącku Posterunku Policji policjanci pełnią dyżur przez osiem godzin dziennie [http://jazowsko.info/lacko-koniec-z-calodobowym-posterunkiem-policji-w-lacku/, data emisji 10.11.2015].

Największą liczbę kradzieży w latach 2013 – 2015 odnotowywano kolejno w Łącku, Jazowsku i Zabrzeży. Pomimo znaczącego spadku na przestrzeni analizowanych lat ich udział w gminie w 2015 r. wynosił w Łącku – 45,8%, w Zabrzeży 12,5%, w Jazowsku 4,2%.

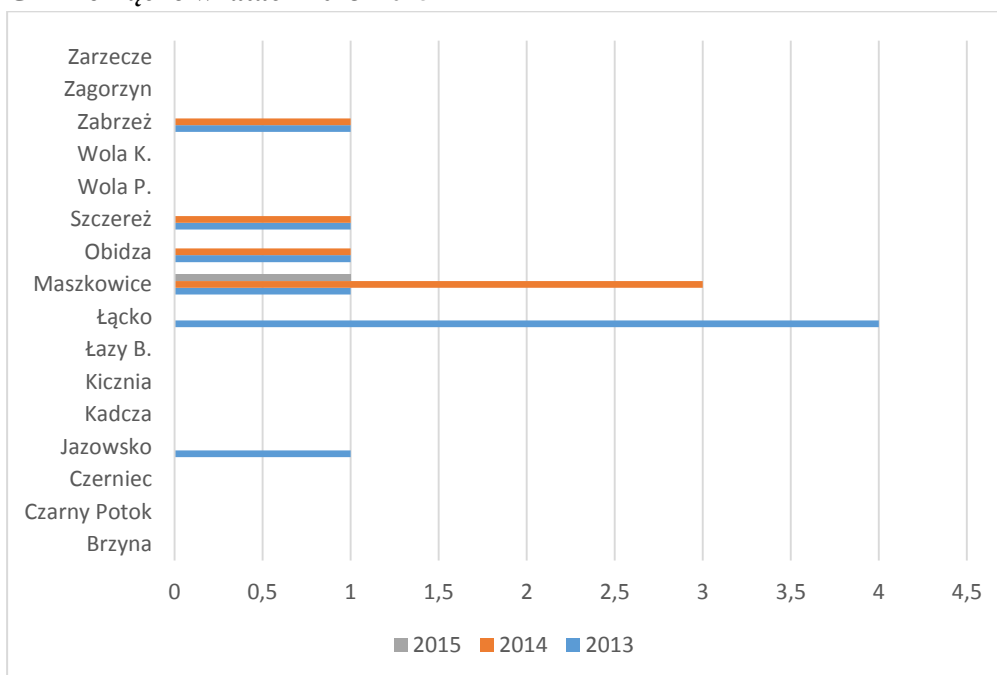
Wykres 29. Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Bójki i rozboje odnotowywano głównie w Łącku i Maszkowicach. W Zabrzeży Szczereżu, Obidzy i Jazowsku były to pojedyncze przypadki. W pozostałych miejscowościach nie było tego typu interwencji.

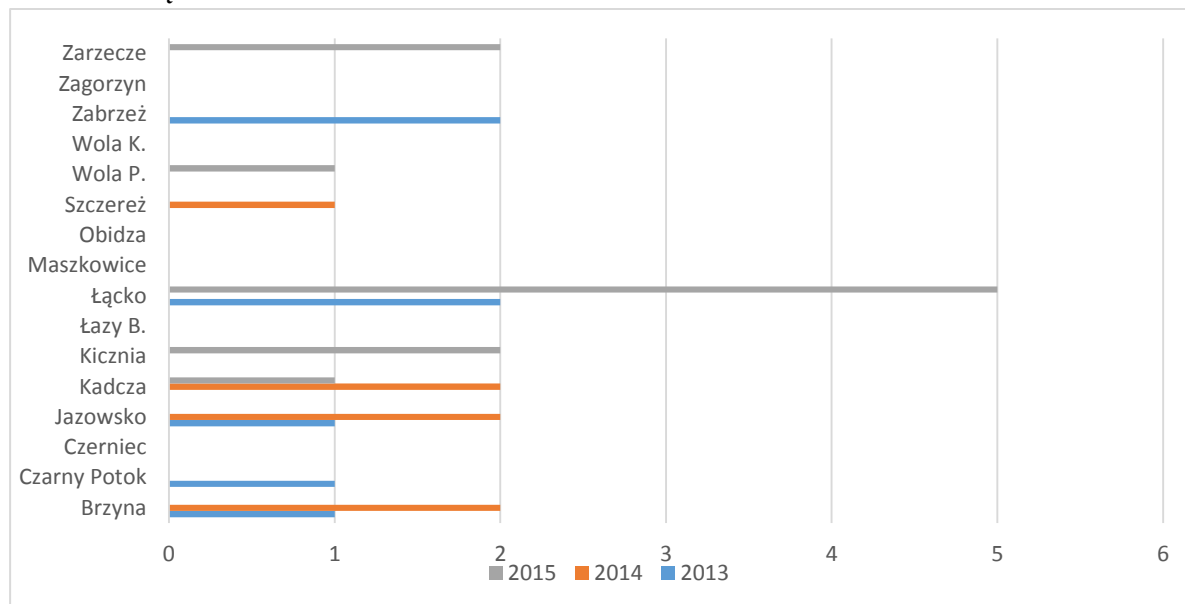
Wykres 30. Liczba przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Interwencje w zakresie przemocy domowej zdarzały się w większości miejscowości, a ich ogólna liczba w gminie wzrastała w kolejnych latach. Najwięcej tego typu przestępstw odnotowano w 2015 r. w Łącku.

Wykres 31. Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

OPIEKA ZDROWOTNA

Na terenie Gminy Łącko wg danych GUS w 2013 r. funkcjonowało 9 przychodni zdrowia. Liczba osób przypadających na 1 przychodnię wynosiła 1 783.

4.10 Identyfikacja problemów w obszarze społecznym

W strefie społecznej zdiagnozowano następujące problemy:

- 1) Przy średnim poziomie bezrobocia dla całej gminy na poziomie 4,21% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Jazowsko, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Obidza i Wola Kosnowa,
- 2) Największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych całej Gminy Łącko notowany jest w Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy skąd pochodzi prawie 53% ogółu bezrobotnych z gminy,
- 3) Przy średnim poziomie długotrwałego bezrobocia dla całej gminy na poziomie 37,75% (liczonym jako ilość zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czerniec, Kadcza, Łazy Brzyńskie, Łącko, Obidza, Szczereż, Zabrzeż i Zagorzyn,
- 4) Przy średnim udziale osób długotrwale bezrobotnych z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 2,36% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Łazach Brzyńskich, Łącku, Obidzy i Zabrzeży.
- 5) Poziom bezrobocia wśród kobiet jest na wyższym poziomie niż średnia gminna (59,54%) w Brzynie, Kadczy, Łazach Brzyńskich, Obidzy, Szczereżu, Zabrzeży, Zagorzynie i Zarzeczu,

- 6) Przy średnim udziale bezrobotnych kobiet z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 3,77% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Łącku, Maszkowicach, Obidzy i Zabrzeży
- 7) Przy średnim poziomie bezrobocia osób młodych (do 25 r. ż.) dla całej gminy na poziomie 27,04% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych do 25 r. ż. w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Czarny Potok, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Maszkowice, Wola Piskulina i Wola Kosnowa,
- 8) Przy średnim udziale bezrobotnych do 25 r. ż. z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 1,66% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Kiczni, Łącku, Maszkowicach, Obidzy i Woli Kosnowej.
- 9) Przy średnim poziomie bezrobocia osób powyżej 45 r. ż. dla całej gminy na poziomie 21,52% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Łącko, Obidza i Zabrzeż,
- 10) Przy średnim udziale bezrobotnych powyżej 45 r. ż. z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 1,56% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kadczy, Łącku, Obidzy i Zabrzeży,
- 11) Przy średnim poziomie bezrobocia osób z niskim wykształceniem dla całej gminy na poziomie 53,84% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych z niskim wykształceniem w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Łazy Brzyńskie, Maszkowice, Obidza, Wola Piskulina i Wola Kosnowa,
- 12) Przy średnim udziale bezrobotnych z niskim wykształceniem z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 3,44% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Brzynie, Jazowsku, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 13) Przy średnim poziomie bezrobocia osób z bez stażu pracy dla całej gminy na poziomie 20,58% (liczonym jako ilość zarejestrowanych bezrobotnych bez stażu pracy w stosunku do liczby bezrobotnych z danej miejscowości) bezrobocie na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Czarny Potok, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Maszkowice, Obidza, Zabrzeż, Zagorzyn i Zarzecze,
- 14) Przy średnim udziale bezrobotnych bez stażu pracy z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie bezrobotnych w gminie na poziomie 1,35% stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kiczni, Łącku, Maszkowicach i Obidzy,
- 15) Przy średnim poziomie przestępczości dla całej gminy na poziomie 0,19% (liczonym jako ilość przestępstw w danej miejscowości w stosunku do liczby jej mieszkańców) przestępczość na wyższym poziomie jest w miejscowościach: Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Wola Piskulina, Zabrzeż i Zarzecze
- 16) Przyjmując liczbę popełnionych przestępstw w 2015 r. za 100% największy ich udział został popełniony w miejscowościach: Łącko, Maszkowice, Obidza, Zabrzeż i Zarzecze (łącznie 77,8%)
- 17) Poziom korzystania z pomocy OPS (liczony jako liczba korzystających z pomocy OPS do liczby ludności obszaru miejscowości) jest na wyższym poziomie niż średnia dla wszystkich miejscowości w: Kiczni, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Piskulinie i Zarzeczu,
- 18) Najwięcej osób objętych pomocą OPS pochodzi z: Jazowska, Kiczni, Łącka, Maszkowice, Obidzy i Zabrzeży,
- 19) Poziom ubóstwa i wykluczenia (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) jest na wyższym

poziomie niż średnia ze wszystkich sołectw w: Kiczni, Maszkowicach, Obidzy, Szczereżu, Woli Piskulinie i Zarzeczcu

- 20) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu ubóstwa z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 5 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Kiczni, Maszkowicach, Obidzy i Zabrzeży,
- 21) Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) jest na wyższym poziomie niż średnia ze wszystkich sołectw w: Brzynie, Czerńcu, Kiczni, Łazach Brzyńskich, Obidzy, Woli Kosnowej i Zarzeczcu,
- 22) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 0,64 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Czerńcu, Jazowsku, Łącku, Obidzy i Woli Kosnowej,
- 23) Poziom uzależnienia od alkoholu (liczony jako udział osób korzystających z pomocy OPS ze względu na alkoholizm w stosunku do liczby mieszkańców miejscowości) nie jest w Gminie Łącko poważnym problemem. Nieznacznie wyróżniają się tu sołectwa: Czarny Potok, Kicznia, Łącko, Szczereż i Wola Piskulina,
- 24) W Gminie Łącko około 2,5% mieszkańców korzysta z pomocy OPS ze względu na niepełnosprawność. Wyższy udział niż średnia gminy w tym zakresie odnotowano w sołectwach: Kicznia, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Piskulina i Zarzeczcu,
- 25) Przy średnim udziale osób korzystających z pomocy OPS z powodu niepełnosprawności z poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie osób korzystających z pomocy OPS w gminie na poziomie 2,18 % stosunek ten jest na wyższym poziomie w: Jazowsku, Łącku, Maszkowicach, Obidzy, i Szczereżu,
- 26) Najwięcej osób w wieku poprodukcyjnym zamieszkuje w 5 miejscowościach: Jazowsko, Łącko, Maszkowice, Obidza i Zabrzeż (53%)
- 27) W skali poszczególnych miejscowości, udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców sołectwa jest na wyższym poziomie niż średnia w gminie w: Brzynie, Czarnym Potoku, Łazach Brzyńskich, Obidzy, Szczereżu, Zabrzeży i Zarzeczcu
- 28) Po jednym obcokrajowcu zamieszkuje w Łącku, Maszkowicach, Woli Kosnowej i Zagorzynie,
- 29) Przy średnim wyniku dla gminy ze sprawdzianu klasy szóstej na poziomie 66,47% słabsze wyniki odnotowano w Czarnym Potoku, Kiczni, Maszkowicach, Obidzy i Zagorzynie
- 30) W przypadku egzaminów gimnazjalnych słabsze niż średnia dla gminy odnotowano wyniki w Łącku i Zagorzynie.
- 31) W zakresie oferty kulturalnej dla społeczności w postaci stałych wydarzeń kulturalnych takowa istnieje tylko w miejscowości Łącko.

Reasumując w strefie społecznej największa kumulacja problemów występuje w m.: Łącko, Jazowsko, Maszkowice, Obidza i Zagorzyn.

II. DELIMITACJA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

1. Analiza wskaźnikowa i metoda delimitacji obszarów problemowych

Analiza wskaźnikowa jest kluczowym narzędziem umożliwiającym delimitację obszarów dysfunkcyjnych. Pierwszym krokiem analizy było zebranie danych liczbowych dla całej gminy i poszczególnych sołectw. Na podstawie zebranych danych statystycznych dotyczących problemów społecznych, gospodarczych, technicznych, przestrzenno – funkcjonalnych i środowiskowych wyliczone zostały poszczególne wskaźniki problemowe dla poszczególnych miejscowości oraz całej gminy. Dla określenia obszaru zdegradowanego przyjęto metodologię badań – analiza statystyczna. Dane dla poszczególnych miejscowości zostały zobrazowane na tle całej gminy. Gdy dany obszar charakteryzuje się przynajmniej jednym kryterium w zakresie czynników społecznych na poziomie równym lub gorszym w stosunku do całej gminy, oraz występuje tam minimum po jednym negatywnym zjawisku w pozostałych analizowanych strefach, dany obszar referencyjny (miejscowość) może zostać zakwalifikowany, jako obszar zdegradowany. Na tej podstawie wyznaczone zostały poszczególne obszary gminy (z zachowaniem spójności przestrzennej), na których można zauważyć wyraźnie gorszą sytuację w porównaniu do średniej dla gminy. Dla uzyskania pełnego obrazu problemów przyjęto do diagnozy wskaźniki: społeczne, gospodarcze, techniczne, przestrzenno - funkcjonalne i środowiskowe. Do wyznaczenia obszarów zdegradowanych zastosowano podział zg. z Ustawą o rewitalizacji, gdzie w art. 9 zapisano, iż: „Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub

3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub

4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska”.

Analizę zjawisk kryzysowych dla obszarów poszczególnych miejscowości przedstawiono w poniższej tabeli, gdzie zagregowano wskaźniki dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (w zależności od dostępności danych – za lata 2014 – 2015). Materiał stanowiący jej bazę stanowił podstawę do określenia ilości problemów występujących w poszczególnych sołectwach a w następstwie do zaproponowania przez Wójta Gminy Łącko obszarów jakie zostaną poddane rewitalizacji z uwzględnieniem najlepszych spodziewanych jej efektów dla całej gminy. Kolorem czerwonym zaznaczono wskaźniki dla poszczególnych miejscowości poniżej średniej dla Gminy Łącko, co wskazuje, iż dany problem występuje w bardzo dużym nasileniu w danym sołectwie.

Tabela 46. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2014 - 2015)

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czerniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy B.	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzecze	Średnia dla Gminy
CZYNNIKI SPOLECZNE																	
Poziom bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	4,73%	3,51%	3,11%	5,92%	3,91%	4,00%	5,65%	3,78%	5,34%	6,46%	2,75%	3,46%	4,78%	3,16%	2,59%	4,14%	4,21%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	4,67%	3,26%	3,26%	14,02%	5,95%	4,67%	3,97%	16,57%	8,50%	13,74%	2,12%	2,12%	4,96%	5,38%	3,68%	3,12%	6,25%
Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych długotrwałe bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru (miejscowości) - dane za 2015 r.	45,45%	21,74%	52,17%	33,33%	50,00%	27,27%	60,71 %	41,88%	16,67%	40,21%	40,00%	20,00%	34,29%	50,00%	38,46%	31,82%	37,75%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	2,12%	0,71%	1,70%	4,67%	2,97%	1,27%	2,41%	6,94%	1,42%	5,52%	0,85%	0,42%	1,70%	2,69%	1,42%	0,99%	2,36%
Poziom bezrobocia wśród kobiet (udział bezrobotnych kobiet w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.	60,61%	30,40%	34,80%	58,60%	76,20%	54,50%	78,60 %	59,00%	56,70%	66,00%	66,70%	53,30%	42,90%	71,10%	61,50%	81,80%	59,54%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	2,83%	0,99%	1,13%	8,22%	4,53%	2,55%	3,12%	9,77%	4,82%	9,07%	1,42%	1,13%	2,12%	3,82%	2,27%	2,55%	3,77%
Poziom bezrobocia osób młodych (udział bezrobotnych osób poniżej 25 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.	15,15%	43,48%	21,74%	32,32%	28,57%	39,39%	17,86 %	21,37%	30,00%	24,74%	13,33%	46,67%	42,86%	13,16%	19,23%	22,73%	27,04%

- w skali gminy - dane za 2015 r.	0,71%	1,42%	0,71%	4,53%	1,70%	1,84%	0,71%	3,54%	2,55%	3,40%	0,28%	0,99%	2,12%	0,71%	0,71%	0,71%	1,66%
Poziom bezrobocia osób pow. 45 r.ż. (udział osób bezrobotnych powyżej 45 r.ż. w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.	24,24%	8,70%	34,78%	27,27%	28,57%	9,09%	17,86%	39,32%	16,67%	24,74%	6,67%	20,00%	20,00%	28,95%	19,23%	18,18%	21,52%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	1,13%	0,28%	1,13%	3,82%	1,70%	0,42%	0,71%	6,52%	1,42%	3,40%	0,14%	0,42%	0,99%	1,56%	0,71%	0,57%	1,56%
Poziom bezrobocia osób z niskim wykształceniem (udział osób bezrobotnych z niskim wykształceniem w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.	87,88%	56,52%	60,87%	60,61%	45,24%	45,45%	64,29%	45,30%	66,67%	59,79%	26,67%	60,00%	62,86%	36,84%	46,15%	36,36%	53,84%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	4,11%	1,84%	1,98%	8,50%	2,69%	2,12%	2,55%	7,51%	5,67%	8,22%	0,57%	1,27%	3,12%	1,98%	1,70%	1,13%	3,44%
Poziom bezrobocia osób bez stażu pracy (udział osób bezrobotnych bez stażu pracy w liczbie bezrobotnych w miejscowości) - dane za 2015 r.	9,09%	26,09%	8,70%	24,24%	21,43%	33,33%	17,86%	13,68%	43,33%	22,68%	20,00%	6,67%	11,43%	21,05%	26,92%	22,73%	20,58%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	0,42%	0,85%	0,28%	3,40%	1,27%	1,56%	0,71%	2,27%	3,68%	3,12%	0,42%	0,14%	0,57%	1,13%	0,99%	0,71%	1,35%
Poziom przestępczości (liczba przestępstw w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%	0,09%	0,24%	0,20%	0,52%	0,27%	0,20%	0,00%	0,46%	0,14%	0,25%	0,00%	0,56%	0,19%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	0,00%	0,00%	0,00%	2,78%	2,78%	5,56%	2,78%	44,44%	8,33%	8,33%	0,00%	5,56%	2,78%	8,33%	0,00%	8,33%	6,25%

poziom korzystania z pomocy OPS (liczba korzystających z pomocy społecznej do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	5,73%	5,50%	4,59%	6,75%	3,82%	13,32%	4,64%	2,68%	13,54%	9,99%	10,99%	11,55%	7,10%	5,91%	6,37%	10,55%	7,69%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	3,52%	3,17%	3,00%	9,96%	3,61%	9,69%	2,03%	7,31%	13,39%	13,22%	5,29%	4,41%	4,58%	6,26%	5,64%	4,93%	6,25%
poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	4,58%	3,82%	3,65%	5,32%	1,77%	11,74%	3,63%	1,65%	11,04%	9,19%	9,71%	9,47%	6,15%	4,83%	4,58%	8,47%	6,22%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	2,82%	2,20%	2,38%	7,84%	1,67%	8,55%	1,59%	4,49%	10,93%	12,16%	4,67%	3,61%	3,96%	5,11%	4,05%	3,96%	5,00%
poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na bezradność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	0,86%	0,15%	1,49%	0,66%	0,28%	0,85%	1,21%	0,55%	0,53%	1,20%	0,73%	0,23%	1,50%	0,42%	0,50%	0,75%	0,74%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,53%	0,09%	0,97%	0,97%	0,26%	0,62%	0,53%	1,50%	0,53%	1,59%	0,35%	0,09%	0,97%	0,44%	0,44%	0,35%	0,64%
poziom uzależnienia od alkoholu (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	0,00%	0,15%	0,00%	0,00%	0,00%	0,48%	0,00%	0,10%	0,00%	0,07%	0,18%	0,23%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,35%	0,00%	0,26%	0,00%	0,09%	0,09%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,06%

poziom niepełnosprawności (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	1,29%	1,37%	2,03%	2,45%	1,21%	2,66%	1,41%	0,90%	5,88%	5,13%	7,51%	3,23%	1,78%	0,92%	1,09%	3,58%	2,65%
- % osób objętych pomocą OPS w gminie	0,79%	0,79%	1,32%	3,61%	1,15%	1,94%	0,62%	2,47%	5,81%	6,78%	3,61%	1,23%	1,15%	0,97%	0,97%	1,67%	2,18%
wskaźnik depopulacji obszaru zdegradowanego (roczny ubytek liczby ludności w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości – średnia z przestrzeni ostatnich trzech lat, liczba ludności na początku roku bazowego = 100%)	-1,47%	1,33%	3,02%	1,12%	2,14%	-0,42%	- 0,50%	1,11%	1,95%	1,65%	1,02%	2,02%	1,52%	-0,25%	2,45%	0,09%	1,05%
liczba ludności w wieku poprodukcyjnym - dane za 2014 r.	93	96	70	189	112	75	66	328	116	172	63	46	62	158	100	70	114
udział ludności w wieku poprodukcyjnym -dane za 2014 r.	13,12%	15,05%	9,60%	11,28%	10,45%	8,92%	13,33 %	10,56%	10,36%	11,37%	11,65%	10,80%	8,42%	13,26%	9,95%	12,92%	11,31%
- udział osób w wieku poprodukcyjnym z poszczególnych miejscowości w skali gminy	5,12%	5,29%	3,85%	10,41%	6,17%	4,13%	3,63%	18,06%	6,39%	9,47%	3,47%	2,53%	3,41%	8,70%	5,51%	3,85%	6,25%
liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0	1
- w skali gminy	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%	25,0%	0,0%	6,25%
oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży (0-brak oferty, 1-są zajęcia)	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	0,38
wyniki z egzaminów klasy 6 szkoły podstawowej	-	60,60%	-	69,00%	70,50%	65,90%	-	70,70%	55,70%	64,50%	80,50%	-	-	68,90%	52,50%	72,40%	66,47%

wyniki egzaminów klasy 3 gimnazjum	-	-	-	56,70%	-	-	-	51,30%	-	-	-	-	-	-	52,00%	-	53,33%
liczba stałych wydarzeń kulturalnych w roku	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	1

CZYNNIKI TECHNICZNE

liczba budynków wybudowanych przed 1989r	276	132	117	250	195	121	0	571	183	321	86	63	118	228	156	118	183
- w skali miejscowości	92,3%	71,4%	60,0%	54,5%	64,8%	64,7%	0,0%	61,0%	66,5%	72,3%	66,7%	61,2%	61,8%	57,3%	55,1%	68,2%	61,1%
- w skali gminy	9,4%	4,5%	4,0%	8,5%	6,6%	4,1%	0,0%	19,5%	6,2%	10,9%	2,9%	2,1%	4,0%	7,8%	5,3%	4,0%	6,3%
liczba budynków wybudowanych po 1989 r.	23	53	78	209	106	66	146	365	92	123	43	40	73	170	127	55	111
- w skali miejscowości	7,7%	28,6%	40,0%	45,5%	35,2%	35,3%	100,0 %	39,0%	33,5%	27,7%	33,3%	38,8%	38,2%	42,7%	44,9%	31,8%	38,9%
- w skali gminy	1,3%	3,0%	4,4%	11,8%	6,0%	3,7%	8,3%	20,6%	5,2%	7,0%	2,4%	2,3%	4,1%	9,6%	7,2%	3,1%	6,3%
liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	1	0	1
liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg	299	53	86	391	301	187	59	170	192	444	48	103	191	398	283	173	211
- w liczbie budynków	100,0%	28,6%	44,1%	85,2%	100,0%	100,0%	40,4%	18,2%	69,8%	100,0%	37,2%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	71,8%
Udział mieszkań z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w wodociąg w skali gminy	8,9%	1,6%	2,5%	11,6%	8,9%	5,5%	1,7%	5,0%	5,7%	13,1%	1,4%	3,0%	5,7%	11,8%	8,4%	5,1%	6,3%
liczba mieszkań niewyposażonych w kanalizację	299	185	85	214	301	42	146	271	275	444	129	99	190	370	108	173	208
- w liczbie budynków	100,0%	100,0%	43,6%	46,6%	100,0%	22,5%	100,0 %	29,0%	100,0%	100,0%	100,0%	96,1%	99,5%	93,0%	38,2%	100,0%	70,8%
Udział mieszkań z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w kanalizację w skali gminy	9,0%	5,6%	2,6%	6,4%	9,0%	1,3%	4,4%	8,1%	8,3%	13,3%	3,9%	3,0%	5,7%	11,1%	3,2%	5,2%	6,3%

CZYNNIKI PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNE

liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
liczba i stan infrastruktury sportowej ilość obiektów x ocena (0-brak, 1-jest, ale o złym stanie technicznym, 2 - jest w dobrym stanie technicznym)	0	2	0	4	3	0	0	4	2	0	2	0	0	1	1	1	1,25
liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnętrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00
CZYNNIKI GOSPODARCZE																	
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2014 r.	2,8	3,3	5,3	4,0	2,9	2,5	4,4	6,5	2,6	3,1	3,3	4,0	4,3	4,2	2,9	2,4	4,0
- w skali gminy - dane za 2014 r	3,0%	3,2%	5,9%	10,2%	4,7%	3,2%	3,3%	30,7%	4,4%	7,1%	2,7%	2,6%	4,9%	7,6%	4,4%	2,0%	6,3%
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	0,0%	0,5%	0,8%	0,7%	0,5%	0,5%	0,6%	0,8%	0,3%	0,3%	0,4%	0,9%	0,7%	0,6%	0,2%	0,6%	0,5%
- w skali gminy	0,0%	3,4%	6,8%	12,5%	5,7%	4,5%	3,4%	29,5%	3,4%	4,5%	2,3%	4,5%	5,7%	8,0%	2,3%	3,4%	6,3%
liczba terenów inwestycyjnych występujących w poszczególnych miejscowościach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
liczba terenów mogących pełnić funkcje terenów pod inwestycje	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1

CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE

występowanie zagrożenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku, Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego, KMP w Nowym Sączu

Tabela 47. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

	Brzyna	Czarny Potok	Czerniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy Brzyńskie	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce
CZYNNIKI SPOŁECZNE																
w skali miejscowości	9	8	5	8	6	12	9	8	13	15	9	8	6	9	8	10
w skali gminy	1	1	1	12	4	5	1	14	11	14	2	1	3	7	1	1
suma	10	9	6	20	10	17	10	22	24	29	11	9	9	16	9	11
CZYNNIKI TECHNICZNE																
w skali miejscowości	8	5	1	5	9	5	1	3	7	8	5	5	5	6	3	5
w skali gminy	4	1	1	3	4	1	0	2	2	3	1	1	1	3	1	1
suma	12	6	2	8	13	6	1	5	9	11	6	6	6	9	4	6
CZYNNIKI GOSPODARCZE																
w skali miejscowości	4	3	2	2	4	4	2	1	4	4	4	3	2	2	4	3
w skali gminy	2	2	0	0	2	2	2	0	2	1	2	2	2	0	2	2
suma	6	5	2	2	6	6	4	1	6	5	6	5	4	2	6	5
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE																
w skali miejscowości	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
w skali gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
CZYNNIKI PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNE																
w skali miejscowości	3	2	3	2	2	3	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3
w skali gminy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
suma	3	2	3	2	2	3	3	2	2	3	2	3	3	3	3	3

GLOBALNIE																
w skali miejscowości	25	18	12	16	22	23	16	13	25	31	21	20	17	21	17	22
w skali gminy	7	4	3	15	10	8	3	16	15	18	5	4	6	10	4	4
Suma	32	22	15	31	32	31	19	29	40	49	26	24	23	31	21	26

Źródło: opracowanie własne

W każdym sołectwie w Gminie Łącko występują problemy społeczne wskazujące na konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych, przy czym najwięcej negatywnych czynników społecznych występuje w miejscowościach: Łącko, Maszkowice, Obidza i Jazowsko. Ponadto na obszarze gminy występują liczne problemy gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, a także techniczne i środowiskowe. Potwierdzają to przekroczone dla poszczególnych sołectw wartości referencyjne analizowanych wyżej wskaźników. Przy braku szybkiej reakcji na te zjawiska przez władze gminy, może dojść do nieodwracalnych degradacji opisywanych tu stref w gminie i wyraźnego pogorszenia się bytu jej mieszkańców. W obszarach tych stwierdzono również szereg zjawisk pozytywnych, mogących wesprzeć działania rewitalizacyjne do których można zaliczyć:

- bliskie położenie Nowego Sącza, jako ośrodka miejskiego,
- wysokie walory środowiskowe,
- dobry stan podstawowej infrastruktury drogowej,
- dobre usytuowanie w sieci komunikacyjnej,
- dobre zarządzanie gminą,
- dobra baza oświatowa,
- dbałość o dziedzictwo kulturalne.

Do negatywnych czynników występujących w poszczególnych sferach zaliczono:

- 1) **Sfera społeczna:** duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej; zubożenie społeczeństwa i duży stopień ubóstwa wśród mieszkańców; duża ilość osób bezrobotnych; migracja młodych ludzi – wyludnianie się wsi; wyraźna koncentracja zjawisk przestępczych w kilku sołectwach; starzenie się społeczeństwa; niewielka oferta zajęć pozaszkolnych lub jej brak; niskie wyniki edukacyjne uczniów; brak oferty stałych wydarzeń kulturalnych.
- 2) **Sfera przestrzenno - funkcjonalna:** niewystarczający stopień skanalizowania gminy; niski poziom dostępu do sieci wodociągowej; brak gazyfikacji; brak wytyczonych ścieżek rowerowych; brak chodników w dużej części sołectw; brak miejsc aktywnego wypoczynku; brak terenów inwestycyjnych; brak miejsca, w którym można by było realizować zadania w zakresie propagowania kultury lokalnej oraz prowadzić edukację patriotyczno – historyczną; brak dostępu do zasobów infrastruktury sportowo – rekreacyjnej; brak dostępu do infrastruktury kultury.
- 3) **Strefa techniczna:** zły stan techniczny budynków publicznych; niski poziom efektywności energetycznej budynków publicznych, niewielka ilość mieszkań z podłączoną siecią kanalizacyjną czy wodociągową.
- 4) **Sfera gospodarcza:** brak miejsc pracy, brak zakładów przemysłowych; niekorzystne warunki dla rozwoju działalności gospodarczej, niskie dochody gminy, słabnąca koniunktura gospodarcza w kraju oraz atrakcyjność inwestycyjna i osadnicza sąsiednich gmin; niski wskaźnik przedsiębiorczości; niska efektywność rolnictwa; brak instrumentów, które pomagałyby w rozwoju przedsiębiorczości i tworzeniu miejsc pracy; brak promocji turystycznej gminy.
- 5) **Strefa środowiskowa:** ryzyko występowania zanieczyszczeń powietrza pochodzące z ruchu drogowego oraz z zanieczyszczeń napływowych z niedalekiego Nowego Sącza.

Jak zidentyfikowano na terenie zdegradowanym występuje wysoki poziom ubóstwa, wysoki poziom długotrwałego bezrobocia oraz niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego, co jednoznacznie kwalifikuje obszar zlokalizowany na terenie Gminy Łącko do uznania jako obszar zdegradowany wymagający interwencji zmierzających do przywrócenia utraconych funkcji społeczno-gospodarczych. Przekroczenie wartości referencyjnych określonych dla poszczególnych wskaźników oznacza konieczność podjęcia działań, których efektem będzie poprawa sytuacji społeczno – gospodarczej w Gminie.

2. Podsumowanie wyników konsultacji społecznych

Partycypacja społeczna została wpisana w proces rewitalizacji zdegradowanych obszarów Gminy Łącko jako fundament działań na różnych jego etapach, tj. identyfikacja, planowanie, realizacja, monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych oraz gotowości i świadomości mieszkańców o partycypacyjnym współdecydowaniu o obszarze objętym programem rewitalizacji. Ponadto, realizuje zasadę partnerstwa wynikającą z art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013, polegającą na łączeniu szerokiego grona partnerów (w szczególności lokalnych społeczności i przedsiębiorców) w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu, także z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Opiera się ona na założeniu, że opinia środowiska lokalnego jest najważniejszym elementem tworzenia dokumentu, który ma stanowić narzędzie do projektowania konkretnych zadań, podejmowanych w celu rozwiązywania problemów i eliminacji niepożądanych zjawisk, a tym samym podnoszących jakość życia mieszkańców terenów zdegradowanych.

Podczas prac nad dokumentem, a w ramach konsultacji społecznych mających na celu zdiagnozowanie obecnej sytuacji na terenie gminy i zbudowanie założeń programowych, przeprowadzone zostało anonimowe badanie ankietowe metodą CAWI oraz konsultacje społeczne prowadzone w formie spotkań z lokalną społecznością. Wyniki prowadzonych badań pokazały potrzeby i oczekiwania w zakresie rozwoju Gminy Łącko z perspektywy lokalnej społeczności.

Podsumowując zawartą w **załączniku nr 2** do GPR analizę konsultacji społecznych, należy postawić następujące wnioski determinujące rewitalizację na obszarze Gminy Łącko:

- Najbardziej oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji problemowych obszarów gminy według mieszkańców są:
  - ✓ zwiększenie liczby miejsc pracy,
  - ✓ rozwój przedsiębiorczości,
  - ✓ poprawa stanu infrastruktury drogowej,
  - ✓ stworzenie bazy turystyczno-rekreacyjnej,
  - ✓ zapewnienie dostępu do infrastruktury edukacji kulturalnej poprzez budowę szkoły muzycznej w m. Łącko,
  - ✓ wyznaczenie obszarów dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez wytyczenie i zagospodarowanie terenów nad rzeką Dunajec na cele turystyczne w m. Łącko oraz m. Jazowsko,
  - ✓ zapewnienie dostępu do wysokiej jakości edukacji poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży a także modernizację obiektu przedszkola w m. Łącko i w m. Jazowsko,
  - ✓ zwiększenie integracji mieszkańców i pobudzenie ich aktywności lokalnej.
- Priorytetowe działania w zakresie osiągnięcia ww. efektów rewitalizacji powinny koncentrować się na:
  - ✓ modernizacji głównych ciągów drogowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
  - ✓ stworzeniu warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
  - ✓ zapewnienie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury kultury,
  - ✓ zapewnienie dostępu do wysokiej jakości oferty edukacyjnej,
  - ✓ budowie oferty spędzania czasu wolnego.

W trakcie procesu konsultacji społecznych zgłoszono poniższe przedsięwzięcia, które zdaniem mieszkańców Gminy Łącko są niezbędne do rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Podczas konsultacji wskazano następujące problemy i wynikające z nich propozycje projektów:

1) Budowa budynku szkoły muzycznej w m. Łącko

Podczas konsultacji mieszkańcy wskazywali na konieczność budowy budynku wielofunkcyjnego dla działalności szkoły muzycznej, biblioteki oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Łącku. Szkoła muzyczna I stopnia w Łącku została utworzona Uchwałą Nr 46/2007 Rady Gminy w Łącku dn. 22.06.2007 r. Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Łącko, zaś organem prowadzącym nadzór pedagogiczny jest Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Siedziba szkoły znajduje się w wynajmowanym budynku przy jednostce OSP w Łącku. Szkoła obecnie posiada dziesięć sal w których indywidualną naukę gry na instrumencie pobierają uczniowie oraz jedną dużą salę gdzie odbywają się zajęcia z kształcenia słuchu i rytmiki. Szkoła wyposażona jest w niezbędny do funkcjonowania sprzęt jednakże jej największym problemem jest brak odpowiednich sal do prowadzenia zajęć oraz ich niewystarczająca ilość. Obecnie w szkole kształcą się 195 uczniów. Pomieszczenia gdzie obecnie prowadzone są zajęcia nie posiadają odpowiednich warunków izolacji akustycznej co znacznie utrudnia prowadzenie zajęć oraz obniża ich jakość. Ponadto obecnie szkoła nie posiada Sali koncertowej gdzie można by prezentować umiejętności nabyte przez uczniów, a także nie posiada odpowiedniego zaplecza socjalnego. Budynek nie jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Widząc jak dużym zainteresowaniem wśród osób młodych cieszy się nauka w zakresie kultury i artystyczna, koniecznym jest budowa obiektu dla dalszego rozwoju Szkoły Muzycznej. Rodzice uczniów wraz z władzami Gminy planują rozszerzyć ofertę szkoły o II stopień, do czego nowa siedziba jest niezbędna z uwagi na obecny brak wolnej powierzchni w wynajmowanym budynku. Uczniowie kształcący się w I stopniu będą mogli kontynuować naukę w tym samym miejscu. Zazwyczaj wybór szkoły związany jest z dogodną dla ucznia lokalizacją i łatwym połączeniem komunikacyjnym, co więcej nowy budynek pozwoli na zapewnienie dostępu do edukacji muzycznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych. Ponadto, jak wskazali mieszkańcy w Łącku nie ma pomieszczeń dla działalności Domu Kultury. Obecnie GOK prowadzi swoje działania w wynajmowanych pomieszczeniach OPS w Łącku gdzie nie ma możliwości na świadczenie kompleksowych usług kulturalnych oraz edukacyjnych. Obecnie chcąc organizować różnego rodzaju kształcenie w zakresie kultury, konkursy czy wystawy korzysta on z pomieszczeń Hali widowiskowo- sportowej w Łącku. Brak pomieszczeń dla działalności domu kultury znacznie ogranicza aktywność kulturalną zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży a także osób starszych. Ponadto jak zgłaszali uczestnicy spotkań w Łącku nie ma ogólnodostępnej kafejki internetowej oraz pomieszczeń dla organizacji spotkań koła gospodyń wiejskich.

2) Wyznaczenie obszarów inwestycyjnych w zakresie rozwoju przemysłu turystycznego w m. Łącko i m. Jazowsko wraz z ich zagospodarowaniem

Mieszkańcy Gminy podczas konsultacji wskazywali na konieczność wyznaczenia i zagospodarowania terenu nad rz. Dunajec w m. Łącko oraz terenów wzdłuż drogi wojewódzkiej w m. Jazowsko. Obecnie mieszkańcy oraz przyjezdni zwłaszcza w okresie letnim, teren nad Dunajcem w m. Łącko wykorzystują jako „dziką” plażę, co powoduje z jednej strony duże zagrożenie utonieniami (teren nie strzeżony) oraz zagrożenie dla środowiska naturalnego (przyjezdni zostawiają po sobie duże ilości śmieci oraz niszczą środowisko naturalne). Wskazany obszar leży na terenie Popradzkiego Parku Krajobrazowego oraz na obszarze chronionym NATURA. Realizacja powyższego przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy warunków i jakości życia na wsi. Obecnie stan techniczny otoczenia wokół rz. Dunajec, jest niezadowolający, nie są zagospodarowane miejsca plażowe, brak jest wytyczonego miejsca w formie kąpieliska, brak jest miejsc parkingowych oraz podstawowej infrastruktury turystycznej tj. toalety, kosze na śmieci, plac zabaw dla dzieci, ścieżki spacerowo- rowerowe itp. Jak wynika z informacji pozyskanych od mieszkańców Gminy w okresie letnim zwłaszcza w dni wolne od pracy na tym obszarze wypoczywa średnio ok. 1,5 tys. osób. Obrazuje to, jak dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Gminy oraz turystów cieszy tego typu infrastruktura oraz jak duża jest potrzeba w zakresie realizacji takiej inwestycji w m. Łącko.

W Jazowsku gmina dysponuje terenem wzdłuż drogi wojewódzkiej biegnącej do Nowego Targu. Obszar ten z uwagi na swoje położenie, wielkość oraz walory przyrodnicze może stać się terenem pod inwestycje w zakresie branży turystycznej, dlatego też zadaniem jest utworzenie tam turystycznej strefy aktywności gospodarczej, co pozwoli na stworzenie nowych miejsc pracy i spadek bezrobocia nie tylko w m. Jazowsko ale w całej gminie.

Ponadto mieszkańcy wskazywali na problem w zakresie niskiego standardu dróg gminnych, brak chodników oraz parkingów, co znacznie ogranicza możliwości rozwoju gospodarczego gminy.

3) Budowa infrastruktury sportowo –rekreacyjnej w m. Zagorzyn

W/w przedsięwzięcie zostało zgłoszone podczas spotkania konsultacyjnego jakie odbyło się 21 października 2015r. o godz. 18.00 w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie. Podczas spotkania mieszkańcy wsi Zagorzyn oraz okolicznych miejscowości wskazali na konieczność budowy infrastruktury sportowo- rekreacyjnej przy Zespole Szkół w Zagorzynie. Obecnie szkoła nie posiada zewnętrznej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, co stanowi duże ograniczenie dla aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz powoduje brak możliwości do organizacji wydarzeń sportowych oraz integracyjnych dla mieszkańców wsi Zagorzyn. Obecnie do Zespołu Szkolno- Gimnazjalnego w Zagorzynie uczęszcza 426 uczniów i uczennic, co stanowi aż 17,9% ogółu dzieci i młodzieży kształcącej się we wszystkich szkołach w gminie. Jak wynika z informacji przekazanych podczas spotkania mieszkańcy Zagorzyna wskazują na rosnący problem w zakresie otyłości dzieci i młodzieży, a także braku możliwości do organizacji zajęć sportowo- rekreacyjnych oraz wydarzeń integracyjnych dla mieszkańców. Ponadto brak przedmiotowej infrastruktury znacznie ogranicza możliwości rozwoju turystycznej m. Zagorzyn, gdzie obecnie znajduje się szlak rowerowy Łącko – Czerniec - Zagorzyn – Wola Kosnowa – Kicznia – Łącko (18 km) i szlak turystyczny - Zagorzyn – Modyń oraz duże połacie leśne dające możliwość na rozwój agroturystyki. Jednakże braki w infrastrukturze sportowo-turystycznej (brak boisk wielofunkcyjnych, placów zabaw, zewnętrznych siłowni, ławeczek, terenów piknikowych) powodują małą ilość turystów odwiedzających tą miejscowość, a także znacznie ograniczają możliwości spędzania wolnego czasu przez mieszkańców wsi Zagorzyn i miejscowości sąsiadujących. Wg. danych za II kw. 2015r. zawartych w Raporcie, który powstał przy współpracy z instytutem badawczym Millward Brown w Polsce aż 49,88% ludności jest otyłe, w województwie małopolskim wskaźnik ten wynosił 47,54%. Problemy z nadwagą ma prawie co druga osoba. Otyłość prowadzi do nadciśnienia tętniczego, choroby zwyrodnieniowej stawów, obniżenia jakości życia. W Gminie Łącko zaplanowano budowę ścieżek dla biegaczy aby mieszkańcy oraz przyjezdni z okolicznych miejscowości, zwłaszcza mieszkańcy Miasta Nowy Sącz mogli aktywnie spędzać czas wolny. Jedna ze ścieżek przebiega przez m. Zagorzyn dlatego też budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy Szkole pozwoliłaby na uzupełnienie oraz rozszerzenie podstawowej oferty ścieżek turystycznych. Według danych z Urzędu Gminy w Łącku (stan na 31.12.2014r.) ponad 11% ludności gminy to osoby w wieku poprodukcyjnym (w tym w samym Zagorzynie mieszka ok. 10% osób w wieku poprodukcyjnym), które z uwagi na ograniczenia ruchowe i zdrowotne nie mogą uprawiać zaawansowanej aktywności ruchowej. Siłownie zewnętrzne są idealne dla takich osób. Budowa siłowni i placu zabaw pozwoli na zwiększenie udziału mieszkańców wsi Zagorzyn uprawiających aktywność fizyczną oraz promocję mody na zdrowy i aktywny tryb życia. Połączenie siłowni i placu zabaw pozwoli rodzinom z dziećmi wspólnie spędzać aktywnie czas na świeżym powietrzu.

4) Zapewnienie dzieciom dostępu do wysokiej jakości usług opieki przedszkolnej

Na terenie Gminy Łącko funkcjonują 2 przedszkola samorządowe, w m. Łącko i w m. Jazowsko. Jak podkreślali mieszkańcy uczestniczący w spotkaniach konsultacyjnych w m. Jazowsko występuje konieczność budowy lub modernizacji nowego obiektu z przeznaczeniem na przedszkole publiczne. Obecnie w Jazowsku działa przedszkole do którego uczęszcza 25 dzieci. Przedszkole ulokowane jest w budynku, dla którego po przeprowadzeniu oceny warunków technicznych stwierdzono brak możliwości jego dalszego użytkowania a także modernizacji (budynek zakwalifikowano do rozbiórki). Budynek ten znajduje się w bardzo złym stanie technicznym co powoduje konieczność zmiany lokalizacji siedziby przedszkola na inne, spełniające wymogi p. pożarowe, Sanepidu oraz wymogi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny

odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Jak podkreślali mieszkańcy Jazowska oraz okolicznych wsi, z których dowożone są dzieci do przedszkola zmiana lokalizacji poprzez budowę nowego obiektu lub dostosowanie pomieszczeń w innym obiekcie pozwoli na zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa oraz dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, co więcej pozwoli na stworzenie nowych miejsc przedszkolnych. Realizacja tego przedsięwzięcia pozwoli na podniesienie jakości i efektywności kształcenia elementarnego oraz poprawę dostępności do infrastruktury edukacji przedszkolnej na terenie m. Jazowsko a także w całej gminie. Przedsięwzięcie to umożliwi także dzieciom niepełnosprawnym ruchowo korzystać z oferty Przedszkola oraz przyczyni się do poprawy warunków prowadzenia zajęć i pracy w Przedszkolu.

Przedszkole Samorządowe w m. Łącko wymaga przeprowadzenia prac modernizacyjnych z uwagi na niski standard obiektu. Jak wynika z ekspertyzy technicznej w tym obiekcie konieczne jest przeprowadzenie prac w zakresie głębokiej termomodernizacji oraz modernizacji pomieszczeń sal zajęć wraz z zapleczem sanitarnym. Obecnie do tej placówki uczęszcza 50 dzieci i pomimo większej ilości chętnych nie ma możliwości lokalowych na zwiększenie miejsc w tej placówce, stąd też nowy obiekt przedszkola w Jazowsku pozwoliłby na zabezpieczenie potrzeb mieszkańców w zakresie opieki nad dziećmi do lat 7. Co więcej obecne koszty utrzymania Przedszkola w Łącku są bardzo wysokie z uwagi na stary, nieefektywny system grzewczy (stary piec węglowy). Przedszkole nie jest dostosowane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami ruchowymi (brak podjazdu, niedostosowanie toalet i sal zajęć), których jak pokazują dane z OPS w Łącku na obszarze gminy mieszka ok. 32.

Edukacja przedszkolna jest najważniejszym etapem edukacji. Przedszkola to nie "przechowalnie" dzieci. Od jakości ich pracy zależą szanse dalszego kształcenia w szkołach. Tymczasem w Polsce dzieci wiejskie mają znacznie trudniejszy dostęp do edukacji przedszkolnej niż dzieci w miastach. Dlatego też realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia jest niezbędna dla rozwiązania jednego z kluczowych problemów społecznych gminy jakim jest mała ilość miejsc w przedszkolach publicznych oraz zły stan infrastruktury technicznej przedszkoli.

5) Brak miejsc do integracji oraz organizacji spotkań dla mieszkańców w m. Łącko, Jazowsko i Zagorzyn

Mieszkańcy Gminy podczas konsultacji społecznych wskazywali na konieczność uruchomienia w m. Łącko, Jazowsko i Zagorzyn punktów gdzie mieszkańcy, zwłaszcza członkowie kół gospodyń wiejskich, członkowie organizacji pozarządowych oraz młodzież mogłaby organizować spotkania tematyczne, warsztaty z rękodzieła ludowego oraz warsztaty tematyczne dla osób starszych. Jak wskazywali mieszkańcy z w/w miejscowościach za wyjątkiem budynków szkół nie ma żadnych innych obiektów infrastruktury społecznej, które były by dostępne dla mieszkańców, co więcej w obiektach szkół nie ma możliwości organizacji spotkań dla mieszkańców gdyż jest problem z ich dostępnością w godzinach popołudniowych oraz w weekendy, gdyż obiekty te są zamknięte. Niewystarczająca oferta zajęć pozaszkolnych oraz zagospodarowania czasu wolnego powoduje niską wiedzę i umiejętności wśród mieszkańców w zakresie twórczego, aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego. Brak możliwości rozwijania swoich zainteresowań i umiejętności jest przyczyną niskiej samooceny dzieci i młodzieży. Utrudniony dostęp do alternatywnej oferty kulturalnej, sportowej, edukacyjnej powoduje bierność wśród mieszkańców, nie podejmowanie inicjatyw na rzecz własnej rodziny i środowiska. Zwiększenie ilości działań w środowisku lokalnym dzięki realizacji przedsięwzięcia z zakresu opracowania oraz wdrożenia zajęć pozaszkolnych oraz uruchomienia świetlic wiejskich, przyczyni się do większej integracji rodzin i wszystkich mieszkańców powodując przekonanie o mocy sprawczej mieszkańców na rzecz swojego środowiska oraz zwiększeniu integracji środowiska lokalnego. Utworzenie świetlic wraz z ich wyposażeniem oraz stworzeniem oferty zajęć umożliwi aktywne spędzanie czasu dzieciom i młodzieży wraz z rodzicami z m. Łącko, Jazowsko i Zagorzyn wraz z okolicznymi wsiami gminy Łącko.

Ponadto podczas spotkań podkreślano znaczenie m. Łącko jako centrum rozwojowego dla całej gminy, gdzie konieczna jest realizacji przedsięwzięć kluczowych wpływających na rozwój społeczno-

kulturalno- gospodarczy tego obszaru. Wskazywano na konieczność ukończenia prac zw. z zagospodarowaniem Rynku w Łącku, które stanowi nie tylko centrum administracyjno- edukacyjnego ale również może służyć jako centrum gospodarcze, dające możliwość na stworzenie nowych miejsc pracy do mieszkańców z obszaru gminy. Ponadto dalszy rozwój kulturowy mieszkańców oraz osób przyjezdnych skupiony jest od wielu lat z m. Łącko gdzie organizowane są m. in. Święto Kwitnącej Jabłoni czy Święto Owocobrania. Wydarzenia te na stałe wpisane są w kalendarz imprez nie tylko Gminy Łącko ale całego Województwa Małopolskiego.

6) Problem integracji oraz aktywizacji społeczno- zawodowej mniejszości narodowej

W m. Maszkowice znajduje się osada romska, którą zamieszkuje ok. 180 Romów. Społeczność romska (cygańska) budziła i budzi wciąż w mieszkańcach Gminy Łącko ambiwalentne emocje. Wyraża się to z jednej strony w poczuciu pewnego dyskomfortu, niejasności, bądź zagrożenia, kiedy dostrzega się biedę i zły stan zdrowia, zaniedbania edukacyjne i specyfikę przestępczości tej hermetycznej grupy mniejszościowej. Jak wynika z danych OPS w Łącku w 2014r. z pomocy społecznej, głównie zasiłków korzystało łącznie 176 Romów, wśród których 1 osoba ma średnie wykształcenie, zaś pozostałe osoby albo w ogóle nie mają wykształcenia albo jest ono na poziomie podstawowym. Zdecydowana odmienność kulturowa społeczności romskiej zdaje się być tym czynnikiem, który powoduje izolację grup w przestrzeni lokalnej, trudność integracji społecznej, a nawet wrogość wobec jej przedstawicieli. Zarówno historia Romów, jak też ich język, wartości, obyczaje, ustrukturywanie oraz stosunek do otaczającej rzeczywistości cywilizacyjno- kulturowej były i są wciąż nieczytelne i nieznanie zdecydowanej większości Europejczyków. Mieszkańcy Gminy Łącko podczas konsultacji podkreślali, iż nie chcą podejmowania żadnych działań w ramach Programu Rewitalizacji na obszarze m. Maszkowice z uwagi na mieszczące się tam osiedle Romów. Jak wskazywali mieszkańcy liczne próby integracji ze społecznością Romską, budowa nowej infrastruktury kończyły się porażką. Zarówno mieszkańcy osady Romskiej jak i pozostali mieszkańcy Gminy nie chcą się integrować. Ponadto Władze Gminy podejmują działania w zakresie przesiedlenia Romów w inne miejsce i nie widzą celowości w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na tym obszarze. W zw. ze stanowiskiem mieszkańców gminy oraz informacjami z Urzędu Gminy zw. z planami przesiedlenia społeczności Romskiej obszar ten pomimo występowania licznych problemów społecznych nie będzie bezpośrednio objęty programem rewitalizacji.

Przeprowadzone konsultacje społeczne dały możliwość na skonfrontowanie wiedzy o aspektach funkcjonowania gminy przez różne środowiska lokalne, co w konsekwencji doprowadziło do trafniejszej delimitacji obszarów problemowych i stanowi podstawę uzasadnienia dla przedsięwzięć wskazanych w GPR. Ponadto zakłada się, że partycypacyjny model opracowania Programu Rewitalizacji będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

3. Wyznaczenie obszarów problemowych

Podsumowanie analizy przeprowadzonej w poprzednich podrozdziałach doprowadziło do wyodrębnienia kluczowych wskaźników najlepiej charakteryzujących poszczególne sołectwa i umożliwiających wyznaczenie obszarów problemowych.

Poniższa tabela zawiera wyszczególnione wybrane wskaźniki w ramach poszczególnych stref problemowych. Analizując wartości wskaźników z Tabeli 46 określono brak lub występowanie problemu (wraz z jego nasileniem) według klucza: 0 – brak problemu, 1 – jest problem o słabym nasileniu, 2 – jest problem o dużym nasileniu. Wartość „0” przyznano jednostkom referencyjnym (sołectwom) gdzie wartość danego wskaźnika była na poziomie lepszym niż średnia dla całej gminy. Następnie określono średnią wartość danego wskaźnika dla jednostek referencyjnych, gdzie

stwierdzono występowanie problemu. Wartości na gorszym poziomie pozwoliły zidentyfikować problem o dużym nasileniu, a na lepszym poziomie – problem o słabym nasileniu. W uzgodnieniu z pracownikami Urzędu Gminy w Łącku przyznano (w ostatniej kolumnie poniższej tabeli) wagi punktowe poszczególnym wskaźnikom. Mnożąc te wagi przez wcześniej uzyskaną wartość nasilenia problemu uzyskano ostateczną wartość badanych wskaźników co obrazuje poniższa Tabela.

Tabela 48. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko z uwzględnieniem ich skali i wag.

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czerniec	Jazowska	Kadcza	Kiecznia	Łazy Brzyńskie	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzec	Zarzeczce	waga
CZYNNIKI SPOŁECZNE																	
- Poziom bezrobocia w skali gminy - dane za 2015 r.	0	0	0	20	0	0	0	20	10	10	0	0	0	0	0	0	10
Poziom długotrwałego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby bezrobotnych obszaru (miejscowości) - dane za 2015 r.	4	0	8	0	8	0	8	4	0	4	4	0	0	8	4	0	4
- Poziom długotrwałego bezrobocia w skali gminy - dane za 2015 r.	0	0	0	8	4	0	4	8	0	4	0	0	0	4	0	0	4
Poziom przestępczości (liczba przestępstw w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	0	0	0	0	0	2	2	4	2	2	0	4	0	2	0	4	2
- % osób objętych pomocą OPS w skali gminy	0	0	0	20	0	10	0	10	20	10	0	0	0	10	0	0	10
- % osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w skali gminy	0	0	0	3	0	3	0	0	6	6	0	0	0	3	0	0	3
- % osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w skali gminy	0	0	2	2	0	0	0	4	0	4	0	0	2	0	0	0	2
- % osób objętych pomocą OPS ze względu na alkoholizm w skali gminy	0	2	0	0	0	4	0	4	0	2	2	2	0	0	0	0	2
- % osób objętych pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność w skali gminy	0	0	0	2	0	0	0	2	4	4	2	0	0	0	0	0	2
- % osób w wieku poprodukcyjnym w skali gminy	0	0	0	4	0	0	0	4	2	2	0	0	0	2	0	0	2
liczba mieszkańców narodowości innej niż polska w stosunku do liczby ludności obszaru z miejscowości	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	5	0	5	0	5
oferta zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży	0	5	0	5	0	5	0	5	5	0	0	0	0	0	5	0	5
wyniki z egzaminów klasy 6 szkoły podstawowej	0	8	0	0	0	8	0	0	4	8	0	0	0	0	4	0	4
wyniki egzaminów klasy 3 gimnazjum	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	20	0	10
liczba stałych wydarzeń kulturalnych w roku	2	2	2	2	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Razem czynniki społeczne	6	17	12	66	14	34	16	80	60	58	10	8	9	31	40	6	67

CZYNNIKI TECHNICZNE																	
liczba budynków wybudowanych przed 1989 r. w skali gminy	2	0	0	2	2	0	0	4	0	4	0	0	0	2	0	0	2
liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	0	3	0	3	3	3	0	3	3	3	3	0	0	3	3	0	3
Udział mieszkań z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w wodociąg w skali gminy	2	0	0	4	2	0	0	0	0	4	0	0	0	4	2	0	2
Udział mieszkań z poszczególnych miejscowości niewyposażonych w kanalizację w skali gminy	2	0	0	2	2	0	0	2	2	4	0	0	0	4	0	0	2
Razem czynniki techniczne	6	3	0	11	9	3	0	9	5	15	3	0	0	13	5	0	9
CZYNNIKI PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNE																	
liczba publicznych obiektów kultury w poszczególnych miejscowościach	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
liczba i stan infrastruktury sportowej w poszczególnych miejscowościach [ilość obiektów x ocena (0-brak, 1-jest, ale o złym stanie technicznym, 2 - jest w dobrym stanie technicznym)]	4	0	4	0	0	4	4	0	0	4	0	4	4	2	2	2	2
liczba publicznych miejsc sportowo-rekreacyjnych (zewnątrzne siłownie, place zabaw, parki, itp.)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Razem czynniki przestrzenno - funkcjonalne	8	4	8	4	4	8	8	4	4	8	4	8	8	6	6	6	6
CZYNNIKI GOSPODARCZE																	
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana aktywna działalność gosp. ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2014 r.	10	2	0	2	10	10	0	0	10	2	2	2	0	0	10	10	5
niski wskaźnik aktywności gospodarczej w skali gminy - dane za 2014 r.	4	4	0	0	2	4	4	0	2	0	4	4	2	0	2	4	2
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	6	0	0	0	3	3	0	0	3	3	3	0	0	0	6	0	3
- w skali gminy	4	4	0	0	2	2	4	0	4	2	4	2	2	0	4	4	2

liczba terenów inwestycyjnych występujących w poszczególnych miejscowościach	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
liczba terenów mogących pełnić funkcje terenów pod inwestycje	2	2	2	0	2	2	2	0	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Razem czynniki gospodarcze	28	14	4	4	21	23	12	2	23	11	17	12	8	4	26	22	16
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE																	
występowanie zagrożenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Razem czynniki środowiskowe	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
RAZEM WSZYSTKIE CZYNNIKI																	
	50	40	26	87	50	70	38	97	94	94	36	30	27	56	79	36	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku, Powiatowego Urzędu Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego, KMP w Nowym Sączu

Wszystkie zdiagnozowane obszary problemowe uznaje się za istotne, jednak aby podjąć kierunkowe, celowe i możliwie najbardziej skuteczne działania należy skupić się na problemach, które kumulują się w poszczególnych miejscowościach. Przyjęto, że do obszarów o największym nasileniu problemowym zaliczymy te miejscowości gdzie skumulowana wartość poszczególnych czynników jest min. 50 i więcej (min. 50% wszystkich przyjętych czynników problemowych z uwzględnieniem ich wag).

Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy wskaźnikowej do miejscowości o skumulowanych problemach zaliczymy: Brzynę, Jazowsko, Kadczę, Kicznę, Łącko, Maszkowice, Obidzę, Zabrzeż i Zagorzyn.

Aby doprecyzować oraz uszczegółwić obszary zdegradowane wymagające szczególnego wsparcia wprowadzono dodatkowe kryteria oceny wynikające z przeprowadzonych konsultacji społecznych tj.:

- 1) Liczba wskazań dla poszczególnych miejscowości, które zdaniem mieszkańców gminy powinny być rewitalizowane (dane z badań ankietowych oraz konsultacji społecznych prowadzonych w 2015 r.)
- 2) Liczba przedsięwzięć, które zdaniem mieszkańców gminy powinny być zrealizowane w programie rewitalizacyjnym wraz z przydzieleniem ich ilości do poszczególnych sołectw (dane z badań ankietowych oraz konsultacji społecznych 2015 i 2016r.)

Tabela 49. Zapotrzebowanie mieszkańców gminy Łącko na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych sołectwach.

Wskaźnik	Brzyna	Czarny Potok	Czerniec	Jazowsko	Kadcza	Kicznia	Łazy Brzyńskie	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereż	Wola Piskulina	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzecze
1. Liczba wskazań dla poszczególnych miejscowości, które zdaniem mieszkańców gminy powinny być rewitalizowane (dane z badań ankietowych z 2015r. i 2016r.)	3	6	0	27	3	4	3	46	2	1	4	4	2	5	28	10
2. Liczba przedsięwzięć, które zdaniem mieszkańców gminy powinny być zrealizowane w programie rewitalizacyjnym wraz z przydzieleniem ich ilości do poszczególnych sołectw (dane z badań ankietowych oraz konsultacji społecznych 2015 i 2016r.)	1	1	0	8	1	1	1	10	1	1	1	1	1	2	8	1
suma	4	7	0	35	4	5	4	56	3	2	5	5	3	7	36	11

Jak wynika z tabeli wskaźników społeczno- gospodarczych oraz powyższej tabeli potrzeb mieszkańców Gminy Łącko jako podstawowy obszar zdegradowany wymagający podjęcia działań rewitalizacyjnych wyznaczono teren wsi Łącko, Jazowsko i Zagorzyn. Wyniki przeprowadzonej analizy wskaźnikowej są zbieżne z wnioskami autorów niniejszego opracowania poczynionymi po wywiadach z pracownikami OPS w Łącku oraz pracownikami Urzędu Gminy w Łącku, a także odpowiadają na potrzeby i oczekiwania samych mieszkańców gminy.

Władze Gminy Łącko mając na uwadze możliwość prowadzenia działań rewitalizacyjnych, skaleę ich oddziaływania i wpływ na pozostały obszar zdegradowany do objęcia programem rewitalizacji zaproponowały trzy podobszary:

- 1) **Centrum wsi Łącko,**
- 2) **Centrum wsi Jazowsko,**
- 3) **Centrum wsi Zagorzyn.**

Wyznaczony obszar spełnia warunki określone w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777) co do powierzchni obszaru objętego rewitalizacją oraz liczby zamieszkującej go ludności, co przedstawia poniższa Tabela.

Tabela 50. Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

GMINA ŁĄCKO	OBSZARY REWITALIZACJI		UZASADNIENIE WYBORU
Dane dotyczące ludności i powierzchni			
Ilość mieszkańców stan na 31.12.2015	ilość mieszkańców w podobszarach rewitalizacji	odsetek w podobszarach rewitalizacji	Podobszary rewitalizacji stanowią 19,74% procenta całej powierzchni gminy. Jest to obszar części miejscowości Łącko, Jazowsko i Zagorzyn. Na tym terenie zamieszkuje ponad 3600 mieszkańców tj. niemal 22,2% populacji gminy.
16333	3624	22,19%	
Powierzchnia gminy	Powierzchnia podobszarów rewitalizacji	Wielkość procentowa powierzchni	
132,95 km²	26,25 km²	19,74%	

Źródło: opracowanie własne

Obszar objęty rewitalizacją, tj. centra wsi wynika bezpośrednio z przedsięwzięć jakie powinny być zrealizowane na terenach w/w miejscowości oraz posiadanych przez Gminę Łącko zasobów: grunty i obiekty.

Spis Map

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko

Spis Tabel

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Łącko w 2015 r.

Tabela 2. Wykaz ujęć wody pitnej w Gminie Łącko

Tabela 3. Sieć wodociągowa w Gminie Łącko w 2014 r.

Tabela 4. Sieć kanalizacyjna w Gminie Łącko w 2014 r.

Tabela 5. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 6. Zasoby mieszkaniowe Gminy Łącko w latach 2011 - 2014.

Tabela 7. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 8. Oddane do użytkowania budynki niemieszkalne wg rodzajów w Gminie Łącko w latach 2012 - 2014

Tabela 9. Spis boisk sportowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Tabela 10. Spis publicznych placów zabaw w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Tabela 11. Liczba podań jakie wpłynęły do szkoły muzycznej na rok szkolny 2014/2015 i na 2015/16 (w tym liczba przyjętych i nie przyjętych)

Tabela 12. Ilość kół/ ognisk muzycznych w poszczególnych sołectwach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Tabela 13. Pozaszkolne zajęcia z nauki gry na instrumentach muzycznych w szkołach na terenie Gminy Łącko

Tabela 14. Zarejestrowane osuwiska na terenie Gminy Łącko w latach 2004 – 2015.

Tabela 15. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014

Tabela 16. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 17. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim wg sekcji PKD 2007 w latach 2012 - 2014

Tabela 18. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej wg sekcji PKD 2007 w Gminie Łącko oraz w Powiecie Nowosądeckim w latach 2012 – 2014

Tabela 19. Podmioty gospodarcze w Gminie Łącko wg sektorów własnościowych w latach 2011 - 2014

Tabela 20. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 21. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2013

Tabela 22. Struktura ekonomiczna ludności wg wieku w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014 roku (stan w dniu 31.XII)

Tabela 23. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 24. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 25. Osoby pozostające bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013 – 2015.

Tabela 26. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 27. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 28. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 29. Liczba osób bezrobotnych bez stażu w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 30. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 31. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 32. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 34. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

Tabela 35. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 36. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) wraz z dynamiką zmian w stosunku do roku 2013

Tabela 37. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 38. Wykształcenie społeczeństwa wg płci w Gminie Łącko – stan na 2002 r.

Tabela 39. Liczba dzieci i młodzieży uczęszczających do placówek oświatowych, zlokalizowanych na terenie Gminy Łącko

Tabela 40. Liczba dzieci wg roczników urodzenia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.03.2016 r.

Tabela 41. Ilość komputerów przypadająca na 1 ucznia w poszczególnych szkołach z terenu Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Tabela 42. Wielkość księgozbioru w bibliotekach publicznych w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2014

Tabela 43. Wielkość księgozbioru w bibliotekach szkolnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Tabela 44. Główne źródła utrzymania gospodarstw domowych w Gminie Łącko w 2002 r.

Tabela 45. Organizacje pozarządowe w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.03.2016

Tabela 46. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2014-2015)

Tabela 47. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko

Tabela 48. Skumulowana ilość obszarów problemowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko z uwzględnieniem ich skali i wag

Tabela 49. Zapotrzebowanie mieszkańców gminy Łącko na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych w poszczególnych sołectwach

Tabela 50. Wskaźniki Gminnego Programu Rewitalizacji

Spis Wykresów

Wykres 1. Użytki rolne w Gminie Łącko wg klas bonitacyjnych

Wykres 2. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wykres 3. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Wykres 4. Mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych w Gminie Łącko w latach 2012-2014

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2014

Wykres 6. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII)

Wykres 7. Zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013 – 2015 w stosunku do roku 2013.

Wykres 8. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 w stosunku do roku 2013.

Wykres 9. Udział bezrobotnych z poszczególnych miejscowości Gminy Łącko w ogólnej liczbie bezrobotnych z Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 10. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 11. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 12. Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na 31.12.2015 r.

Wykres 13. Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 14. Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 r. ż. w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 15. Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 16. Liczba bezrobotnych bez stażu pracy w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 17. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 18. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 19. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r.

Wykres 20. Liczba osób objętych pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 21. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r.

Wykres 22. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2015 roku

Wykres 23. Liczba rodzin objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na alkoholizm w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w roku 2015.

Wykres 24. Liczba osób objętych pomocą ośrodka pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w 2015 r.

Wykres 25. Struktura wykształcenia społeczeństwa w Gminie Łącko w roku 2002.

Wykres 26. Liczba komputerów w szkołach podstawowych w Gminie Łącko w latach 2011 – 2012

Wykres 27. Liczba komputerów w gimnazjach w Gminie Łącko w latach 2011 - 2012

Wykres 28. Gospodarstwa domowe w Gminie Łącko w 2002 r.

Wykres 29. Liczba przestępstw w zakresie kradzieży, kradzieży z włamaniem i kradzieży pojazdów w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Wykres 30. Liczba przestępstw tj. bójki, pobicia, rozboje w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Wykres 31. Liczba przestępstw w zakresie przemocy domowej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015

Przedmiotowy dokument powstał w ramach projektu pt. Opracowanie Gminnego Programu
Rewitalizacji dla Gminy Łącko.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej z Funduszu Spójności w ramach Programu
Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

